

Yisa Tɔntɔntɔba Tɔɔma

¹ N zɔa Tiwofilusi:

N bɔmbɔɔnɔn gbanƙɔ ma die n maagu wa wudiekemba mana Yisa dɔ yinene ta dagi vuosi a nyɔn saɔna dieke die ɔ piiline ɔ tɔɔma

² a yaa ga tɔgi daa dieke Nɔmɔn dɔ yalla wa ga arizanna ma. Die ɔ yene ka gaya wa die ɔ dagi vuodiekemba ɔ vɔarɔna a yi ɔ tɔntɔntɔba aɔan Nɔmɔn Halikasika hagɔrɔn, ba baan dɔ tɔma dene.

³ Die ɔ kuɔn kuɔn chaan die ɔ nagi daraa banɔsi-nɔsa a nagi ɔ gban daga ba, die dɔ sen dagi dɔ dɔ ka yi chɔla dɔ ɔ bie wo ɔ mɔsi ma, die ba nɔan yese wo mɔn, ta die ɔ balɔ ba wɔa yaa gamma Nɔmɔn naari ma.

⁴ Die saɔna kaanɔ, die ɔ dinene aɔan ba wa, die ɔ yi ba nɔari gie dɔ, “Nɔ daa ken a nyɔn Jerusalemi, ama nɔ chɔsɔma Halikasika dieke n Chua dɔ yɔna nɔan dɔ ɔ nan yi nɔ wa, wudieke wɔa n wone a balɔ wa.

⁵ Jɔɔn nɔn die sɔ wa vuosi aɔan nyaan, ama daraa gie nɔan Nɔmɔn Halikasika nan suuli nɔ.”

Yisa die dɔ jvalɔna a ga arizanna dene

⁶ Die Yisa tɔntɔntɔba die dɔ lagɔsɔna aɔan Yisa wa, die ba piastɔ wa dɔ, “Tɔ Yɔmɔtien, saɔna gie fɔ baa fɔ gbatɔ tɔnɔn Izara vuosi a nyɔn Romani vuosi nuusi me ta yinɔi a yi tɔ tɔ naari?”

⁷ Die Yisa dɔ balɔ ba dɔ, “Nɔmɔn ka yi nɔ sien dɔ nɔ sɔmma saɔna aɔan daa dieke wɔaha gie dɔ balla a yi, sie ɔ nyɔna ma.

⁸ Ama saɲɲa dieke ɔ Halukasika dɔ baan̄ ken̄ a sɔɔɲ nɔ ma wa, nɔ nan ye haɣurɔɲ, ta nan yi n siaratielin̄ Jerusalemi ma, an̄an̄ Judia tɔɲɔban̄ mana an̄an̄ Samaria tɔɲɔban̄ mana an̄an̄ dɔnɔta ka gie lɔga mana mana ma.”

⁹ Die ɔ bala wɔaha gie a kpatɔ wa, die ba ye Ŋmɔɲ dɔ vana ɔ jɔalɔ gara ŋmɔɲsikpɔn̄, ba daansa wa, ta die nɔɲmara wɔa ba ka bɔ biɔaɣɔ a ye wo.

¹⁰ Die ba ye ko a zie a daansa ŋmɔɲsikpɔn̄ ɔ gana wa, womi dembisi bale dɔ yeegi nyɔɲɲɔlala a ken̄ a zie ba jigin̄,

¹¹ a pɔasɔ ba dɔ, “Nɔnɔɲ Galili dembisi, bie nɔ zie giena a daansa ŋmɔɲsikpɔn̄ dene? Yisa wa gie dɔ nyɔna nɔ jigin̄ a jɔalɔ a ga arɔzanna naa wa, ɔ nan daansɔ a yin̄ɲi a ken̄ sɔba nɔ yene wo ɔ jɔalɔna a ga arɔzanna die wo.”

Vuodieke die dɔ zene Judasi naɲ ma wɔa

¹² Womi die Yisa tɔntɔntɔba dɔ yin̄ɲi a nyɔɲ Olivi Tɔɔsɔ kunkogiri me a ga Jerusalemi. Mi an̄an̄ Jerusalemi die yiwo sɔba mali chɔbɔɲ.

¹³ Die ba gana a ga juu Jerusalemi wa, die ba ga juu juodieke me ba benne wo: Vuodiekemba die dɔ benne mi die wone Piita an̄an̄ Joɔn an̄an̄ Jemisi an̄an̄ Andurusi an̄an̄ Filipi an̄an̄ Tomasi an̄an̄, Batolomiwo an̄an̄ Matiwo an̄an̄ Alifusi bɔa Jemisi an̄an̄ Simoni, vuodieke die dɔ yaala banɔɲ Juu vuosi yallɔma ba gban̄ wa an̄an̄ Judasi, Jemisi bɔa.

¹⁴ Die ba ŋaan̄ lagɔma saɲɲa mana an̄an̄ hogɔba batan̄ an̄an̄ Yisa nun̄ Meri an̄an̄ Yisa nɔmballɔ a jɔɔsa Ŋmɔɲ an̄an̄ sɔgɔbalɔmɔɲ.

15 Die ka daraa ale kwan̄ chaan̄, ta Yisa kwan̄andusur̄n̄ s̄iba vuosi kob̄iga an̄an̄ ban̄is̄ile die d̄i laḡis̄i kal̄i, ta Piita die d̄i haḡi a zie ba s̄un̄

16 a baari d̄i, “N n̄umball̄i, sie wudieke N̄m̄un̄ Hal̄ikas̄ika die d̄i vana Davidi d̄i maagi N̄m̄un̄ gban̄k̄u ma wa yaa gamma Judasi w̄aha ken̄ yi wusie. Judasi wa die yine vuodieke d̄i daḡina vuosisi ba yigi Yisa wa.

17 Ama Yisa die v̄ar̄ina t̄un̄n̄ an̄an̄ w̄on̄n̄ d̄i t̄i t̄uma N̄m̄un̄ t̄un̄ dieke t̄i t̄unna an̄an̄ wa.”

18 (Judasi t̄umb̄iat̄i nȳvar̄i ligirehe die v̄ naḡi a daa t̄un̄gban̄, me gban̄ die v̄ nan̄ kpi, ta v̄ nȳun̄gban̄n̄ die d̄i nat̄i yuori v̄ nyuubie mana die d̄i nȳn̄ a jaas̄i.

19 Vuodiekemba mana die d̄i benne Jerusalemi ma die d̄i w̄on̄ ka w̄ia. Naa ch̄ian̄ ma die ba wasa mi ba w̄obal̄ik̄un̄ ma d̄i Akelidama, ka ch̄ian̄ wone “Z̄un̄ t̄un̄gban̄.”)

20 Dama “D̄i maaḡiya Ȳila gban̄ dieke d̄i benne N̄m̄un̄ gban̄k̄u s̄un̄ d̄i,

‘Vaa v̄ jigiri yi jigizetik̄in̄;

da vaa vuon̄ bemme ka ma.’

D̄i b̄i a maagi d̄ian̄ b̄ibra d̄i,

‘Vaa vuogaan̄ zie v̄ naḡis̄i ma a t̄uma v̄ t̄umaha.’

21 “Die w̄ia d̄i m̄u t̄i v̄bar̄i vuodiekemba die d̄i d̄ina t̄un̄n̄ an̄an̄ Yisa a d̄ia san̄n̄a mana wa w̄on̄n̄

22 a piili a nȳn̄ san̄n̄a dieke J̄oon̄ vuodieke d̄i sinana vuosi N̄m̄un̄ nyaabu a yaa ga t̄ugi san̄n̄a dieke die Yisa d̄i j̄ual̄ina a ga arizanna ta va t̄i wa, an̄ v̄ gut̄i t̄i ma an̄ t̄i d̄ii Yisa kumbu haḡun̄ t̄uma daans̄a.”

23 Die wɔa die ba vɔarɩ vuosi bale; Josefu vuodieke die ba wasɩnana Baasabasi (Ta ba bu wasa Jusitusi), aɲaɲ Matiasi.

24 Womi die ba jɔɔsɩ Nɲmɩɲ dɩ, “Tɩ Yɔmɔtien, fɔnɩɲ fu sɩbɩna vuonɩ mana sɔɲ dɩ sɩna die, die wɔa tɩ Yɔmɔtien, dagɩ tɩ vuosi bale wa gie sɔɲ fu vɔarɩna vuodieke

25 dɩ ɔ yi tɔntɔntɔ a zie jigidieke Judasi dɩ vana ta ga jigidieke dɩ mɔna dɩ ɔ bemme wo.”

26 Die ba jɔɔsɩna Nɲmɩɲ a kpatɩ wa, die ba yi chaachaa dɩ ba vɔarɩ saara ale wo kaanɩ, die chaachaaka dɩ ga nan Matiasi ma, die ba nagɩ wa gɔtɩ Yisa tɔntɔntɩba baɲ aɲaɲ kaanɩ wa ma.

2

Nɲmɩɲ Halikasɩka kenɩɲ wɔa

1 Die dɔɔga dieke ba wasɩnana Pentikosi wa dɩ tɔgɩna Yisa kɔaɲandɩsɩɩɲ mana die dɩ lagɩsɩ taɲ jigibalɩmɩɲ.

2 Womi die watɩ dɩ nyɩɲ nɲmɩɲsikpen a dɔma sɩba bɔlogɩsɩ kpenkpen dɩ nɩgɩnana ta die kenɩ suuli juodieke ba kala wa mana.

3 Ta die ba ye jaan sɩba bolɩnyaatɩ dɩ nyɩna a kenɩ a kalɩ ba wɔnyɩ mana sikpen me,

4 ta die Nɲmɩɲ Halikasɩka die dɩ suuli ba mana, die ba piili a bala wɔbalɩkɩ gaasɩ diekemba ba kana ka wɔma sɩba Nɲmɩɲ Halikasɩka dɩ dagɩna ba dene.

5 Die Juu vuosi die dɩ dɩna Nɲmɩɲ die dɩ bie Jerusalemi saɲka mi, die ba nyɩɲ wa tɩgɩsɩ mana dɔnɩa ma a kenɩ mi.

6 Die ba wɔnna watɩ gie die wo, die kpɩkpaan dɩ lagɩsɩ mi, die dɩ yi ba mana mamachi dama die

Yisa kwanandusurɔba die bala wɔbalɩki gaasi, ba wɔnyɩ mana dɩ wɔmma ɔ jabalɩkɩŋ ma.

⁷ Die dɩ yi be mamachi pam die ba pɩasi taŋ dɩ, “Vuosisi gie dɩ balala naa, ntaa ba mana yiwo Galili vuosi?”

⁸ Ta bɩa yine ti wɔnyɩ mana dɩ wɔmma ba ɔ gban gban ɔ wɔbalɩka ma?

⁹ Ti batan nyɩŋ wa Patia aŋaŋ Midia aŋaŋ Elami aŋaŋ Mesopotamia aŋaŋ Judia aŋaŋ Kapadosia aŋaŋ Pontusi aŋaŋ Asia,

¹⁰ aŋaŋ Firigia, aŋaŋ Pamifilia aŋaŋ Ijipiti aŋaŋ Libia chaaku tɩgɩsi dɩ gbigine Sayireni; ta ti batan dɩaŋ dɩ nyɩŋ Romi,

¹¹ ta ti batan Juu vuosi, ta batan dɩaŋ dɩ yi buurigaasi diekemba dɩ tarɩgɩna ba jɩamɩŋ ta dɩ Juu vuosi Nɩmɩŋ, ta ti batan dɩaŋ dɩ nyɩŋ Kireeti aŋaŋ Arabia, ama ti mana wɔmma ba balala ti gban gban ti jabalɩkɩŋ ma, ta bɩra Nɩmɩŋ yaa gamma mamachi wɔkpɩuma ɔ yine.”

¹² Die dɩ yi be mamachi pam die ba ko pɩasa taŋ dɩ, “Wɩri gie chiŋaŋ yiwo bɩa?”

¹³ Ama ta batan die dɩ laa ba ta vɔari ba fala a baari dɩ, “Ba nyuu wo daaŋ a bugi.”

Piita wɔbalɩka wɩa

¹⁴ Womi Piita die dɩ hagi ɔ chanchaalɩba ban aŋaŋ kaani wa sɔnsɔŋ a zie kpɩkpaaku nɩŋŋa; ta die a balɩ aŋaŋ lolɩkpɩŋ a yɩa kpɩkpaaku dɩ, “N chanchaalɩŋ Juu vuosi aŋaŋ nɩ vuodiekemba mana dɩ benne Jerusalemi, nɩ wɔmma mɩŋ ta vaa n bala nɩ wɩri gie chiŋaŋ.

¹⁵ Nɩ yile dɩ vuosi gie bugiye mɩŋ, ama ba ka bugiye, dama dɩ ye yiwo sɔkɔɔŋ hawasi awayɩ saŋŋa.

16 Ama wudieke nɛ yene wo yiwo wudieke Nɛmɛn naazɔa Joweli die dɛ balɛ dɛ ka nan ken yi, dɛ,

17 ‘Nɛmɛn baarɛ dɛ; Dɔnɔa kpatɛn saɛɛa, naa man nan yi:

n nan daansɛ vaa n Haalɛbɔ sɔɔn vuonɛ mana ma;

ta nɛ dembibisi aɛaɛ nɛ hɔgɔɛɛɛɛ nan bɔgɛ balɛ manɛn Nɛmɛn wɔbalɛka,

ta nɛ nahaalɛn aɛaɛ daa nyɛnkɔra nan sɛba wusie yaa gamma Nɛmɛn wɛa ba daansa ma.

18 Saɛka mi n nan tɔn n Haalɛbɔ vuodiekemba dɛ tɔnnana wudieke n yaalala ma, dembisi aɛaɛ hɔgɔba mana,

ta ba gban nan daansɛ bɔgɛ balɛ n wɔbalɛkaha.

19 N nan ken tɔn tɔnkpɔma nɛmɛnsikpen aɛaɛ mamachi dagɛtɛ tɛngbanɛka gie me,

ta zɛn aɛaɛ bolɛn aɛaɛ nyusi nan daansɛ beri,

20 saɛka mi Nɛmɛn nan sɛbɛ,

ta chɛkɔ dɛaɛn nan tarɛtɛ a nɛmɛntɛ sɛba zɛn, naa nan yi ta tɛ Yɔmɔtɛn ye yɛnɛn ken tɛngbanɛka gie me

a dɛi vuosi sarɛya;

ta ɔ yɛnɛn kenɛn daraan nan yi daakpenkpɛn;

21 ta vuodieke mana dɛ ken jɔsɛ wa ɔ saanɛ man nan ye gbatɛtanɛn.’ ”

22 Die Piita dɛ bɛ baarɛ dɛ, “Nɛnɛn Izara vuosi, nɛ wɔmma wudieke n yaala n balɛ nɛ yaa gamma Yisa vuodieke dɛ yine Nazeriti vuoke wɛa; nɛ gban gban nɛ sɛba a baarɛ Nɛmɛn die vana die

ɔ tɔɔma mamachi tɔnkɔɔma aɲaɲ dagɪɪ mi nɪ jigin, ta a dagɪ sɪba Nɲmɪɲ die tɔɔna wa.

²³ Ama Nɲmɪɲ gbaɲ gbaɲ die sɪba wudieke dɪ bala ka yi, ta die a saɲ a nagɪ Yisa a yɪ nɪ nuusi me, ta yi nɪ vuobiatɪ dɪ kpaasɪ wa a dɪsɪ dagarɪkɔ ma a kɔsɔ wa, ka dagɪ sɪba nɪnɪɲ nɪ senne kɔsɔ wa.

²⁴ Ama die ɔ kpine wo ta ye bie kuɲ nuusi me wo, ta Nɲmɪɲ die dɪ gbatɪ wa a nyɪɲ kuɲ nuusi me, dama kuɲ die wo haɲɪɲ dɪ ka pɔɲɪ wa.

²⁵ Dama Davidi die balɪ wɪa yaa gamma ɔ ma dɪ,

‘N sɪba a baarɪ dɪ n Yɔmɔtien Nɲmɪɲ beri aɲaɲ mɪɲ saɲɲa mana,
ta bɪ zie n kɔaɲ ta sunɲe mɪɲ amɔ n kaan ye danɲa.

²⁶ Naa chɪaɲ ma n yaa sɔɲɪfɪalɪɲ ta bala sɔɲɪfɪalɪ wɔbalɪka.

Maɲ keɲ kpi gbaɲ,
ama n nan dɪ yaa tama Nɲmɪɲ dɪ balla ɔ yi wudieke a yɪ mɪɲ wɪa,

²⁷ dama ɔ kaan vaa n haalɪsɔ wɪarɪ kpiilin tigin. N yiwo ɔ vuovɔarɪkɪɲ, ta ɔ kaan saagɪ aɲ n nyɪɲgbaɲɪ keɲ hɔsɪ vɔɪɲ ma.

²⁸ Ta bɪ dagɪ mɪɲ miivoli sieti,
ta fɔ benne n jigiri dɪaɲ dɪ yɪa mɪɲ sɔɲɪfɪalɪɲ pam.’ ”

²⁹ Ta Piita dɪ bɪ balɪ dɪ, “N nɔballɪ, n baa n balɪ yuori nɪ mɪɲ, yaa gamma tɪ chɔɔɲkɔsɔɲ Davidi wɪa. Die ɔ kpiye mɪɲ ba guu wo, ta ɔ vɔɪɲ dɪ ye bie giena a keɲ tɔɲɪ jinne.

30 Die ɔ yiwo N̄m̄uŋ naazɔa, ta die s̄ba d̄i N̄m̄uŋ yɪ wa n̄ɔaŋ d̄i, d̄i yi ɔ kpi, ɔ nan daansi v̄ɔari ɔ haagɪsɪ w̄ɔnyɪ aŋ ɔ kala ɔ naagban̄tɪ ma.

31 Davidi die s̄ba wudieke N̄m̄uŋ die d̄i balla ɔ yi, ta die balɪ wɪa yaa gamma N̄m̄uŋ Vuov̄ɔarɪkɪrɪ Masia wa kuŋ hagɪŋ wɪa, d̄i:
 ‘N̄m̄uŋ Vuov̄ɔarɪkɪrɪ kaan̄ daansi wɪarɪ kpiilin̄ tigin̄;
 ta ɔ nyɪŋgban̄uŋ d̄iaŋ kaan̄ h̄ɔɔgɪ v̄ɔrɪŋ ma.’

32 Ta Piita d̄i bɪ baarɪ d̄i, “Yisa wa gie N̄m̄uŋ die d̄i va ɔ hagɪ kuŋ me, ta tɪ mana d̄i yi ɔ kumbu hagɪŋ daans̄tielin̄.

33 Ta N̄m̄uŋ d̄i bɪ k̄ɔtɪ wa ɔ j̄ɔalɪ kalɪ ɔ nuudiigin̄ chaan̄, ɔ kala wa N̄m̄uŋ d̄i yɪ wa ɔ Halɪkasɪka die ɔ yɪna n̄ɔaŋ d̄i ɔ nan yɪ tɪ wa ɔ vaa b̄ɔ ken̄ s̄ɔɔŋ tɪ ma. Lele d̄i yiwo Halɪkasɪka nɪ yese ta w̄ɔmma tɪ jigɪŋ dene.

34 Die Davidi d̄i kpine wo, die ɔ ka j̄ɔalɪ ga arɪzanna ma aŋaŋ nyɪŋgban̄uŋ: ama ta die ɔ baarɪ d̄i;

‘Tɪ Ȳɔm̄ɔtɪen̄ Nabidie N̄m̄uŋ balɪ a yɪ n̄ Ȳɔm̄ɔtɪen̄ d̄i:

Kala n̄ nuudiigin̄ chaan̄

35 a ga t̄ɔgɪ san̄ŋa dieke n̄ baan̄ nagɪ f̄ɔ dataasɪ a yɪ f̄ɔ nuusi me.’

36 “Die wɪa d̄i vɪna ta nɪn̄uŋ Izara vuosi mana s̄ɔmma d̄i Yisa wa gie, die nɪ vana ba kpaasɪ dagarɪk̄ɔ ma wa, w̄ɔn̄uŋ ta Nabidie N̄m̄uŋ d̄i dagɪ d̄i w̄ɔn̄uŋ ɔ yine Vuov̄ɔarɪkɪŋ Masia wa, ta bɪ yi tɪ Ȳɔm̄ɔtɪen̄.”

Vuosi tuse ataa die d̄i yi Yisa yada dene

37 Die vuosi gie di wonna naa wa die ba sugtu di faasi chusui pam. Die wia ba piasi Piita anan u chanchaalba di, "Ti numballi, bia ti baa ti yi?"

38 Piita die di balu a yi ba di, "Sie nu mana vaa nu tumbiati, an ti su nu Nmuj nyaabu Yisa Masia saan ma, amu Nmuj nagi nu tumbiati a chaa nu, ta u yi nu u piini dieke di yine Nmuj Halikasika.

39 Dama Nmuj die yi nuon di u nan nagi u Halikasi a yi nuon anan nu balli, anan vuodiekemba di benne saasaa, anan vuodiekemba mana ti Yomutien Nabidie Nmuj di baan wa an ba tuo u nuon."

40 Ka kuon chaan, Piita die di balu ba wia pam ta kpaan ba anan nuonmuina di, "Nu vuaru nu gban a nyu Nmuj tibiati dieke di kienene lele gie vuobiati gie ma wa."

41 Die ba pam die di tuo Piita wobalikaha a dii, die ba yiwo siba vuosi tuse ataa, ta ba su ba Nmuj nyaabu, ta ba guti ba ma.

42 Die saha mana ba haan buira a nyina tuntuntu ba jigin, ta die a laguma a pogula tan anan nuabalumu, ta laguma die nyindiike, ta bu laguma a jusa Nmuj.

Yisa kuonanvuosi berin

43 Ta hmaamu die di yallu vuon mana; tuntuntu ba die di yi mamachi tonkpuma pam anan Nmuj haguon wa.

44 Die Yisa kuonanvuosi mana die di pogulu tan anan nuabalumu ta tia ba nyinti a yia tan.

45 Ta die a naga ba faaru a daa a naga ligirehe a tia a yia tan, di mu na vuon mana tuo die.

⁴⁶ Daan mana ba ko laguma tan Nmun jiamun juokpenkpukv ma a jama Nmun ama ba nyun mi, ba naan gara tan tige a lagun die nyindiike anan sɔgɔfialun anan sɔgɔyalun anan tan.

⁴⁷ Ta sanja mana ba naan bira Nmun, ta vuon mana die di yallu sɔgɔfialun anan ba. Ta daan mana ti Yomotien naan vasa vuosi di yese gbatitaanun ta guta ba ma.

3

Piita anan Joon die di gbaanna gbarigun dene

¹ Daan kaanu Piita anan Joon die di gara Nmun jiamun juokpenkpukv ma, Nmun jussun sanja, agbaa kvan chaan hawasi ataa sanja die wonde.

² Womi sanvari tun, sanvan dieke die ba wasinana "Sanbavuka" daa wonyi die di yine gbarigun v musu mana ma ma die di kalu mi. Daan mana die ba naan chii wo mun a ken kalun sanvari gie tun v di jussa vuodiekemba di juunene Nmun juoku me ligire.

³ Die v yine Piita anan Joon di balla ba juu wo, v jussu ba ligire.

⁴ Die ba mana di yinji a daansi wa die, womi Piita die di baaru di, "Daansuma ti."

⁵ Die wia die v daansa ba ta yaa tama siba v nan ye jaan a nyun ba jigin.

⁶ Ama Piita die di balu a yi wa di, "Ti wo ligire, ama ti nan yi fu jadieke ti yalla. Manun n yi fu nvan Yisa Masia vuodieke di yine Nazeriti vuoke saan ma, hagu chun"

⁷ ta yigi ɔ nuudiigin me a sunɔi wo ɔ hagi zie. Lele womi daa wa nagisi anan ɔ naachigisa di ye hagiɔ;

⁸ ɔ hagi a yugi a zie ɔ nagisi ma a di dia a chɔɔ chɔɔ. Womi die ɔ di ba kvan a juu Nɔmɔɔ jiamɔɔ juokpenkɔɔ ma a chɔɔ ta yuga a bira Nɔmɔɔ.

⁹ Die vuosi mana di yene wo ɔ chɔɔnana ta bira Nɔmɔɔ,

¹⁰ die ba mɔɔɔ wa di vuodieke di ɔaana kala Nɔmɔɔ jiamɔɔ juokpenkɔɔ sanɔari tika jigidieke ba wasɔnana “Sanɔavɔka ” a jɔɔsa wa wonde, die di yi be mamachi anan ɔmaamɔɔ anan wudieke di yine a yi wa wa.

Piita die mɔɔɔna Yisa wɔɔɔna dene

¹¹ Die daa wa die di goori Piita anan jɔɔn a yallɔ, die di yi vuosi mana mamachi ba chigi ga ba jigin, jigidieke die ba wasɔnana “Solomoni Lɔfaan” wa.

¹² Piita die di yene vuosisi ɔ piasɔ ba di, “Nɔɔɔ Izara vuosi, bia wɔɔɔ gie di yi nɔ mamachi? Ta bia nɔ daansa ti sɔba di yiwo ti gban gban ti hagiɔ yaa ti wɔɔɔna wɔa ti yi daa wa gie di chɔɔ?”

¹³ Nabidie Nɔmɔɔ, vuodieke die Abarahami anan Aziki anan Jakobu die di janna wa, ta bi yi Nɔmɔɔ dieke ti chɔalɔba die di janna wa, wɔɔɔ ɔ kotina ɔ Tɔntɔntɔ Yisa ɔmɔɔsikpen anan ɔ gban gban hagiɔ. Wɔɔɔ die nɔ nagi a yi ti nyɔkɔraha nuusi me, ta zeti wo Paliti nɔɔna sanɔa dieke Paliti die di yaalala di ɔ vaa ɔ ga yɔɔ wa.

14 Die ɔ yiwo Nɔmɔn vuon ta bi yi vuovɔvɔn ama die ni zeti wo mɔn ta balɔ Paliti di ɔ vɔarɔ vuokɔvɔ wa a yi ni.

15 Die wɔa, nɔnɔ die ni yine ba kɔv Mi-ivoliyɔv wa; ama Nɔmɔn die di vaa ɔ hagi kun me, ta tɔnɔ ti yine wurɔ gie daansɔtielin.

16 Di yiwo Yisa wa saari yiko ti wa di yi daa wa gbaamɔn. Gbarigiri gie yiwo vuodieke ni wone sɔba ta bi yese wo, ama ɔ keɔ ye gbaamɔn, dama ɔ yine Yisa saan yada wa wɔa. U yine Yisa saan yada wɔa ɔ ye gbaamɔn ta zie ni mana nɔnɔ naa.

17 “Lele n nɔballɔ, n sɔba a baari wudieke nɔnɔ anan ni nyɔnkɔraha di yine ba kɔv Yisa wa, die ni ka sɔba wudieke die ni yinene chɔn.

18 Ama Nɔmɔn die wɔn balɔ ɔ wurɔ a yi ɔ naazɔalɔba, ta ba gban die di balɔ a yi vuosi di sie ɔ Vuovɔarɔkɔri Masia wa dii wahala. Die ɔ vaa ka seɔ yi wusie sɔba ni yine die wo.

19 “Die wɔa ni vaa ni tɔntɔmbiatɔ ta yinɔi a keɔ Nɔmɔn jigin amɔ ɔ nagi ni tɔmbiatɔ a chaa ni,

20 ta ɔ nan bi yi ni haalitɔ voosin, ta bi tɔn Yisa Masia ni jigin, vuodieke ɔ wone a vɔarɔ wa a yi ni wa.

21 Ama sie Yisa wa wɔari arɔzanna ma a ga tɔgi sanɔa dieke Nɔmɔn di bala ɔ wɔnsɔ jaan mana sɔba die ɔ vana ɔ naazɔalɔkasɔ mba die di benne kɔrin ma wa di balɔ wa.

22 “Die gban Mosisi di baari di, ‘Ti Yɔmɔtien Nabadie Nɔmɔn nan daansɔ yi ni naazɔa sɔba ɔ tɔnna mɔn naa, ta ɔ nan yi ni gban gban ni vuon. Nɔnɔ ni mɔ ni wɔmma wudieke mana ɔ balala ni.

²³ Vuodieke mana dɔ kana ka wɔmma wudieke mana wɔnɔŋ naazɔa wa mi dɔ balala, Nɔmɔŋ nan vɔarɔ die vuoke a nyɔŋ ɔ vuosi me ta chɔsɔ wa.'

²⁴ "Ta Nɔmɔŋ naazɔalɔŋ banɔŋ ba aŋaŋ naazɔa Samuli aŋaŋ vuodiekemba die dɔ kenne ɔ kɔaŋ chaatɔ ta die bala Nɔmɔŋ wɔaha die wɔŋ balɔ wudieke dɔ yinene daarɔ gie nɔaŋ.

²⁵ Nɔmɔŋ nɔa diekemba die ɔ yɔna ɔ naazɔalɔba, yiwo nɔ sutɔ, a bɔ gɔtɔ, nɔa dieke Nɔmɔŋ dɔ yɔna nɔ chɔŋkɔsɔlɔba gbaŋ yiwo nɔ sutɔ. Dama die ɔ balɔ wa Abarahami dɔ, 'Fɔ haagɔŋ wɔnyɔ ma, maŋ nan daagɔ a yi alibarika yɔ tɔŋgbaŋka gie vuosi mana.'

²⁶ Die wɔa Nɔmɔŋ dɔ vɔarɔ ɔ Tɔntɔntɔ Masia wa ta wolɔŋ tɔŋ wa nɔ jigɔŋ, dɔ ɔ vaa nɔ chɔgɔ a nyɔŋ nɔ tɔntɔmbɔatɔ ma ta ye alibarika ka."

4

Die ba yalla Piita aŋaŋ Jɔɔn a ga nyɔŋkɔra nɔŋŋa dene

¹ Die Piita aŋaŋ Jɔɔn die dɔ yene ko bala wɔa a yɔa vuosisi, die Nɔmɔŋ kɔkaabɔtɔba aŋaŋ Nɔmɔŋ jɔamɔŋ juokpɛŋkɔrɔkɔ sojasisi jakɔsɔŋ aŋaŋ Sadusisi vuosi dɔ keŋ ba jigɔŋ,

² dama die ba jɔ wa sɔnyɔrɔŋ a yɔ Piita aŋaŋ Jɔɔn, dɔ ba dagɔnana vuosisi dɔ Yisa die hagɔ kɔŋ me wɔa, ka dagɔ sɔba kunti nan daansɔ hagɔ kɔŋ me.

³ Die wɔa die ba yigi be a nagɔ ba a yi dansarɔka sɔŋ dɔ tɔŋ vɔŋ, dama yɔŋ die wɔŋ a sibe mɔŋ.

⁴ Ama daadaŋ diekemba die dɔ wɔnna Piita aŋaŋ Jɔɔn balɔkɔ die dɔ yi Yisa yada ta yi Yisa

kvaɔɔandɔsurɔɔ. Ta vuodiekemba die dɔ dɔna Yisa dɔ yi sɔba vuosi tuse anɔ.

⁵ Tɔɔ die dɔ vɔnna, Juu vuosi nuɔɔandɔsurɔɔba aɔaɔ ba nyɔɔkɔra aɔaɔ mɔraha dɔdagɔɔba die dɔ lagɔɔ taɔ ba lagɔɔmɔɔ jigin Jerusalemi ma,

⁶ die ba lagɔɔ aɔaɔ Nɔmɔɔ kɔkaabɔɔba jakɔɔɔɔ Anasi aɔaɔ Kayafasi aɔaɔ Joɔn aɔaɔ Alekizanda aɔaɔ Nɔmɔɔ kɔkaabɔɔba jakɔɔɔɔ tigin vuosi batan.

⁷ Die ba yi Piita aɔaɔ Joɔn dɔ keɔ zie ba sɔnsɔɔ ta ba pɔasa ba dɔ, “Bɔa hagɔɔɔ nɔ yallɔ, ta mɔna saan ma nɔ yie wɔaha gie?”

⁸ Womi Nɔmɔɔ Halɔkasɔka die dɔ hagɔ Piita ma ɔ yinɔɔi a balɔ ba dɔ “Nɔnɔɔ nuɔɔandɔsurɔɔ aɔaɔ nyɔɔkɔra,

⁹ dɔ yi nɔ pɔasa tɔ jinne yaa gamma wɔvɔɔɔ dieke tɔ yine a yɔ gbarɔɔɔ gie aɔaɔ ɔ yene gbaamɔɔ dene,

¹⁰ die nuɔɔ, nɔ mana aɔaɔ Izara vuosi mana sɔmma dɔ dɔ yiwo Nazeriti vuoke Yisa Masia saan ma ta daa wa gie dɔ ye gbaamɔɔ ta zie nɔ nuɔɔnaa. Yisa wo mi die nɔ yi ba kpaasi wa dagarɔkɔ ma a kɔɔ wa wa ama ta Nɔmɔɔ dɔ vaa ɔ hagɔ kumbu me wo.

¹¹ Wɔvɔɔɔ ɔ yine vuodieke Nɔmɔɔ gbanɔkɔ dɔ balɔ ɔ wɔaha dɔ

‘Tan dieke nuɔɔ mɔmɔɔɔba dɔ zetine wo yinɔɔine a keɔ birɔɔ gɔɔgɔɔɔɔɔɔɔɔɔ taɔ vɔvɔɔɔ.’

¹² Ta vuon saan bɔ wori tɔɔɔbanɔka gie me ta Nɔmɔɔ dɔ yɔ vuosi dɔ tɔ ye gbatɔtanɔɔ, sie Yisa nyɔna ma.”

13 Die lagɨŋkɨ vuosi dɨ yene Piita aŋaŋ Joɔn dɨ dine dembisi dene wo, ta die ba bɨ mɨŋŋɨ dɨ Piita aŋaŋ Joɔn die yiwo vuodiekemba dɨ kana ka sɨba gbanɨŋ die dɨ yi be mamachi, ba mɨŋŋɨ dɨ die banɨŋ aŋaŋ Yisa die benne.

14 Ama die ba yene daa dieke die dɨ yene gbaaŋkɨ dɨ ziene Piita aŋaŋ Joɔn jigiri die ba ka bɨaɣɨ balɨ wɨŋ a chɨsɨ ba.

15 Die wɨa die ba vaa ba ye nyɨŋ lagɨŋkɨ jigiri, ta ba wa ye taŋ,

16 ta pɨasa taŋ dɨ, “Bɨa tɨ nan yi dembisi gie? Dama vuodieke mana dɨ benne Jerusalemi ma sɨba mamachi wudieke ba yine, ta tɨ kaan bɨaɣɨ chiisike.

17 Ama nɨ vaa aŋ tɨ kpaan ba dɨ ba daa bɨ wa Yisa saan a yɨ vuon, amɨ vuosi kaan wɨŋ Yisa wɨrɨ gie.”

18 Die wɨa die ba bɨ wa ba a ken juu a balɨ ba dɨ “Nɨ sɨmma nɨ bɨ nagɨ Yisa saan a balɨ yaa dagɨ vuon bɨbra.”

19 Ama Piita aŋaŋ Joɔn die dɨ yɨŋŋɨ a balɨ ba dɨ, “Nɨnɨŋ nɨ gban gban nɨ yilime dɨ bɨa mɨna Nɨmɨŋ jigiri? Tɨ saagɨ a yɨ nɨ ta zeti Nɨmɨŋ nɨan yaa?

20 Dama tɨ kaan bɨaɣɨ vaa wudieke tɨ gban gban tɨ yene ta wɨŋ wa balɨŋ.”

21 Ta die lagɨŋkɨ nyɨŋkɨraha die dɨ bɨ kpaan ba aŋaŋ nɨŋŋmɨna ta vaa ba ga yɨrɨ, dama die ba ka ye wɨŋ ba baan nagɨ a datɨ ba tɨbɨŋ, dama vuosisi die faasɨ bala mɨŋ ta bɨra Nɨmɨŋ saan aŋaŋ wudieke dɨ yine wo.

22 Daa dieke die dɨ yene mamachi gbaaŋkɨ die tɨaŋ bɨna banɨsɨ-nɨsa.

Yisa kvaɲandɔsɔrɔŋ die dɔ juɔsɔna Nɔmɔŋ a yaala Dembisi dene

²³ Die ba dine vaa Piita aɲaŋ Joɔn wa, die ba yɔŋŋi ga ba chanchaalɔba jigɔŋ a balɔ ba wudieke Nɔmɔŋ kɔkaabitɔba jakɔɔrɔ aɲaŋ nyɔŋkɔraha dɔ bala ba wa.

²⁴ Die ba wɔnna naa wa, die ba mana die dɔ lagɔsɔ taŋ aɲaŋ sɔgɔbalɔmɔŋ a juɔsɔ Nɔmɔŋ dɔ “Tɔ Yɔmɔtɔiɔŋ Nabidie Nɔmɔŋ, fɔ naana ŋmɔnsikpeŋ aɲaŋ tɔŋgbaŋka gie, mɔgɔkrɔma aɲaŋ nyɔndiekemba dɔ benne a ma,

²⁵ die Halɔkasɔka ma fɔ dagɔ tɔ chɔɔŋkɔsɔŋ Davidi vuodieke die dɔ yine fɔ tɔntɔntɔ, ta die ɔ bɔgɔ balɔ fɔ Halɔkasɔ yiko me dɔ

‘Bɔa yine vuodiekemba dɔ kana a ka yi Juu vuosi dɔ pɔrɔ aɲaŋ sɔnyɔrɔŋ,
ta Izara vuosi dɔ sama saŋ tɔgɔtɔ

²⁶ ta tɔŋgbaŋka gie naara aɲaŋ ba nyɔŋkɔra dɔ lagɔsɔ taŋ
a tuole dɔ ba wagɔ aɲaŋ Nabidie Nɔmɔŋ aɲaŋ ɔ Vuɔvɔarɔkɔrɔ Masia wa.’

²⁷ “Dɔ yiwo wusie dɔ, Herodi aɲaŋ Pontiwosi Paliti aɲaŋ vuodiekemba dɔ kana a ka yi Juu vuosi aɲaŋ Izara vuosi die seŋ lagɔsɔ mɔŋ tɔka ma ta saŋ dɔ ba kɔv kasɔ tɔntɔntɔ Yisa, vuodieke die fɔ vɔarɔna a zie wo.

²⁸ Die ba lagɔsɔya mɔŋ dɔ ba yi wudieke mana fɔ hagarɔŋ aɲaŋ fɔ yaalɔŋ ma fɔ wone a saŋ dɔ ka nan yi wo.

²⁹ Ta lele tɔ Yɔmɔtɔiɔŋ, ye vuosi gie dɔ ŋaana a juo tɔ ŋmaamɔŋ dene, ta vaa tɔnɔŋ vuodiekemba dɔ yine fɔ yɔŋɔsɔ balɔma fɔ wɔaha gie aɲaŋ dembisi pam,

30 ta tuntu fu nuun ta yi yɔagtielin ye gbaamuɔ, ta vaa ti yime mamachi wɔkpuma pam aɔaɔ fu kasɔ tuntuntu Yisa saan haguruɔ ma.”

31 Die ba dine a juustu Nɔmuɔ a kpatɔ wa, jigidieke ba laguruɔ wa dɔ dɔɔ, ta Nɔmuɔ Halikasika die dɔ suuli ba mana die ba piili a bala Nɔmuɔ waha aɔaɔ suguhaguruɔ.

Die ba tiana ba nyinti a yia taɔ dene

32 Saɔka mi Yisa kɔaɔandusuruɔ mana die dɔ laguruɔ taɔ aɔaɔ suɔanyili balumuɔ aɔaɔ sugubalumuɔ, ta tia ba nyinti a yia taɔ. Vuon die ka baari dɔ u suwa jaan.

33 Die saɔka mi tuntuntuɔa die dɔ dɔ ti Yɔmɔtien Yisa kumbu haguruɔ daansa, ta daansɔaka die yaa haguruɔ pam, ta Nɔmuɔ die dɔ yi alibarika pam a yi ba mana ma.

34 Die vuon wo ba suɔ a waari jaan, dama vuodiekemba die dɔ yalla ba gbaɔ gbaɔ kvati yaa tige ɔaɔ nagɔha a daa muɔ a yaa ligirehe,

35 a keɔ tuntuntuɔa jiguruɔ, ta ba nagɔ tia a yi vuon mana u yaala dene.

36 Die daa wɔnyɔ die bie mi u saan dɔ dɔ Josefɔ, ta die yi Liiva buuruɔ vuon, ta ba murɔ wa Saapurusi, vuodieke tuntuntuɔa dɔ wasɔnana Banabasi (ka chiɔaɔ yine susuruɔ),

37 die dɔ keɔ nagɔ u kɔaɔ a daa, a yaa ligirehe a keɔ a yi tuntuntuɔa.

5

Ananiasi aɔaɔ u hɔgu Safara wia

¹ Ama daa wɔnyɛ gban die benne a dɛ Ananiasi ta v hɔgɔ dɛn dɛ Safara. Die ba nagɛ ba faaru a daa,

² ta die nagɛ ligirehe a tan a lɔbɛrɛ, ta v hɔgɔ wa dɛ sɛba ha wɛa, ta die nagɛ ligire tɛlɛka ha a yaa ga yɛ tɔntɔntɛba ha.

³ Piita die dɛ pɛasɛ wa dɛ, “Ananiasi, bɛa fɛ vaa Sitaani dɛ juu fɛ sɔn a nyanɛnɛ fɛ, ta yɛ fɛ chɛbɛ nɛmɛnɛbɛsɛ a yɛ Nɛmɛn Halɛkasɛka ta nagɛ ligirehe a tan fɛ tuone a nyɛn kvakɔ ma fɛ nagɛna a daa wa?”

⁴ Die fɛ yene ka nagɛ ka a daa wa, die ka ka yiwo fɛ sɛtɛ? Ta die fɛ nagɛna ka a daa wa, ligirehe die ka yɛ fɛ sɛtɛ? Ta bɛa yine fɛ yile fɛ sɔn ma a yɛ naa? Fɛnɛn fɛ ka chɛbɛ nɛmɛnɛbɛsɛ a yɛ wa vuota, ama fɛ chɛbɛ yɛ wa Nɛmɛn.”

⁵ Die Ananiasi die dɛ wɔnna naa, die dɛ kpi a nan. Die nɛmaanɛkɛnɛkɛnɛnɛn dɛ juu vuodiekemba mana die dɛ wɔnna v kumbu wɛaha.

⁶ Womi dalɔaka die dɛ kɛn nyɛn a muuri v nyɛngbanɛka anan garɛn a chii wo a nyɛn a ga guu.

⁷ Ka kvanɛn chaanɛn hawasɛ ataa, v hɔgɔ wa die dɛ kɛn juu jigidieke Piita die benne wo, ta ka sɛba wudieke dɛ yine.

⁸ Ta Piita dɛ pɛasɛ v gban dɛ “Balɛ mɛn, fɛnɛn anan fɛ chɛrɛ wa dɛ nagɛna nɛ kvakɔ a daa wa ta tuo ligirehe a mana wɔnna?”

Die v yɛnɛn a balɛ wa dɛ “Wa, bɛ mana wɔnna.”

⁹ Die wɛa Piita die dɛ pɛasɛ wa dɛ, “Bɛa fɛnɛn anan fɛ chɛrɛ wa dɛ yɛ nɛabalɛmɛnɛn dɛ nɛ magɛsɛ Tɛ Yɔmɛtɛn Halɛkasɛka. Daa diekemba dɛ guune

fu churu wa, bie wo sanvartı tıñ lele, ta ba nan chii fu gban a nyıñ a ga guu.”

¹⁰ Lele womi die ı kpi a nan tıngban, ta dalvakaha die dı a ken juu a ye dı ı kpiye mıñ, ba chii wo a nyıñ a ga guu ı churu wa luğıñ.

¹¹ Sañña mi die ñmaanƙpenƙruıñ die dı juu Yisa kvañandısurıñ mana añañ vuodiekemba die dı wonna wıaha.

Tuntuntıba die dı gbaanna daadan dene

¹² Sañña mi tuntuntıba die dı tuma mamachi tınƙpuma pam vuosisi jıgıñ. Ta Yisa kvañandısurıñ mana die dı ñaañ lagıstı tañ Nımıñ jıamıñ juokpenƙruku, Solomoni lufaaka jıgıñ.

¹³ Ama vuodiekemba dı kana ka yi Yisa kvañandısurıñ dı wo sikimıñ a baañ gañ ba gban a gıti ba ma, ama ta die yıa ba jıluma pam,

¹⁴ ama dembisi añañ hoğuba pam die dı yi tı Yomıtıeñ yada ta gıti ı kvañandısurıñ ma.

¹⁵ Die tuntuntıba dı yinene wudiekemba ba wıa, vuosi die dı chii yagıtıelıñ a nyıñ sieti ma, a nagı ba dvan gadosi añañ kalıñası ma a mı Piita dı ken chıñ tıanna ı ligisıñ nan nan ba ma añ ba ye gbaamıñ.

¹⁶ Ta die ƙrıƙpaañ die dı nyıñ tıñƙpañıstı die dı gbine Jerusalemı a yaa ba yagıtıelıñ añañ vuodiekemba jımbıatı dı yalla a ken, die ba mana dı ye gbaamıñ.

Tuntuntıba wahala diile wıa

¹⁷ Die wıa Nımıñ kıkaabıtıba jakıstıñ añañ ı kvañandısurıñ mana añañ Sadusisi vuosi batan

pam die di yaa sugubian anan tuntuntiba, ta die yi

18 ba ga yigi be a kpari ba dansarika ma.

19 Ama yuku me Nmuji malaka die di ken sosh a yuori dansarika ka sanvaha di tuntuntiba ken nyi, ta bal yi ba di,

20 “Ni gamma a ga zie Nmuji jiamu juokpenkpuku ma a bal vuosisi miivoli haalik gie wia mana.”

21 Die tuntuntiba die di tuo u nvari, die sukuleelin die ba ga juu Nmuji jiamu juokpenkpuku ma a piili a daga vuosi waha.

Die Nmuji kikaabitiba jakvuri anan u kvananduisuriba die di wa Juu vuosi nyikvura mana a lagu tan, ta die yi nvan di ba ga dansarika ka soh a ga vvari tuntuntiba a ken ba niha,

22 Ama die ba gana tugi dansarika ka suku die ba ka ye be ta yinji ga lagu ku jigin a ga baari di

23 “Ti gana a tugi dansarika ka jigin, ti ye ka muji kpari muji ken ken, ta gbubaritiba di zie sanvaha tin a gbari, ama ti yuorine sanvaha ta vuon mana wo ka soh.”

24 Die Nmuji kikaabitiba nyikvuraha anan Nmuji jiamu juokpenkpuku sojasisi jakvuri di wonna naa wa, die di yi be mamachi ba yile wudieke di yine wo.

25 Womi vuon wonyi die di ken juu mi a baari di, “Ni ye, daa diekamba ni nagina a yi dansarika ma wa zie Nmuji jiamu juokpenkpuku ma a daga vuosi Nmuji wia.”

26 Die wia sojasisi jakvuri die di nag u dembisi

ba ga yaa tontontiba keŋ, ama die ba ka vuari ba anan hagiriŋ, dama die ba chigi nmaamiŋ di vuosi nan taa ba tana.

²⁷ Die ba yalla ba keŋ wo, die ba vaa ba keŋ zie laginku nuna, ta Nmuni kikaabitiba jakuri bal ba di,

²⁸ “Die ti yi ni wa nuan anan nunumina, di ni da keŋ dagi vuosi Yisa saan ma, ama ni ye wudieke ni yine, ni nagi dagiku a muɓi Jerusalemi mana, ta yaala ni yi ti Yisa kukuriŋ.”

²⁹ Ta Piita anan tontontiba banuŋ ba di yinŋi bal ba di “Sie ti saagi Nmuni nuan ta daa vuota nuan.

³⁰ Ti choŋkubuni Nmuni die vana Yisa di hagi kun me, die ni kpaasina wa dagariku ma wa ta kuɓ wa wa.

³¹ Nmuni die di koti wa a jwali wa a kalu u nuudiigin a yiwo Nunanduru anan Gbighatitaantu, di u yi Izara vuosi sien di ba chigi nyuŋ ba tontombiatu ma an Nmuni nagi ba tombiatu a chaa ba.

³² Tinuŋ anan Nmuni Halikasika yine Yisa kumbu hagiŋ daansa tielin; Nmuni di nagina Haali dieke wo a yia vuodieke mana di tuone u nuan.”

³³ Die nyunkuraha die di wonna naa, die ba ju sunyuruŋ pam di ba kuɓ tontontiba.

³⁴ Ama Farasisi vuon wonyi die benne laginku me ta u saan di di Gamalia, ta yi miraha didaguru, vuon mana die di yia wa juluma pam; die di hagi laginku ma a bal ba di ba yaa tontontiba a nyuŋ an ka yi suaa.

³⁵ Die ɔ wa balɩ yi ba dɩ “N chanchaalɩy Izara vuosi, nɩ sɩmma aɲaɲ nɩ bala nɩ yi vuosi gie wudieke wo.

³⁶ Saɲɲa dieke dɩ tɩanna wa, Tudasi die haɣɩya a baari dɩ ɔ yiwo vuokpɩɩy ta die vuosi sɩba kɔbɩsɩ-nɩsa die dɩ dɩ ɔ kɔaɲ, ama vuosi batanɲ die dɩ keɲ kɔɔ wa, die ɔ kɔaɲandɩsɩrɩba mana die dɩ chɩɣɩ a jaasi jigɩɲ mana, ta ɔ tɔɔmaha mana die dɩ yi yɔrɩ.

³⁷ Naa kɔaɲ chaanɲ, ta Judasi, vuodieke dɩ yine Galili vuoke gbanɲ die dɩ keɲ vuosi bɩsɩku saɲɲa, die ɔ tarɩɣɩ vuosi batanɲ yɩaɲ ta daadanɲ pam die dɩ dɩ ɔ gbanɲ, ta vuosi die dɩ keɲ kɔɔ ɔ gbanɲ, ta ɔ kɔaɲandɩsɩrɩba mana die dɩ chɩɣɩ a jaasi jigɩɲ mana.

³⁸ Die wɩa, leleke gie wɩrɩ nɩɲ, n kpaama nɩ dɩ nɩ ko vaa vuosi gie sɔmm ta vaa ba ga, dama dɩ yi ta ba tɔɔmaha dɩ yiwo vuota tɔɔma ka nan daansi kpatɩ.

³⁹ Ama dɩ yi ta ka yi Nɲmɩɲ tɔɔma, nɩ kaanɲ bɩaɣɩ a nyanɲɩ ba; nɩnɩɲ nɩ nan keɲ ye ta nɩ waga aɲaɲ Nɲmɩɲ.”

Die lagɩɲku die dɩ tuo Gamalia kpaanɲku,

⁴⁰ ta die yɩɲɲɩ a wa tɔntɔntɩba a keɲ juu, ta vaa ba tɩbɩ ba aɲaɲ kpaasɩɲ, ta yi ba nɔaɲ dɩ ba da keɲ wɔɲ a balɩ wɩɩ Yisa saanɲ ma, ta die vaa ba ga yɔrɩ.

⁴¹ Die wɩa, tɔntɔntɩba die dɩ nyɩɲ lagɩɲku jigɩɲ aɲaɲ sɔɣɩfɩalɩɲ, dama Nɲmɩɲ die yene be ba mɔna wahala diile Yisa saanɲ ma.

⁴² Ta die daanɲ mana ba ɲaanɲ gara Nɲmɩɲ jɩamɩɲ juokpenkɩkɩ ma, ta bɩ gara vuosi tige me a daga ta mɔla wɔvɩnaha dɩ Yisa yine Nɲmɩɲ

Vuovbarikiri, Masia wa.

6

Ba vbarina susunhirin bayurayi wa wia

¹ Saŋa mi die Yisa kvaŋandusuru die di gutinana wa, ta vurunu di ken ken Juu vuodiekemba di balala Giriiki jabaliku anan Juu vuodiekemba die di bala ba gban gban jabaliku sunsu, dama vuodiekemba die di balala Giriiki jabaliki die baari di daan mana ba naana tia nyindiikehe ba kpihoguba ka tuose siba vuodiekemba di bala Juu jabaliki.

² Die wia tontontiba ban anan ale wo die wa Yisa kvaŋandusuru a lagis tan a baari di “Di ka mu di ti vaa Nmun wia mubun ta wiaru nyindiike tiala ma.

³ Die wia n numbali, nu daansi nu sun a vbari dembisi ba bayurayi nu sibuna a baari ba berin vuna, ta yaa yan ta suuli wo anan Nmun Halikasika, an ti nagi tubmaha gie yi ba nuusi me,

⁴ ta ti nagi tunu ti saŋa a yi Nmun jusun mi anan Nmun wia dagun ma.”

⁵ Ta Yisa kvaŋandusuru mana die yaa sugfalun anan tontontiba baliku. Die wia ba vbari Sitiiveni vuodieke die yall yada pam ta Nmun Halikasika di suuli wo anan Filipi anan Porokorusi anan Nikanori anan Timoni anan Pamenasi anan Nikolasi, vuodieke die nyuna Antiyoku, ta die di ka yi Juu vuon, ama die di tarigi v jiamun ta dia Juu vuosi janaku.

⁶ Die ba yaa ba ga tɔntɔntɔba jigijɛ, ta tɔntɔntɔba die dɛ nagɛ ba nuusi a diisi ba sikipigile me ta jɔsɔ Nɛmɔj yɛ ba.

⁷ Naa kɔaɲ chaɲ Nɛmɔj wɛa die dɛ bɛ mɔsɔ a ga jigijɛ mana, ta Yisa kɔaɲandɔsɔrɔj die dɛ gɔta lagɛ lagɛ Jerusalemi ma, ta Nɛmɔj kɛkaabɔtɔba pam die dɛ saagɛ Yisa wɔvɔvɔnaha ta yiwo yada.

Sitiiveni yigijɛ wɛa

⁸ Sitiiveni die dɛ ye Nɛmɔj sunɲɲɛj aɲɲɛj hagɛrɛj pam, ta die dɛ yie mamachi tɔnkpuɔma vuosisi sɔɲ.

⁹ Ama die dembisi batɲɛj die dɛ ka tuo wo. Vuodiekemba die dɛ nɔga nɔnhagɛrɛj aɲɲɛj Sitiiveni die yiwo Juu vuodiekemba dɛ yine yɔɲɔsɛ, ta die ba vɔarɛ ba a nyɛj ba yɔɲɔsɛ ma. Die ba nyɛj wa Sayireni aɲɲɛj Alekizandira, banɛj aɲɲɛj Juu vuosi batɲɛj die dɛ nyɛna Silisia aɲɲɛj Asia ma. Die ba gbaɲ ba yaa wa ba Nɛmɔj jɛamɛj juɔɲ.

¹⁰ Ama Nɛmɔj Halikasɔka die dɛ yɛ Sitiiveni yɛɲɛj pam, die ba ka bɛagɛ a nyanɲɛj wa aɲɲɛj vɔ wɔbalɔkaha.

¹¹ Die ba kana ka bɛagɛ a nyanɲɛj wa wɛa, die ba ga kpɛlɛ dembisi batɲɛj dɛ ba balɛ dɛ “Tɔnɔj tɛ wɔɲ wa vɔ balala a chɔsɔa Mosisi aɲɲɛj Nɛmɔj.”

¹² Ba bala naa wɛa, ta vuosisi aɲɲɛj nyɛɲkɔraha aɲɲɛj mɔraha dɛdagɛrɔba dɛ ju sunyɔrɛj ta ga Sitiiveni jigijɛ a yigi wo a yaa wa ga ba nyɛɲkɔra lagɛɲkɔ jigijɛ.

¹³ Womi die ba yaa dembisi batɲɛj dɛ ba chɛbɛ ɲmɔnchɛbɛsɛ a yɛ wa. Die ba baarɛ “Daa wa gie ɲaaɲ bala saɲɲa mana a chɔsɔa Nɛmɔj jɛamɛj juokpɛɲkpɛkɔ aɲɲɛj Mosisi mɔraha;

¹⁴ dama ti wɔɲ wa ɔ bala dɪ Yisa vuodieke dɪ yine Nazeriti vuoke nan kpaɲɲi Nɲmɲ ɲamɲ juokpenkpɔkɔ gie a taan, ta tarɲɲi chɔɔara diekemba Mosisi dɪ yɪna ti wa.”

¹⁵ Vuodiekemba mana die dɪ kala lagɲɲkɔ ɲigiri die dɪ mɔɔɲɲɲ ba nine a daansa Sitiiveni, ta die ye ɔ ninechaan dɪ tarɲɲi a sɪ sɪba malaka ninechaan.

7

Sitiiveni balɲ

¹ Die wɪa Nɲmɲ kɪkaabɪtɪba ɲakɔɔɔ die dɪ pɪasɪ Sitiiveni dɪ “Ka seɲ yiwo wusie?”

² Sitiiveni die dɪ yɲɲi a balɲ dɪ “N nɔɔballɲ aɲaɲ n chɔɔalɲ, nɪ wɔɔmma mɲ, saɲɲa dieke ti chɔɔɲkɔɔɲ Abarahami dɪ yine bie Mesopotamia ma ta ye ka haɲ ga Harani ma, ta haɲɲɲɲɲ Nabidie Nɲmɲ die dɪ nyɲ ɔ ɲigɲ,”

³ ta balɲ wa dɪ ‘Vaa fɔ deɲ aɲaɲ fɔ tɲɲɲbaɲ ta ga tɲɲɲbaɲ dieke n balla n daɲ fɔ wa.’

⁴ Die wɪa die ɔ nyɲ ɔ tɲɲɲbaɲka ma a ga bie Harani ma. U chɔɔɲ wa kɔɲ kɔɔaɲ chaan, ta Nɲmɲ die dɪ vaa ɔ haɲ a keɲ kalɲ tɲɲɲbaɲka gie me ɲigidieke nɪ benne lele naa.

⁵ Ama Nɲmɲ die ka yɪ wa tɲɲɲbaɲka halɲ bɪta gbaɲ dɪ ɔ sɪna, ama ta die yɪ wa nɔɔaɲ dɪ ɔ nan daansɪ naɲ ka a yɪ wa, ta ka nan yi wɔɔɲɲ aɲaɲ ɔ haagɪsɪ sɪtɪ. Saɲɲa dieke Nɲmɲ die dɪ yine nɔɔaɲ gie wo ta Abarahami die wo bɔa.

⁶ Naa die Nɲmɲ dɪ balɲ yɪ wa dɪ, ‘Fɔ haagɪsɪ nan daansɪ beri tɲɲɲbaɲ gaan ma, mi ba nan yi yɔɲɲɲ, aɲ ba mugisi be pam bɪna kɔɔɪsɪ-nɪsa.

⁷ Ama manɔŋ n nan daansɔ datɔ tɔŋbanɔ dieke vuosi ba bala ba tɔŋ a yɔ wa tɔbɔŋ, ka kɔanɔ chaanɔ ba nan kenɔ a nyɔŋ kanɔŋ tɔŋbanɔka mi a kenɔ tɔka gie me a jɔama mɔŋ.’

⁸ Womi Nɔmɔŋ die yɔ Abarahami nɔanɔ, ta die dagɔ wa nɔvarɔ dagɔtɔ, dɔ wɔnɔŋ ananɔ v haagɔsɔ gobi ba kɔla. Die Abarahami dɔ kenɔ mɔrɔ Aziki, ta die gobi v kɔlɔ ka daraa nɔ daraanɔ. Ka kɔanɔ chaanɔ Aziki dɔanɔ dɔ mɔrɔ Jakobu ta gobi v kɔlɔ, ta Jakobu dɔanɔ dɔ gobi v ballɔ banɔ ananɔ bale die dɔ yine tɔ chɔɔŋkɔsɔlɔkrɔma wa kɔla.

⁹ “Die Jakobu ballɔ die dɔ kenɔ haa ba nɔmbɔa Josefɔ ta die nagɔ wa a daa a yɔ vuosi batanɔ ba yaa wa ga Ijipiti tɔŋbanɔ ma a bɔrɔŋ wa yɔmɔ. Ama Nɔmɔŋ die bie v jiginɔ,

¹⁰ ta die nɔvarɔ wa a nyɔŋ wumugisike mana ma, ta die dɔ yɔ wa yɔanɔ ta yɔ Ijipiti naanɔ wa Faro dɔ yaala v wɔa ta yɔ wo jakɔsɔŋ Ijipiti tɔŋbanɔ ma, ta bɔ yɔ wo jakɔsɔŋ v tiginɔ me.

¹¹ “Ka kɔanɔ chaanɔ kɔŋkrɔŋ die dɔ kenɔ nan Ijipiti ananɔ Keenani tɔŋbanɔsɔ mana ma, die ba dɔi wahala pam, ta tɔ chɔɔŋkɔsɔlɔba die ka ye nyindiike.

¹² Die wɔa die Jakobu dɔ wɔnna dɔ nyindiike bie Ijipiti ma wa die v tɔŋ v ballɔlɔ, tɔ chɔɔŋkɔsɔlɔba mi, die ba bɔmbɔŋanɔ garɔŋ wonde.

¹³ Die ba garɔŋ bule wo ma wa Josefɔ die dɔ nagɔ v gbanɔ a dagɔ v nɔmballɔlɔ, mi Faro die dɔ mɔŋŋ Josefɔ denɔ.

¹⁴ Ka kɔanɔ chaanɔ Josefɔ die dɔ tɔŋ a wa v chɔɔŋ Jakobu ananɔ v denɔ mana dɔ ba kenɔ Ijipiti ma; die ba mana die yiwo vuosi banɔsɔ-yɔpɔyɔ ananɔ banɔ.

15 Die wɔa Jakobu aɲaɲ ɔ dembe mana die dɔ haɣɔ a ga Ijipiti, mi die wɔnɔɲ aɲaɲ ɔ ballɔ dembisi die dɔ kpi.

16 Die ba naɣɔ ba nyɔɲɔɲbaɲɔɲ a yiɲɲi a ga Saakemi a ga guu vɔrɔɲ dieke Abarahami die dɔ dana a nyɔɲ Hamori buuriɲ jigiɲ ma.

17 “Die dɔ wana a gbigi dɔ Nɲmɔɲ yi suuli ɔ nɔvɔrɔ die ɔ yɔna Abarahami wa, die tɔ vuosisi die dɔ benne Ijipiti ma wa die dɔ wa faasɔ dala pam.

18 Ka kɔvɔɲ chaɲɲ vuonɲ wɔnyɔ die dɔ keɲ dii Ijipiti naari, ama wɔnɔɲ die ɔ ka sɔba Josefu wɔa.

19 Die naaɲ wa die dɔ pɔɣɔɔ tɔ vuosi aɲaɲ biɲaɲ, ta die mugise be dɔ ba vɔvɔrɔ ba ballɔnyaalisɔ ba tige me a taan aɲ ba kpi.

20 “Die ba keɲ mɔvɔrɔ Mosisi, ta die ɔ vɔvɔna pam, ta Nɲmɔɲ nine die dɔ suuli wo. Die ɔ bie wo ɔ chɔɔɲ tigiɲ me chɔvɔɔ ataa,

21 die ba kenne naɣɔ wa a nyɔɲ ba tigiri me saɲɲa dieke wo, die naaɲ wa hɔɣɔvɔɔ die dɔ keɲ a naɣɔ wa a wubi wo, ta yiwo ɔ gbaɲ gbaɲ ɔ bua.

22 Die ba daɣɔ Mosisi yɔaɲ dieke mana Ijipiti vuosisi dɔ yalla, die ɔ keɲ biɔrɔɲ vuodieke dɔ sɔbɔna wɔbalɔka ta tɔma haɣɔrɔɲ tɔɔma.

23 “Die Mosisi die dɔ tɔvɔɔ bɔna baɲɔvɔvɔ-nɔvɔvɔ Ijipiti vuosi jigiɲ, die ɔ yile daaɲ kaanɔ dɔ ɔ ga a waasɔ ɔ gbaɲ gbaɲ buuriɲ Izara vuosisi.

24 Die ɔ ganana wa die ɔ ye Ijipiti vuonɲ dɔ mugisinene Izara vuonɲ, die ɔ ga dɔ ɔ gbatɔ wa a taan, ta die a kɔvɔ Ijipiti vuoke.

25 Die ɔ yile sɔba ɔ gbaɲ gbaɲ ɔ vuosi nan mɔvɔvɔvɔ sɔba Nɲmɔɲ baa ɔ naɣɔ wa wɔnɔɲ a tɔvɔvɔ a gbatɔ ba a taan, ama die ba ka mɔvɔvɔvɔ die.

26 Ka tɔnɔnɔsa, Mosisi die dɛ bɛ ye Izara vuosi bale dɛ wagɔnana, die ɔ yaala ɔ wɔnsɛ ba sunsɔn, ta balɛ ba dɛ, ‘N zɔamba, nɛ yiwo nɔmballɛ, biɛ nɛ waga taɲ die?’

27 Ama vuodieke die dɛ yaala waagɔbɔ die dɛ kpaɲɲɛ Mosisi a taɲ lɔgɲɲɛ, ta die a pɛasɛ wa dɛ ‘Mɔnɛ yine fɔ tɛ jakɔbɲɲɛ aɲɲɲɛ tɛ sarɲyadiiru?’

28 ‘Fɔnɲɲɛ fɔ yaala fɔ kɔbɔ mɲɲɛ mɲɲɛ sɛba diene wo fɔ kɔna Ijipiti vuoke?’

29 Mosisi die dɛ wɔnna naa, die ɔ chɛgɛ a nyɲɲɛ Ijipiti tɲngbaɲ ma a ga bie Midiani tɲngbaɲ ma, ta die dɛ keɲ faarɛ hɔgɔ a mɛrɛ ballɛ dembisi bale mi.

30 “Bɛna baɲɛsɛ-nɛsa kɔaɲ chaɲɲɛ, die ɔ ga haagɲɲɛ daɲɲɛ kaanɛ a ga tɔgɛ Sanayi kunkogɲɲɛ jɛgɲɲɛ ta ye bolɲnyaɲɲɛ dɛ dinene hanɲgɔɔsɛ tɲɲɲɛ, ta Nɲmɲɲɛ malaka die dɛ nyɲɲɛ bolibu sɲɲɛ.

31 “Die ɔ yene die wo, die dɛ yiwo mamachi, die ɔ chɔɲɲɛ a ga gbɛgɛ dɛ ɔ mɲɲɲɛ a daansɛ ka, ta die a wɔɲɲɛ tɛ Yɔmɔtɛɲɲɛ Nɲmɲɲɛ lɔlɲɲɛ, ta ka bala wa dɛ;

32 ‘Manɲɲɛ n yiwo Nɲmɲɲɛ dieke fɔ chɔɔɲkɔsɔlɲɲɛ dɛ jɛanna, Abarahami aɲɲɲɛ Aziki aɲɲɲɛ Jakobu Nɲmɲɲɛ.’ Mosisi die dɛ wɔnna naa, die ɔ cheeli aɲɲɲɛ nɲmaamɲɲɛ ta ka bɛ yaala ɔ daansɛ mi.

33 “Ta tɛ Yɔmɔtɛɲɲɛ Nabidie Nɲmɲɲɛ die dɛ balɛ a yɛ wa dɛ ‘Vɔarɛ fɔ nɛraha, dama jɛgidieke fɔ zene wo yiwo jɛgɛkasɛ.

34 Wusie, manɲɲɛ n yeye mɲɲɛ n vuosisi dɛ dinene wahala die Ijipiti me, ta wɔɲɲɛ ba kpaɲɲɛ. Die wɛa maɲ a keɲ sɔbɲɲɛ dɛ n gbati ba a taɲɲɛ. Die wɛa n nan yɲɲɲɛ tɔɲɲɛ fɔ Ijipiti me.’

35 “Mosisi wo gie die yine vuodieke Izara vuosisi die dı zetine wo, ta die pıası wa dı ‘Mınta yine fı tı jakubın anan tı sarıyadiiru?’ Ama wınun Nınun die dı vvarı dı v yi ba nınhandısrıv ta gbatı ba taan, ta malaka dieke dı nyına wınun Mosisi jigiri bolinyaabu ma hanğoosı tıka jigiri die sunı wo.

36 Die wınun Mosisi die yine vuodieke die dı vvarına ba a nyın İjipiti tınğban ma, die v bı tın mamachi tınkruma İjipiti tınğban ma anan sanıa dieke die ba gana a garıdı Mıgıkrınınbu wa, anan sanıa dieke die ba benne haan ma wa bına banısı-nısa wa.

37 Mosisi wo gie die bala a yı Izara vuosisi dı, ‘Nınun nan daansı tın nı jıgın v naazıba wınun sıba v tınna mıı, v nan yi nı gban gban nı buunı.’

38 Wınun Mosisi wo gie die dı benne anan tı Izara vuosisi lagınk v ma haan ma. Die v bie wo anan tı chınkısılba anan malaka dieke die dı bala wıa a yı wa kunkogın dieke ba wasına Sinayı wa. Mı die v tuo Nınun mııvoli wıbalıkaha dı v nagı a yı tı chınkısılın anan tı.

39 “Ama die tı chınkısılba die dı zeti ta ka dı wa dama ba sınanyile die yını ga wa İjipiti me,

40 die wıa die ba balı a yı Aronı dı ‘Mı nınun a yı tı an ka dıa tı nınıa. Tınun tı ka sıba wudieke dı yine Mosisi, vuodieke dı nagına tı a nyın İjipiti ma wa.’

41 Sanıa mı die ba mı buun sıba naraabın, a kaaba a yıa ka, ta die die dııga ta bıra jadieke ba gban gban ba mına wa anan nuusısı.

42 Die wıa Nınun die dı vaa ba a taan dı ba

Ƶɔama chɔɔmarɔsɔ, sɔba die dɔ maagɔna die wo Nɔmɔɔ naazɔalɔba gbanƵu ma wa, dɔ Nɔmɔɔ baaru dɔ:

‘Izara vuosi, die nɔ kɔnana dɔɔɔsɔ
ta kaaba haagɔɔ ma bɔna banɔsɔ-nɔsa wa,
daa manɔɔ die nɔ kaaba yɔa.

43 Die nɔ ɔaana naga buunɔ Moloki vɔɔɔ
ta bɔ naga chɔɔmarɔɔ Refani nɔasɔɔ
ta a yɔ bugile ta Ƶɔama.

Naa chɔɔɔ ma n nan vaa nɔ dataasɔ vɔara nɔ a
nyɔɔ nɔ tɔɔ ma a yaa nɔ a ga saasaa a poli
Babiloni.’

44 “Tɔ chɔɔɔkɔsɔlɔba die kpi wo Nɔmɔɔ vɔɔɔ
haagɔɔ ma ta die daga dɔ Nɔmɔɔ bie ba Ƶɔɔɔɔ. Die
ba wɔnsɔ ka mɔɔ sɔba Nɔmɔɔ die dɔ balla Mosisi
die wo. Die ka sɔ sɔba Nɔmɔɔ die dɔ vana Mosisi
die dɔ yene ke die wo.

45 Ka kɔanɔ chaanɔ die tɔ chɔɔɔkɔsɔlɔba die dɔ
kenɔ nagɔ vɔkɔ a yɔ ba ballɔ, ta ba tuo ke a yaa
ka gara, ta banɔɔ ananɔ Josua die dɔ kenɔ kenɔ Ƶɔɔ
ta gbatɔ tɔɔɔbanɔ diekemba die buuri gaasɔ die dɔ
sɔna. Nɔmɔɔ die dɔ benne ba nɔɔɔa a yagɔ vuosisi
a taanɔ wa ta die viiku bie Ƶɔɔ denɔ denɔ a kenɔ tɔɔɔ
Davidi sanɔɔa.

46 Davidi berinɔ die dɔ suuli Nɔmɔɔ nine, ta die
kenɔ Ƶɔsɔsɔ dɔ v vaa v mɔu tɔɔɔɔ a yɔ wɔnɔɔ Nɔmɔɔ
vuodieke die dɔ v chɔɔɔkɔsɔɔ Jakobu Nɔmɔɔnɔ.

47 Ama wɔnɔɔ Davidi bɔadembɔɔ Solomoni die
dɔ kenɔ mɔu die tɔɔɔɔ.

48 “Tɔ sɔba a baaru Nabidie Nɔmɔɔ ka bie tɔɔ
diekemba vuota dɔ mɔna. Naa sɔ sɔba Nɔmɔɔ
naazɔa die dɔ bala dɔ

49 “Tɔ Yɔmɔtɛn Nabidie Nɔmɔn baarɔ nɔmɔnsikpen yine n naarɔ gbanɔn ta tɔngbanɔka gie diaɔn dɔ yi n nagɔsɔ jigizielikin.

Nɔ nan bɔagɔ a mɔ tɔgɔ dieke dɔ mɔna mɔn a yɔ mɔn?

Yaa jigidieke n baan nan voosi?

50 Daa manɔn die n naana nyinti gie mana?’

51 “Nɔnɔn nɔ yiwo tɔbɔhagɔrtielin, ta nɔ sɔnanyile dɔ yɔa anan Nɔmɔn pam ta nɔ ka saaga dɔ nɔ wɔn Nɔmɔn wa. Nɔnɔn nɔ zetine Nɔmɔn Haalɔbɔ sɔba nɔ chɔɔnɔkɔsɔlɔba die dɔ zetine die wɔ.

52 Nɔmɔn naazɔba wɔnyɔ die wori ta nɔ chɔɔnɔkɔsɔlɔn dɔ ka mugisiye. Ta bɔ kɔsɔ Nɔmɔn tɔntɔntɔba diekemba die dɔ bɔgɔna balɔ Nɔmɔn Vuokasɔka Masia wa kenin wa. Ta lele nɔ yine vuodiekemba dɔ posine ɔ chɔan ta kɔsɔ wa.

53 Nɔnɔn nɔ yine vuodiekemba die dɔ tuone Nɔmɔn mɔraha a nyɔn malakasisi jigin, ama ta ka saaga a dia ha.”

Die ba tana Sitiiveni tana dene

54 Die lagɔnɔkɔ vuosi die dɔ wɔnna Sitiiveni balɔkɔ die ba jɔ sɔnyɔrɔn pam ta nɔba ba nyɔna.

55 Ama die Nɔmɔn Halɔkasɔka die dɔ suuli Sitiiveni, ɔ kɔtɔ ɔ sikpen a daansɔ nɔmɔnsikpen a ye Nɔmɔn chuulikpenkpɔn ta ye Yisa dɔ zene Nɔmɔn nuudiigin chaan.

56 Die ɔ baarɔ dɔ, “Ye, n ye arɔzanna sanɔan dɔ yuorine ta vuota Bɔa wa dɔ zie Nɔmɔn nuudiigin chaan.”

⁵⁷ Die ba wonna na ba keesi aňaň lólíkpuň, ta nagı ba nuusi a ligi ba tıba. Womi ba mana die dı chıgı a keň taan a gilin wo bonyı,

⁵⁸ a datı wa nyıň tıka lıgıň a piili a taa wa tana. Die vuodiekemba die dı taana wa tana wa die dı vvarı ba nyinyeeke dıaň dalbakıň wonyı die dı dine Sooli dı v daansıma ha.

⁵⁹ Die ba taanana wa die ta die v keň wa tı Yomıtien dı, “N Yomıtien Yisa, tuo n haalıň!”

⁶⁰ Ta sıň gbirigi ta keesi aňaň lólíkpuň dı, “N Yomıtien, da keň nagı ba taalı gie a chıvı ba.” Die v balı wa naa ta kpi.

8

¹ Ta Sooli die dı saagina v kúbla wıa.

Sooli die dı mugisine Yisa kvaňandısrıň dene

Dııň daarı mi gbaň gbaň die mugisibıaň die dı nan Yisa kvaňandısrıň die dı benne Jerusalemı ma; ta ba mana die dı nyıň a jaası ga Judia aňaň Samaria lıga mana ama ta va tıntıntıba nyına mi.

² Vuodiekemba die dı jıanna Nmıň batan die dı guu Sitiiveni ta faası kıň v kumbu.

³ Ama Sooli die dı yaala v chıvı Yisa kvaňandısrıba, ta die gara tige tige, ta yige Yisa kvaňandısrıň, dembisi aňaň hıgıba mana a keň nyına ta a yaa ba a lige dansarıka sıň.

Filipi die dı mıslına Yisa wıvıınaha Samaria ma dene

⁴ Yisa kvaňandısrıň diekemba die dı jaası wa die dı ga jiginı mana a ga mısla Yisa wıaha.

5 Ta Filipi die dɪ sɔɔŋ ga Samaria tɪka ma a ga mɔɔli Nɔmɔŋ Vuovɔarikɔŋ Masia wɪa a yɪ mi vuosisi.

6 Die daadamba pam mi die dɪ keŋ a mɔŋŋɪ a yuori ba tɪba a wɔŋ Filipi balɪkɔ, ta bɪ ye ɔ yinene mamachi wudieke wo.

7 Die jumbɔatɪ pam die dɪ chɪŋɪ a nyɔŋ daadan pam ma aŋaŋ keesiŋ pam; ta die nyɔŋgbaŋ kpi-ikiŋ tieliŋ aŋaŋ gbarɪsɪ pam die dɪ ye gbaamiŋ.

8 Die wɪa die sɔŋɪfaliŋ die dɪ bie Samaria tɪŋ mana ma.

9 Daa wɔnyɪ gbaŋ die benne tɪka ma ba wasa wa Simoni ta yaa tɪŋ, saŋŋa a taŋ ɔ ŋaŋ yie mamachi wuyiike ta a yie vuosisi mamachi, ta die a bala dɪ ɔ yiwo vuokpɪŋ.

10 Vuodiekemba mana dɪ benne tɪka ma, zɔɔlɪntieliŋ aŋaŋ vuokpɪma mana die dɪ yɪa wa julɪma ta wɔmma a yɪa wa. Die ba bala dɪ “Simoni yiwo vuodieke ŋmɔŋ dieke ba wasanana ‘Yiko Nɔmɔŋ dɪ tariŋa.’ ”

11 Die ba wɔmma a yɪa wa dama die ɔ yi wo mamachi wuyiikehe a yɔasɪ ba jigiŋ.

12 Ama die Filipi dɪ keŋ a mɔɔli Nɔmɔŋ naari wɔvɔunaha aŋaŋ Yisa wɪa, dembisi aŋaŋ hoɔŋ die dɪ saagɪ ɔ mɔɔliɪkɔ, ta ɔ sɪ ba Nɔmɔŋ nyaan.

13 Simoni gbaŋ gbaŋ die dɪ yi Filipi balɪkɔ yada, die ɔ sɪ wa Nɔmɔŋ nyaan. Die ɔ dɪ Filipi kɔaŋ a yese mamachi wɔkɪpɪŋ diekemba ɔ yinene, dɪ yi wo mamachi.

14 Die Yisa tɔntɔntɔba die dɪ benne Jerusalemi dɪ wɔŋ dɪ Samaria vuosi tuo wo Nɔmɔŋ wɪaha a dii, die ba tɔŋ Piita aŋaŋ Joɔn ba jigiŋ.

15 Die ba gana a ga tɔgti mi, die ba jɔɔsi Nɔmɔn a yi ba di ba tuo Nɔmɔn Halikasika,

16 dama die Nɔmɔn Halikasika die ye ka ken a sɔɔn ba wɔnyi mana ma; die ba ko si ba wa Nɔmɔn nyaabu ti Yɔmɔtien Yisa saan ma nyuna.

17 Womi Piita aanan Jɔɔn die di nagɔ ba nuusi a dɔsi ba ma ta ba tuo Nɔmɔn Halikasika.

18 Simoni die di ye di tɔntɔntɔba di nagɔna ba nuusi a dɔsi ba ma ta Nɔmɔn di yi ba Halikasika, die wɔa die ɔ nagɔ ligire a yaala ɔ yi Piita aanan Jɔɔn,

19 ta baaru "Ni yi mɔn gban yiko ka gie amɔ man ken nagɔ n nuun a dɔsi vuodieke mana ma, ɔ nan tuo Nɔmɔn Halikasika."

20 Ama Piita die di yinɔi balɔ wa di "Fɔɔnɔn nan kpi yɔri aanan fɔ ligirehe dama fɔ yile di fɔ nan biagɔ a daa Nɔmɔn piini aanan ligire.

21 Die wɔa fɔ nuun wo ti tɔuma ma, dama fɔ sɔɔanyile ka vuna Nɔmɔn jigin.

22 Die wɔa chɔgti a nyɔn fɔ sɔɔanyilibiatɔ gie me, ta jɔɔsi ti Yɔmɔtien Nɔmɔn amɔ ɔ nagɔ fɔ sɔɔanyilibiakɔ gie a chaa fɔ,

23 dama n yeye ta fɔ suuli wo aanan sɔgɔbian ta bian di suuli fɔ."

24 Womi Simoni die di balɔ a yi Piita aanan Jɔɔn di, "Ni jɔɔsi ti Yɔmɔtien a yi mɔn, amɔ nyinti gie wɔnyi mana ni bala wa da ken ken n ma."

25 Die ba bala wudieke ti Yɔmɔtien di yine aanan ɔ wɔvunaha a kpatɔ, die ba yinɔi a ga Jerusalemi. Die ba ganana die ba mɔsɔla Nɔmɔn wɔvunaha Samaria tinɔkpanɔsi pam ma.

Filipi aanan Ituopia vuokruɔn wɔa

26 Die tɪ Yɔmɔtɪen malaka die dɪ ken a balɪ a yɪ Filipi dɪ “Hagɪ a ga a daagɪ sie dieke dɪ nyɪna Jerusalemi ta sɔɔn gara Gaza wa.” Ba ka bɪ daaga sieku gie lele.

27 Die wɪa die ɔ hagɪ a piili chɔnɔn, die ɔ ganana ɔ ga tuoli Ituopia daayaabɔn sieku me ta ɔ kule. Die ɔ yiwo vuokpɔn ta daansɪ Ituopia hɔgɔ naan wa ligire. Die ɔ ga wa Jerusalemi a ga jɔn Nɔmɔn,

28 ta wa yɪnɔi kuli tigin ta kalɪ ɔ toriku me ta duune dɪ data ka ta ɔ karɪma gban dieke Nɔmɔn naazɔa Azaya dɪ maagɪna.

29 Die Nɔmɔn Halikasika die dɪ balɪ a yɪ Filipi dɪ “Vɔɔsɪ gbigi torikuke.”

30 Womi Filipi die dɪ chɔgɪ a ga gbigike a wɔn daa wa dɪ karɪnnana gban dieke Nɔmɔn naazɔa Azaya dɪ maagɪna wa. Die ɔ pɔasɪ wa dɪ “Fɔ sɪba wudieke fɔ karɪnnana chɔn mɔn?”

31 Ta ɔ yɪnɔi balɪ wa dɪ, “N baan yi wo lala a sɔmma ka chɔn, ntaala vuon dagɪ mɔn?” Die wɪa ɔ jɔɔsɪ Filipi dɪ ɔ ken jɔalɪ kala torikuke me anan wa.

32 Die ɔ karɪnnana wudieke wo yiwo naa dɪ:
 “Die ɔ nɔasɪ wa yii dieke ba yalla a ga dɪ ba
 kɔrɔgɪ,
 ta die beri sigisigi sɪba yiipɔlɪ dieke ba nɔana
 gobe ka kobiti
 ka beri sigisigi die, die ɔ ka yuori ɔ nɔan a
 balɪ wɔn.

33 Die ba yiwo viivi, ta zeti dɪ ba kaan dii ɔ sarɔya vɔvɔn.

Ta vuon wori a baan nan bɔagɪ a balɪ ɔ haagɪsɪ wɪa,

dama die ba wolij vbari wa v miivoli a nyuj
tugbanjka gie me.”

³⁴ Daa wa die dı pıası Filipi dı, “Balı mıj,
mıña wıa naazba wa die dı bala wa? U gbanj
gbanj v wıa yaa vuogaanj?”

³⁵ Die Filipi dı piili a nyuj daa wa die dı
karınna jigidieke wo v gbanj gbanj a balı wa Nmıj
wıwıınaha yaa gamma Yisa wıa.

³⁶ Die ba sına gara sieku me wo, die ba keñ
tugt jigin kaanı nyaanj butanj dı dıa, daa wa die
dı baarı, “Ye, nyaanj wınna bıa bala ka kagı mıj
amv n daa sı Nmıj nyaanj?” ((

³⁷ Ta Filipi die dı balı wa, “Dı yi fı yi Yisa
Masıa yada ananj fı sıj mana, n nan bıagı sı
fı.” Die v yıñji balı dı, “N yi yada dı Yisa Masıa
yiwo Nmıj Bıadembıj mıj.”))

³⁸ Die daayaabırı dı yi ta duunehe dı zie, ta
wınıj ananj Filipi die dı sıj ga nyaabv ma,
Filipi die dı sı wa Nmıj nyaabv.

³⁹ Die ba kenne nyuj nyaabv ma wa, tı
Yımıtıej Haalıj die dı nagı Filipi a nyuj mı
bınyı, ta daa wa die ka bı ye wo bıbra, ta die
chıj kule ananj sıgıtıalıj.

⁴⁰ Filipi die dı keñ ye ta v bıe Azotusi a die dı
dıa ka tıgıı mana a mısıla Nmıj wıwıınaha, yaa
die a ga tugı Siısırıa.

9

Sıwı tarıgıj wıa
(Tubma 22.6-16; 26.12-18)

¹ Tɔ, Sɔɔli die ko nɔga nyuŋ dɔ ɔ nan dɔ mugise ta kwa tɔ Yɔmɔtien Yisa kɔaŋandɔsrɔŋ, die ɔ ga Nɔmɔŋ kɔkaabitɔba jakɔɔŋ jigin

² a balɔ wa dɔ ɔ yɔ wa gbantɔ aŋ a dagɔ vuodieke dɔ yine wo aŋaŋ yiko dieke ɔ yalla aŋ ɔ ga Damasikusi a ga dagɔ Nɔmɔŋ jɔamɔŋ juone me nyɔnkɔra a mɔ dɔ yɔ ɔ keŋ ye vuodieke dɔ dɔna sie dieke Yisa dɔ dagɔna, hɔgɔ yaa dembin ɔ nan biagɔ yigi be a yaa ba a yinŋi keŋ Jerusalemi.

³ Die ɔ benne sieku me a gara Damasikusi ta keŋ gbigi tɔka, die chaanɔŋ die dɔ nyɔŋ ŋmɔnsikpen a keŋ chaanɔŋ gilin wo bunyi.

⁴ Womi die ɔ nan tɔŋgbaŋ ta wɔŋ lɔlɔŋ dɔ balala a yɔa wa dɔ, “Sɔɔli, Sɔɔli, biɔ yine fu mugise mɔŋ.”

⁵ Die ɔ pɔasɔ dɔ, “Mɔna yine fu n Yɔmɔtien?”

Lɔlɔkɔ die dɔ baari dɔ, “Manɔŋ Yisa, vuodieke fu mugisinene wo.

⁶ Ama hagɔ a ga tɔka sɔŋ, mi ba nan dagɔ fu wudieke fu mɔna fu yi.”

⁷ Saŋka mi dembin diekamba die dɔ ganana aŋaŋ Sɔɔli wa die dɔ wɔari zie surumm. Die ba wɔŋ wa lɔlɔkɔ ama die ba ka ye vuon.

⁸ Ta Sɔɔli die dɔ hagɔ tɔŋgbaŋka ma a yuori ɔ nine ama ta ka yese. Die wɔa die ba yigi ɔ nuun me a yaa wa a ga Damasikusi.

⁹ Damɔɔma ataa die ɔ ka biagɔ yese. Die daraa gie nɔŋ mana die ɔ ka dii jaan yaa a nyuu jaan mana.

¹⁰ Die Yisa dɔdɔsrɔ wɔnyɔ die benne Damasikusi ma ba wasa wa Ananiasi, ta tɔ Yɔmɔtien die dɔ wa wa daansa sɔŋ dɔ, “Ananiasi!”

Die ɔ yinɲi a baari dɪ, “Manɔɲ n wɔnna n Yɔmɔtienj.”

¹¹ Tɪ Yɔmɔtienj dɪ balɪ a yɪ wa dɪ, “Gɔmɪsɪ ga sie dieke ba wasɔnana Sienj-tugɪsɪkɔ ma a ga Judasi tiginj me a pɪasɪ daa dieke dɪ nyɪna Taasusi ɔ saan dɪ dɪ Sɔɔli wa wɪa. Ʋ jɔɔsa Nɲmɔɲ lele gie.

¹² Die Sɔɔli daansa sɔɲ, ɔ ye daa wɔnyɪ ba wasɔnana Ananiasi dɪ kenne juu a nagɪ ɔ nuusi a diisi ɔ ma, a mɔ ɔ nan bɪ yese bɪbra.”

¹³ Ananiasi die dɪ yinɲi balɪ dɪ, “N Yɔmɔtienj, vuosi pam wɔɲ balɪ mɔɲ daa wa gie wɪa, yaa gamma wɔbɪaɲ diekemba ɔ yinene fɔ vuosi dɪ benne Jerusalemi ma wa.

¹⁴ Ta ɔ wa keɲ giena aɲaɲ Nɲmɔɲ kɪkaabɪtɔ yiko dɪ ɔ yigi vuodieke mana dɪ wasɔnana fɔ saanj.”

¹⁵ Ama ta tɪ Yɔmɔtienj die dɪ balɪ dɪ, “Fɔnɔɲ fɔ ko gamma, dama wɔnɔɲ manj vɔari dɪ ɔ tɔma n tɔɔma, ta vaa buurigaasɪ aɲaɲ ba naakpɪɔma aɲaɲ Izara vuosi mana sɪmma n saanj:

¹⁶ ta manɔɲ n nan dagɪ wa gbalɪɲ diekemba mana ɔ bala ɔ gbalɪɲ n saanj chɪaɲ ma.”

¹⁷ Die wɪa Ananiasi die dɪ ga a ga juu tigiri me a nagɪ ɔ nuusi a diisi Sɔɔli ma, ta baari dɪ, “N nɔmbɔa Sɔɔli, tɪ Yɔmɔtienj Yisa vuodieke dɪ nyɪna fɔ jiginj sieku me wo saɲɲa dieke fɔ kennene giena wa tɔnna mɔɲ amɔ fɔ nan bɪ ye bɪbra ta suuli aɲaɲ Nɲmɔɲ Halɪkasɪka.”

¹⁸ Lele womi jaan kaanɪ die dɪ sɪna sɪba zaasɔɲ hagɪtɪ die dɪ nyɔɲ Sɔɔli nine me a nan, die ɔ bɪ bɪagɪ yese bɪbra. Die ɔ hagɪ a zie, ta ba sɪ wa Nɲmɔɲ nyaanj.

¹⁹ Die ɔ dii nyindiike ta ɔ hagɪɔɲ dɪ yinɲi keɲ.

Sɔoli die dɔ mɔvɔhna Yisa wɔa Damasikusi ma dene

Sanƙa mi Sɔoli die dɔ wɔari Yisa dɔdɔsɔrɔŋ dɔ benne Damasikusi ma wa jigin daraa ale,

²⁰ ta die ga Nɔmɔŋ jɔamɔŋ juone me lagɔ lagɔ a ga mɔvɔla Yisa wɔa dɔ, “Yisa seŋ yiwo Nɔmɔŋ Bɔa.”

²¹ Vuodiekemba mana die dɔ wɔnna wa wa die dɔ yi be mamachi ta ba pɔasa dɔ, “Da daa wa gie die benne Jerusalemi ma a kɔa vuodiekemba die dɔ wasɔnana saari gie wo? U ka keŋ giena dɔ v yigi wo Yisa dɔdɔsɔrɔŋ ta nagɔ ba a yinɔi ga yɔ Nɔmɔŋ kɔkaabɔtɔba nyɔŋkoraha?”

²² Ama ta Sɔoli mɔvɔlɔkɔ die dɔ a ko gɔta aŋaŋ Nɔmɔŋ haɔrɔŋ, v mɔvɔlɔkɔ die dɔ dagɔ dɔ Yisa seŋ yiwo Nɔmɔŋ Vuovɔarɔkɔrɔ Masia wa ta chɔla die dɔ wori: die wɔa Juu vuosi diekemba die benne Damasikusi die ka bɔagɔ a balɔ wa wɔŋ.

²³ Die daraa pam die dɔ tɔaŋ, ta Juu vuosisi die dɔ lagɔsɔ taŋ a saŋ dɔ ba kɔv wa;

²⁴ ama die vuonɔ dɔ balɔ wa wudieke ba sanna dɔ ba yi wo. Die nɔmɔntɔasi aŋaŋ yuŋ mana die ba nɔaŋ gbarɔ wa tɔka sanɔa mana ma dɔ ba kɔv wa.

²⁵ Ama yuŋ kaanɔ v kɔaŋandɔsɔrɔba dɔ nagɔ wa a yi kparɔŋ ma a nagɔ wa a daagɔ tɔka paŋ sikpeŋ a nyɔŋ.

Sɔoli die dɔ benne Jerusalemi dene

²⁶ Womi Sɔoli die dɔ ga Jerusalemi a mɔa dɔ v nagɔ v gbaŋ a lagɔŋ Yisa kɔaŋandɔsɔrɔba ma, ama die ba ka yiwo yada dɔ lele, v wa yiwo Yisa kɔaŋandɔsɔrɔ, ta die wa chɔɔ wa nɔmaamɔŋ.

²⁷ Ta Banabasi die dɔ keŋ sunɔi wo a yaa wa ga tɔntɔntɔba jigin, a balɔ ba Sɔoli die dɔ yene

tɪ Yɔmɔtɪɛŋ Yisa sien me ta ɔ balɪ wɪa a yɪ wa dene. Die ɔ bɪ balɪ ba Sɔɔli die dɪ dine dembisi a mɔɔla Yisa wɪa Damasikusi ma dene.

²⁸ Die wɪa Sɔɔli die dɪ beri aŋaŋ ba ta die dɪ dɪa Jerusalemi jige mana a mɔɔla tɪ Yɔmɔtɪɛŋ saan aŋaŋ dembisi.

²⁹ Die ɔ bɪ bala aŋaŋ Juu vuodiekemba dɪ bala Giriiki jabalɪkɪŋ yaa gamma Yisa wɪa, ama die ba nɪga nɪnhagɪrɪŋ aŋaŋ wa, ta mɪa dɪ ba kɔɔ wa.

³⁰ Ama saŋŋa dieke ta Yisa dɪdɪsɪrɪŋ die dɪ mɪŋŋɪna naa die ba nagɪ wa a sɔɔŋ ga Siisiria ta vaa ɔ kuli Taasusi me.

³¹ Womi die Yisa kɔaŋandɪsɪrɪba dieke dɪ benne Judia aŋaŋ Galili aŋaŋ Samaria mana ma die ka bɪ ye mugisɪŋ. Die Nɪmɪŋ Halɪkasɪka die dɪ yɪ ba hagɪrɪŋ ta kpaŋŋɪsɪ ba, die ba gɔta ta beri aŋaŋ Nɪmɪŋ chɪgɪla.

Piita die dɪ tɔnna mamachi wɪa Liida aŋaŋ Joopa dene

³² Ka kɔaŋ chaan Piita die dɪ dɪa a ga jigin mana, ta die keŋ sɔɔŋ ga dɪ ɔ kaagɪ Nɪmɪŋ vuosi die dɪ benne Liida.

³³ Mi die ɔ ye daa wɔnyɪ ba wasɪnana Aniasi, die ɔ nyɪŋgbanɪŋ die kpine ta ɔ ka bɪagɪ haga ɔ jadɔakɪŋ ma bɪna anɪ.

³⁴ Piita die dɪ balɪ a yɪ wa dɪ, “Aniasi, Yisa Masia gbaannana fɔ, hagɪ ta wɔnsɪ fɔ jadɔakɪrɪ.” Lele womi die ɔ hagɪ a zie.

³⁵ Die vuodiekemba mana die dɪ benne Liida aŋaŋ Saroni ma die dɪ ye wo die dɪ tarɪgɪ ba berɪŋ, ta dɪ tɪ Yɔmɔtɪɛŋ sien.

³⁶ Hɔgɔ wɔnyɛ dɛn die dɛ benne Joopa ma ba wasa wa Tabita, ama Giriiki jabalukɛn ba wasa wa Dɔkasi, ka chɛn yine “Haabiin” ta die a yi Yisa didɛsrɛ. Die ɔ nagɛ ɔ sanɲa mana a ye wɔvuna yɛ vuosi ta sunɲi zɔɔlɛntielɛn.

³⁷ Die sanɲa mi yɔagɛn die dɛ yigi wo die ɔ kpi. Die ba sɛ wa nyaan ta nagɛ wa a jɔalɛ dɔan jarɛnbɛsa juon me.

³⁸ Joopa die ka faast yɔa anan Liida; die wɛa die Yisa didɛsrɛba die dɛ wɔnna dɛ Piita bie Liida ma wa die ba tɔn dembisi bale ɔ jigin dɛ ba ga balɛ wa dɛ, “Tɛ jɔsa fɔ yi lagɛ lagɛ a ken tɛ jigin.”

³⁹ Die wɛa Piita die dɛ yi siri wɔnɛn anan ba die dɛ ga. Die ɔ gana a ga tɔgɛ wa ba nagɛ wa jɔalɛ ga juoku me. Mi kpihɔgɔba mana die dɛ taan gilin Piita a kɔma ta daga wa nyinyeeki diekamba Dɔkasi die dɛ baalɛna yɛ ba wa sanɲa dieke ɔ benne ɔ mɛst ma wa.

⁴⁰ Ama Piita die dɛ yagɛ ba mana dɛ nyɛn juoku me, ta die sɔn a gbirigi ɔ dune me a jɔst Nɛmɛn, ta die yinɲi a daansɛ kumbu ta baarɛ dɛ, “Tabita, hagɛ!” Die ɔ yuori ɔ nine a ye Piita, ta die hagɛ a kalɛ.

⁴¹ Piita die dɛ tɛntɛ ɔ nuun a sunɲi wo ɔ hagɛ zie ta wa kpihɔgɔbaha anan Yisa didɛsrɛn banɛn ba a nagɛ wa dagɛ ba dɛ ɔ yinɲi ken wo ɔ miivoli me mɛn.

⁴² Wɛrɛ gie die dɛ dɛa ga Joopa mana ma ta vuosi pam die dɛ yi tɛ Yɔmɛtien Yisa yada ta dɛ ɔ sien.

⁴³ Piita die dɛ wɛarɛ a bie Joopa ma a yɔasɛ; die ɔ bie wo daa wɔnyɛ die dɛ wɔnsɛnana gbanɛ ba wasa wa Simoni tigin me mɛn.

10

Piita aɲaɲ Koniliawosi wɪa

¹ Die daa wɔnyɪ die benne Siisiria ma ba wasa wa Koniliawosi, die ɔ yiwo sojasisi jakɔɔɲ ta pɔgɪ sojasisi kɔɔɪga ɔ chaaku ma. Die ba wasa ɔ chaaku Itali tɪɲgbanɲ chaanɲ.

² Die wɔɔɔɲ aɲaɲ ɔ den mana die jɪama Nɲmɪɲ ta chɪga Nɲmɪɲ. Die ɔ kpanɲɪ ɔ gbanɲ pam a sunɲe Juu vuosi zɔɔɔntielibe, ta die jɔɔsa Nɲmɪɲ sanɲa mana.

³ Daanɲ kaanɪ die agbaa die dɪ nɪgɪna a tɪanɲ hawasɪ ataa die ɔ daansɪ a ye Nɲmɪɲ malaka dɪ kenne juu ɔ jiginɲ a balɪ a yɪ wa dɪ, “Koniliawosi.”

⁴ Koniliawosi die dɪ yene malakaka die nɲmaamɪɲ dɪ yigi wo, ta ɔ baarɪ dɪ “N Yɔmɔtɪen, dɪ bia?” Die malakaka dɪ yɪɲɲi a balɪ wa dɪ, “Nɲmɪɲ tuo fɔ jɔɔsɪɲ mɪɲ aɲaɲ fɔ yɪnana zɔɔɔntielɪɲ piini diekemba ta bɪ tɪnsɪ fɔ wɪa.

⁵ Lele, tɪɲ dembisi batanɲ anɲ ba ga Joopa ma a ga wa daa wɔnyɪ saanɲ dɪ dine Simoni Piita.

⁶ Ʋ yiwo chaanɔ a bie gbanɲwɔnsɪɔ dieke ba wasɪnana Simoni tiginɲ, ta ɔ tigrɪ dɪ gbɪgi mɔgɪkpɪɪɪ.”

⁷ Die malakaka die dɪ balala wɪaha a yɪa wa die dɪ yɪɲɲi ga ta va wa, womi die Koniliawosi die dɪ wa ɔ tɔntɔntɪɲ bale aɲaɲ sojasisi wɔnyɪ, vuodieke die dɪ jɪanna Nɲmɪɲ ta bɪ yɪ ɔ gbanɲ gbanɲ gbɪgbarɪɔ wɔnyɪ.

⁸ Die ɔ balɪ ba wudieke dɪ yine, ka kvanɲ chaanɲ ɔ tɪɲ ba Joopa ma ma.

⁹ Ka tunvubsa die ba benne sieku me a gara wa a ken gbigi Joopa, sanƙa mi Piita die dɪ ga jwali kɔsɔŋ sikpen agbaa sanƙa dɪ v jɔsɔŋ Nɔmɔŋ.

¹⁰ Kɔŋ die dɪ ken yigi wo, die v yaala jaan dɪ v dii; die ba yene dige nyindiikehe die v daansɪ.

¹¹ Ta die a ye nɔmɔŋsikpen dɪ yuorine, ta jaan kaanɪ dɪ ken sɔna a sɪ sɪba gariteelikɪŋ ba yigine ka kvanva anɪsa wa a yaa ken sɔna tɔŋbaŋ.

¹² Die ka ma dɔŋɪsɪ yiri yiri anan nyindiekemba dɪ vuunene tɔŋbaŋ anan nembisi.

¹³ Ta die v wɔŋ lɔlɔŋ dɪ balala a yɪa wa dɪ, “Piita, hagi a kɔv a nɔbɪ!”

¹⁴ Ama Piita dɪ yinɔŋi balɪ dɪ, “N Yɔmɔtɪen, aayi, n ye ka nɔbɪ jadieke tɪ chvarɪna.”

¹⁵ Die lɔlɔkɔ dɪ bɪ balɪ yɪ wa bɪbra dɪ, “Da ken wa jadieke Nɔmɔŋ dɪ yine kasɪ jadɪŋɪtɪŋ.”

¹⁶ Naa die yiwo butaa, ta die jaabu dɪ yinɔŋi a ga jwali nɔmɔŋsikpen.

Vuodiekemba dɪ kana ka yi Juu vuosi die dɪ kenne yi Yisa kvanandɪsɪrɪŋ dene

¹⁷ Piita die ye ko yile v daansɪkɔ chɪan, die Koniliawosi die dɪ tunna dembin diekemba ba die dɪ ye Simoni tigiri dɪ benne jigidieke a ken zie ka sanvarɪ tɪŋ,

¹⁸ a wa a pɪasɪ dɪ, “Chaanv bie giena v saan dɪ dɪ Simoni Piita mɪŋ?”

¹⁹ Ama Piita die ye ko mɪa v baan yi die a sɪba daansɪkɔ chɪan, ta Nɔmɔŋ Haalɔŋ dɪ balɪ yɪ wa dɪ, “Wɔmma dembisi bataa bie giena a dɪ dɪa a yaala fb.

20 Die wɔa haɣɪ a sɔɔɔŋ ga ta da chɪɪɪ dɪ fɔ aŋaŋ ba ga, dama manɔŋ n tɔɔna ba.”

21 Naa chɪaŋ ma, Piita die dɪ sɔɔɔŋ a ga balɪ dembisi dɪ, “Manɔŋ nɪ yaala wa. Bɪa wɔa nɪ keŋ?”

22 Ta ba yɪŋŋi balɪ dɪ, “Jakɔɔɔŋ Koniliawosi tɔɔna tɪ. U yiwo vuovɔvɔŋ ta jɪama Nɔmɔŋ ta Juu vuosi mana dɪ faasɪ yɪa wa jɪɪma pam. Nɔmɔŋ malakasisi kaantɪ die dɪ balɪ a yɪ wa dɪ ɔ wa fɔ a keŋ ɔ tigiŋ me amɔ ɔ nan wɔŋ wudieke fɔ yalla dɪ fɔ balɪ.”

23 Die Piita dɪ yaa ba a juu gbaaŋ, die ba dɔa mi tɔŋ dɪ vɔŋ.

Tɔŋ die dɪ vɔɔna ɔ yi siri wɔɔɔŋ aŋaŋ ba dɪ ga; die ɔ chanchaalɔba batan die dɪ benne Joopa ma wa die dɪ beeli wo.

24 Die ka tɔɔvɔɔsa die ba ga tɔɔɪ Siisiria ma, jigidieke Koniliawosi aŋaŋ ɔ deŋ aŋaŋ ɔ zɔalɔŋ die dɪ kalɪna a chɪsa wa.

25 Die Piita die dɪ dɪna baa ɔ juu gbaaŋkɔ sɔŋ, ta Koniliawosi die dɪ keŋ tuoli wo sanɔarɪ ma, ta sɔɔɔŋ gbirigi ɔ nɔŋŋa aŋaŋ jɪɪma.

26 Ama ta Piita die dɪ baarɪ dɪ, “Haɣɪ, dama n gbaŋ gbaŋ n yiwo vuota.”

27 Piita die ko bala wɔa a yɪa Koniliawosi ta die a ga juo tigiŋ me, a die ye vuosi pam dɪ lagɪsɪna a kalɪ.

28 Die ɔ balɪ a yɪ ba dɪ, “Nɪ gbaŋ gbaŋ nɪ sɪba a baarɪ tɔɔŋ Juu vuosi mɪra ka yɪ wa sien dɪ tɪ lagɪŋ yaa a kaagɪ vuodieke dɪ kana a ka yi Juu vuon, ama Nɔmɔŋ dagɪ mɔŋ dɪ n daa zetime vuon ɔ kana ka yi Juu vuoke wɔa.

29 Die wia ni tunna a wa muḡ wa maḡ keḡ ta ka zetiye. Lele ni vaa n piasu ni, ‘Bia wia ni tuḡ a wa muḡ?’ ”

30 Koniliawosi die dı baaru dı, “Deeri kanuḡ wa sanḡa gie gbaḡ gbaḡ agbaa dı nuḡna a tuḡ hawasu ataa die maḡ juḡsa Nmuḡ n tigiri me, womi maḡ ye daa wonyı dı yeegine nyuḡnyuḡisa dı kenne zie n nuḡḡa,

31 a baaru dı, ‘Koniliawosi! Nmuḡ wuḡ fu juḡsuḡ ta tunsı piini dieke fu yınana zoolıntielibe.

32 Die wia, tuḡ vuḡḡ aḡ u ga Joopa ma a ga wa daa wonyı ba wasına Simoni Piıta. U yiwo chaanu a bie Simoni gbaḡwonsıru wa tigiḡ me vuodieke tigiri dı gbigine muḡıru.’

33 Die wia maḡ tuḡ a wa fu lagu lagu wa, ta fu diaḡ fu kpaḡḡı fu gbaḡ a keḡ. Tu, ti mana bie wo Nmuḡ nuḡḡa dı ti wuḡ wudieke mana ti Yomutienḡ dı yına fu nuḡḡ dı fu balı ti.”

Piıta wobalıka

34 Die wia Piıta die dı piili a bala dı, “Lele n wa sıba dı dı yiwo wusie dı Nmuḡ ka luge,

35 ama u tuose buuriḡ nuḡ mana vuodieke dı chıḡnana wa ta yie wudieke dı muḡna.

36 Ni sıba dı Nmuḡ die yı wa Izara vuosi wudieke dı dagına wovunaha wia, dı Yisa Masia ma tuḡḡ aḡḡ Nmuḡ dı bı nansı aḡḡ taḡ; wonuḡ Yisa Masia yiwo ti mana Yomutienḡ.

37 Ni wuḡ sıba wudieke mana die dı yine Judia mana ma ma muḡ. Die wıaha gie mana die piili wo Galili me, Juḡn die dı bala dı vuḡḡ mana tuo Nmuḡ nyaan sula kuḡḡ chaanḡ.

38 N̄m̄ū die naḡi wa ʋ Halikasika ān̄ān̄ haḡūr̄ū a yi Yisa, vuodieke d̄i nȳna Nazeriti wa. Die ʋ bie wo Yisa jiḡin̄ san̄ā dieke die ʋ d̄ina d̄i d̄ia a t̄oma t̄onv̄una a ȳia vuosi ta gbaama vuodiekemba die d̄i benne Sitaani nuusi me.

39 T̄i mana die ye Yisa die d̄i ȳine wudieke Jerusalemi t̄ūj ma ān̄ān̄ Juu vuosi t̄iḡhan̄ūj ba mana, ta t̄i yiwo ʋ daans̄atielin̄. Die ba kpaasi wa wa dagar̄ik̄ūj ma die ʋ kpi.

40 Ama ta N̄m̄ū die d̄i s̄uḡūr̄i wa kumbu me daraa ataa daraan̄ ta yi ʋ haḡi ta t̄i ye wo ʋ sen̄ yi vuota.

41 Daa vuon̄ mana die yene wo. Die d̄i yiwo t̄ūn̄ūj vuodiekemba die N̄m̄ū d̄i v̄ar̄ina d̄i t̄i yi ʋ daans̄a tielin̄ die yene wo, ta die die ta nyuo ān̄ān̄ wa ʋ kumbu s̄uḡūr̄ūj k̄vān̄ chaan̄.

42 N̄m̄ū die yi t̄i n̄vān̄ d̄i t̄i m̄v̄ūli ān̄ān̄ n̄ūn̄m̄una a ȳima vuosi d̄i Yisa ȳine vuodieke ʋ v̄ar̄ina d̄i ʋ yi vuodiekemba d̄i benne ba m̄isi ma ān̄ān̄ kunti sariya diiru.

43 N̄m̄ū naazv̄amba mana die baari d̄i vuodieke n̄ūj mana d̄i ȳine Yisa yada, N̄m̄ū nan naḡi ʋ taali a chaa wa Yisa wa saan̄ ma.”

Vuodiekemba d̄i kana ka yi Juu vuosi die d̄i tuone N̄m̄ū Halikasika dene

44 Piita die d̄i yene ko bala w̄aha ta die N̄m̄ū Halikas̄i die d̄i kēj a s̄v̄ūj vuodiekemba mana die d̄i w̄onnana ʋ w̄abal̄kaha ma.

45 Die d̄i yi Yisa d̄id̄us̄ūr̄ūj diekemba d̄i ȳine Juu vuosi ta beeli Piita a nyūj Joopa a kēj wo mamachi ān̄ān̄ N̄m̄ū die d̄i naḡuna ʋ piini dieke

dɪ yine ɔ Halikasika a yɪ vuodiekemba dɪ kana ka yi Juu vuosi wo.

⁴⁶ Dama die ba wɔŋ ba dɪaŋ ba balɪnana wɔbalɪki gaasi ta bɪra Nɪmɪŋ saan. Womi Piita dɪ baari dɪ,

⁴⁷ “Vuosi gie tuo wo Nɪmɪŋ Halikasika sɪba die tɪ tuone die wo, vuonɔŋ beri a baanɔŋ biagi kagi ba dɪ ba daa sɪ Nɪmɪŋ nyaan?”

⁴⁸ Die wɪa die ɔ yɪ nɔaŋ dɪ ba sɪ ba; die ba sɪ ba Nɪmɪŋ nyaan Yisa Masia saan ma. Die wɪa die ba balɪ Piita dɪ ɔ wɪrɪ ba jigɪŋ daraa ale.

11

¹ Saŋka mi die Yisa tɔntɔntɔba aanɔŋ Yisa dɪdɪsɪrɪba die dɪ benne Judia lɔga mana die dɪ wɔŋ dɪ vuodiekemba dɪ kana ka yi Juu vuosisi gbanɔŋ tuo Nɪmɪŋ wɪaha.

² Die wɪa Piita die dɪ yɪŋɪne a keŋ Jerusalemi ma, Juu vuosi vuodiekemba die dɪ yine Yisa dɪdɪsɪrɪŋ batanɔŋ dɪ piili a nɪga nɪnhagɪrɪŋ aanɔŋ wa. Die ba yaala vuodiekemba dɪ kana ka yi Juu vuosi ta yi Yisa dɪdɪsɪrɪŋ gobi ba kɔla,

³ ta baari dɪ, “Fɔnɔŋ ga bie wo vuodiekemba dɪ kana ka yi Juu vuosi ta die aanɔŋ ba gbanɔŋ.”

⁴ Womi Piita die dɪ piili a bala ba wudieke gbanɔŋ gbanɔŋ die dɪ yine dɪ:

⁵ “Die n bie wo Joopa tɪŋ ma a jɔusa Nɪmɪŋ ta keŋ a ye nɪmɪŋsikpeŋ dɪ yuorine ta jaan kaani dɪ sɪna sɪba garɪteelikinɔŋ dɪ kenne sɔnɔŋ n jigɪŋ.

⁶ Die n daansɪna ka sɔkɔ die manɔŋ ye tiginɔŋ dɔŋɪsɪ aanɔŋ haagɪŋ dɔŋɪsɪ aanɔŋ nyinvuuke aanɔŋ nembisi.

7 Ta die maŋ wɔŋ lɔlɔŋ dɔ balala yɔ maŋ dɔ, 'Piita, haɣɔ a kɔɔ nyinti gie a ŋɔbɔ.'

8 Die maŋ yinŋi a balɔ dɔ, 'N Yɔmɔtien n kaan bɔaɣɔ yi die, n ye ka ŋɔbɔ jadieke tɔ chɔarɔna.'

9 Ta lɔlɔkɔ dɔ bɔ nyɔŋ arɔzanna ma a balɔ yɔ maŋ bɔbra dɔ, 'Dɔ yi Nɔmɔŋ dɔ keŋ baa dɔ jaan vɔna aŋaŋ diile da keŋ baa ka ka mɔ aŋaŋ diile.'

10 Naa die yiwo die bɔtaa, ta jaabɔ mana die dɔ yinŋi ga arɔzanna ma.

11 "Lele womi dembisi bataa die dɔ nyɔna Siisiria dɔ keŋ zie tigi dieke n benne wo sanɔarɔ tɔŋ.

12 Die wɔa Nɔmɔŋ Halikasika die dɔ balɔ yɔ maŋ dɔ n gamma aŋaŋ ba ta da vaa ka mugisi maŋ. Womi Yisa dɔdɔsɔrɔŋ bayɔbaba diekemba die dɔ benne Joopa ma die dɔ beeli maŋ tɔ ga Siisiria a ga Koniliawosi tigin,

13 ɔ balɔ tɔ dɔ Nɔmɔŋ malaka nyɔna ɔ jigin. Dɔ ɔ tɔŋ aŋ ba ga Joopa a ga wa vuɔŋ wɔnyɔ saan dɔ dine Simoni Piita.

14 Dɔ Piita wa nan balɔ wa wɔnɔŋ aŋaŋ ɔ tigin vuosi mana dɔ baan nan yi die a ye gbatɔtanɔŋ.

15 "Die n piiline a bala wa, die Nɔmɔŋ Halikasɔ die dɔ a keŋ a sɔɔŋ ba ma sɔba die dɔ kenne sɔɔŋ tɔ ma piiliku me wo.

16 Mi die maŋ tɔnsɔ tɔ Yɔmɔtien Yisa die dɔ balla dɔ, 'Jɔɔn die sɔwa aŋaŋ nyaan ama Nɔmɔŋ nan su nɔ aŋaŋ ɔ Halikasika.'

17 Dɔ yi Nɔmɔŋ dɔ yɔ banɔŋ vuodiekemba dɔ kana ka yi Juu vuosi piini dieke die ɔ yɔna tɔ saŋŋa dieke die tɔ yine tɔ Yɔmɔtien Yisa Masia yada wa; mɔna yine maŋ dɔ n kaɣɔ Nɔmɔŋ dɔ ɔ da yi wudieke ɔ yaalala ɔ yi?"

18 Die ba wɔnna Piita baluku wa, die ba ka bu nɔgi nɔnhaguru ta piili a bira Nɔmu a bala dɔ, “Lele Nɔmu vaa vuodiekemba dɔ kana ka yi Juu vuosi dɔ ba vaa ba tumbiatɔ ta yi Yisa didɔsuru ta ye miivoli dieke dɔ wone kpatu.”

Yisa didɔsuru Antiyoku ma wa

19 Die Sitiiveni kɔɔla kɔɔn chaan mugisibian die dɔ ken Yisa didɔsuru ma die ba chigi jaasu jigin mana. Die batan die chigi ga Fonisia anan Saapurusi anan Antiyoku ta die mɔɔla Yisa wa a ya Juu vuosi nyuna ma.

20 Ama Yisa didɔsuru dieke dɔ yine Saapurusi vuosi anan Saarini vuosi die dɔ ga Antiyoku a ga mɔɔla tɔ Yɔmɔtien Yisa wɔvunaha a ya vuodiekemba dɔ kana ka yi Juu vuosi.

21 Die Nɔmu haguru die dɔ bie ba jigin, die vuosi pam die dɔ taru ba berin ta yi Yisa yada.

22 Die Yisa didɔsuru diekemba dɔ benne Jerusalemi ma wa dɔ wɔn wudieke dɔ yinene wo, ta die tu Banabasi Antiyoku ma.

23 Die vɔ gana a ga tu mi a ye Nɔmu dɔ sunjine be die wo, vɔ su die dɔ falɔ ta die vɔ kpanjisi ba mana dɔ ba da vaa Yisa kɔɔn dɔsu.

24 Banabasi die yiwo vuovuru ta yaa yada pam ta suuli anan Nɔmu Halikasika, die vuosi pam die dɔ ken yi Yisa yada ta buru vɔ didɔsuru.

25 Die Banabasi dɔ ga Taasusi dɔ vɔ yaali Sɔɔli.

26 Die vɔ yene wo wo, die vɔ yaa wa a yinji ken Antiyoku, mi ba bale wo mana die dɔ nagi bin mɔmɔru a laguma anan Yisa didɔsuru ta dagu vuosi pam mi Nɔmu wa. Die dɔ yiwo Antiyoku

ma die ba woliŋ wa Yisa dɔdɔsɔrɔŋ dɔ, “Kirisito vuosi.”

²⁷ Die saŋka mi gbaŋ gbaŋ die Nɔmɔŋ naazɔalɔŋ batan die dɔ benne Jerusalemi ma dɔ keŋ Antiyoku.

²⁸ Ba wɔnyɔ saan die yine Agabusi, ta Nɔmɔŋ Haalɔŋ die dɔ sunŋi wo ɔ balɔ dɔ kɔŋ bɔan nan nan jigɔŋ mana dɔnɔa ma. Die dɔ keŋ yi mɔŋ saŋa dieke Kolodiasi dɔ yine naakpɔŋ.

²⁹ Die Yisa dɔdɔsɔrɔŋ dɔ benne Antiyoku ma wa die dɔ saŋ dɔ ba nan sunŋi ba nɔmballɔ diekamba dɔ benne Judia ma, dɔ vuonŋ mana chɔasɔ ɔ baan nan bɔagɔ die.

³⁰ Die ba yi die a nagɔ ligirehe a tɔŋ Banabasi aŋan Sɔɔli dɔ ba yaa ga yɔ Yisa dɔdɔsɔrɔŋ nyɔŋkoraha dɔ benne Judia ma.

12

Herodi die dɔ mugisine Yisa dɔdɔsɔrɔŋ dene

¹ Saŋka gie mi gbaŋ gbaŋ naakpɔŋ Herodi die dɔ mugise Yisa dɔdɔsɔrɔba batan.

² Die ɔ yi sojasi nɔan ba gobi Jemisi, Joɔn nɔmbɔa sikpen aŋan jubɔwan.

³ Die ɔ yene ta Juu vuosi sɔgɔtɔ fɔalya wa aŋan wudieke ɔ yine wo, die ɔ vaa ba yigi Piita saŋa dieke ba dinene paanɔ dieke ba kana ka naga dabɔtɔ a yie wo dɔɔgaka.

⁴ Die ɔ yigine Piita wa kpatɔ wa ɔ yi ba ligi wo dansarɔka ma ta yɔ nɔan dɔ sojasi lagumɔŋ lagumɔŋ bɔnɔsa gbara wa a tarɔguma tan. Die lagumɔŋ mana die yiwo sojasi banɔsa. Ta a yile

sɔba ɔ vɔarɩ wa gasɩtɩaŋkɔ dɔɔgaka saŋa a dii ɔ sariya yaalɩŋ ma.

⁵ Die wɩa, die Piita die dɩ bie dansarɩka ma ta Yisa kɔaŋandɩsɩrɩba die dɩ faasi a juɔsa Nɣmɩŋ a yɩa wa.

Malaka die dɩ vɔarɩna Piita a nyɩŋ dansarɩka sɔŋ dene

⁶ Die tɔŋ dɩ bala ka vɔŋ aŋ Herodi nagɩ Piita a yɩ vuosisi, dɩnɩŋ daari yuku mi die Piita dɩ ye ko bɔbɩ aŋaŋ chɔrɩma a dɔa gɔɔra sojasi bale sɔnsɔŋ. Die ba bɔbɩ chɔrɩmaha kaanɩ aŋaŋ sojasi wɔnyɩ ɔ nuudiigin chaaŋ ta kaanɩ dɩaŋ dɩ bɔbɩ ɔ nuugalɩ chaaŋ sojasi ta sojasisi batanɩ dɩaŋ dɩ gbarɩ dansarɩkaka sanɔdaanɩ.

⁷ Womi ta Nɣmɩŋ malaka die dɩ keŋ nyɩŋ, ta chaaŋɩŋ dɩ chaaŋ dansarɩka ka ma. Die malakaka dɩ dɔŋ dɔŋ Piita bɩŋkɩaŋ ma a sugiri wa ta baari dɩ, “Hagɩ lagɩ lagɩ!” Ta ɔ hagɩ. Die ɔ hagɩna wa, chɔrɩma ha dɩ nyɩŋ ɔ nuusi me a nan.

⁸ Malakaka dɩ balɩ wa dɩ, “Mɩŋŋɩ bɔbɩ fɔ gbanɩŋ ta sɔɔ fɔ nɩra.” Piita dɩ yi die. Die malakaka dɩ bɩ balɩ dɩ, “Yeegi fɔ jayeekinɩ a dɩa mɩŋ.”

⁹ Piita die dɩ dɩ malakaka a nyɩŋ dansarɩka ka ma, ama die ɔ ka sɔba dɩ ɔ daansa mɩŋ yaa ka seŋ yie mɩŋ.

¹⁰ Die ba ga garɩsɩ nɩŋŋaŋ sojasisi die dɩ gbarɩna wa aŋaŋ banɩŋ ba die dɩ diisine wo ta die keŋ tɔgɩ kɔɔtɩ gbɩabɩ dieke dɩ benne gaamɩŋ ma die dɩ yuorinene a juo tɩka sɔŋ, die ka gbanɩŋ gbanɩŋ ka yuori. Die ba chɔŋ a nyɩŋ a chɔŋ a sɔɔna

siekpukɔ ma womi malakaka die dɔ bɔa ta va Piita.

11 Die Piita dɔ wa mɔŋŋɔ wudieke dɔ yinene wo ta baarɔ dɔ, “Lele n sɔba a baarɔ dɔ seŋ yiwo wusie, dɔ Nɔmɔŋ tɔnna ɔ malaka ɔ keŋ vɔarɔ mɔŋ a nyɔŋ Naan Herodi nuusi me, ta bɔ vɔarɔ mɔŋ a nyɔŋ Juu vuosisi die dɔ yilinene dɔ ba yi mɔŋ die wo mana mana ma ma.”

12 Die ɔ mɔŋŋɔna naa wa, die ɔ ga Joɔn Maki nuŋ Meri tiginɔ. Die vuosi pam die lagɔsɔna mi a juɔsa Nɔmɔŋ

13 Piita die dɔ ga kpaasɔ sanvɔarɔ ta havɔɔbɔŋ wɔnyɔ die dɔ yine tɔntɔntɔ mi ta Roda die dɔ keŋ dɔ ɔ ye vuodieke dɔ kpaasɔnana wa.

14 Die ɔ mɔŋŋɔna Piita lɔlɔkɔ die dɔ yiwo nansɔŋ die ɔ chɔŋ a yinɔŋ a ga ta ka yuori sanvɔarɔ, a nata a baarɔ dɔ, “Piita zie sanvɔarɔ tɔŋ.”

15 Die ba balɔ wa dɔ, “Juɔ yɔŋyaatɔ.” Ama die ɔ kpaŋŋɔ ɔ gban a bala dɔ dɔ yiwo wusie. Die ba baarɔ dɔ, “Dɔ nan yiwo ɔ malaka.”

16 Ta Piita die dɔ ye ko a kpaasa sanvɔarɔ, die ba ga yuori a ye wo, die dɔ yi be mamachi.

17 Die ɔ kɔtɔ ɔ nuuŋ dɔ ba tarɔ watɔ, ta balɔ ba tɔ Yɔmɔtɔienɔ dɔ yine die a vɔarɔ wa a nyɔŋ dansarɔka ka sɔŋ. Ta die balɔ dɔ, “Nɔ balɔ Jemisi anan Yisa dɔdɔsɔrɔ banɔŋ ba wudieke dɔ yine.” A kvan chaan ɔ nyɔŋ mi a ga jigigaan.

18 Die tunɔ dɔ vɔɔna sɔkɔɔŋ die dɔ faasɔ mugisi sojasisi die dɔ gbarɔna wa. Die ba pɔasa tanɔ dɔ, “Bɔa yine Piita wa?”

19 Naan Herodi die dɔ yɔ nvanɔ dɔ ba yaalɔ wa, ama die ba ka ye wo. Die wɔa die ɔ vaa ba pɔasɔ

gbɔgbarɔtɔba wɔpɔasɔka ta die yi nwan dɔ ba kɔɔ ba.

Naa kwan chaan, Naan Herodi die dɔ nyɔn Judia a sɔɔn ga Siisiria a die yi daraa ale mi.

Herodi kun wɔa

²⁰ Herodi die dɔ ju sunyɔɔn anan Taya anan Sidoni vuosi; die wɔa die ba lagɔn tan dɔ ba ga ye wo. Die ba wolɔn ye Bilasitusi dɔ ɔ sunɔn be, die ɔ yiwo vuodieke die dɔ yine naan wa tigiri nyɔnkɔraha wɔnyɔ. Die ba ken ga Herodi jigin a ga nɔn nɔpɔɔn dɔ ɔ vaa sɔgɔfɔlɔn bemme ba sunsɔn dama Taya anan Sidoni die yese ba nyindiike a nyɔna naan Herodi tɔngban ma.

²¹ Die naan Herodi die vɔarɔ daan a zien, die daarɔ dɔ tɔgina wa Herodi die dɔ yeegi ɔ naala nyɔnyeekikpɔma, ta nyɔn kalɔ ɔ naan gbanɔn mama ta balɔ wɔa a yɔ vuosisi.

²² Die vuosisi die dɔ natɔ a baarɔ dɔ, “U lɔlɔkɔ su sɔba nɔmɔn daa vuota.”

²³ Lele wo mi Nɔmɔn malaka die dɔ vaa yɔagɔban dɔ yigi wo, die ɔ nyuuti die dɔ suuli anan gbarɔtɔ a nyuo wo ɔ kpi dama die ɔ ka yi Nɔmɔn kanɔn jɔlɔma ka mi.

²⁴ Ama sanɔka mi die vuosi pam die dɔ wɔn wɔaha ta yi yada.

²⁵ Sanɔna dieke Banabasi anan Sɔɔli die dɔ kpatɔna ba tɔɔmaha dieke die ba gana dɔ ba yiwo, die ba nagɔ Jɔɔn Maki a gɔtɔ ba ma a nyɔn Jerusalemi a ga Antiyoku.

13

Nmɔŋ Halikasika die di vvarina Banabasi aŋaŋ Sɔɔli dene

¹ Antiyoku ma, die Nmɔŋ naazvalɔŋ aŋaŋ dɔdagurɔŋ batan die bie wo Yisa dɔdɔsrɔŋ sɔŋ: die ba yine Banabasi aŋaŋ Simiani (vuodieke die ba wasɔnana Daasɔbilɔŋ), aŋaŋ Lususi, vuodieke di nyɔna Sarene aŋaŋ Manani (vuodieke die ba lagɔŋ na a wubi aŋaŋ Naan Herodi die ba yine ballɔbɔsɔ) aŋaŋ Sɔɔli.

² Daan kaanɔ die ba jɔanna tɔ Yɔmɔtɔien ta bɔbɔ nɔaha, Nmɔŋ Halikasika die di balɔ a yɔ ba di, “Nɔ vvarɔ Banabasi aŋaŋ Sɔɔli aŋ ba tɔŋ tɔŋ dieke wɔa n wana ba wa di ba tɔŋ wa.”

³ Naa kɔaŋ chaan die ba bɔ bɔbɔ nɔa ta jɔsɔ Nmɔŋ ta nagɔ ba nuusi a dɔsɔ ba ma ta die taan ba ba ga.

Saapurusi tɔŋ wɔa

⁴ Saŋa dieke Nmɔŋ Halikasika die di tɔnna Banabasi aŋaŋ Sɔɔli wa di ba ga tɔŋ ɔ tɔmaha, die ba sɔŋ ga Selusia ma a nagɔ haariŋ a ga Salamasi, tɔŋdieke die benne Saapurusi tɔŋban ma.

⁵ Die ba tɔgɔna Salamasi ma wa die ba ga juu juu vuosi Nmɔŋ jɔamɔŋ juone me a ga mɔbɔ Nmɔŋ wɔaha mi. Die Jɔɔn Maki die bie mi a yi ba susɔŋjiru.

⁶ Ka kɔaŋ chaan die ba nyɔŋ Salamasi ma ta die a dɔa a tɔan ga tɔgɔ Pafosi. Mi die ba haari daa wɔnyɔ die di yine yuŋaŋvuon ɔ saan di di Bajaasusi, ta yi juu vuodieke die di gaanana vuosi di ɔ yiwo Nmɔŋ naazɔa.

⁷ Die ɔ yiwo tɔŋgbaŋka mi jakɔɔɔŋ Sejusi Pɔɔlusi zɔa. Die jakɔɔɔɔ die yiwo yɔantien ta die tɔŋ wa Banabasi aŋaŋ Sɔɔli dɔ ba ken a balɔ Nɔmɔŋ wɔa aŋ ɔ wɔŋ.

⁸ Ama die yuŋaŋvuoke, vuodieke die dɔ dine Elimasi Giriiki jabalɔkɔŋ ma wa die ka saagɔ a yɔ ba: ta die mɔa dɔ ɔ kagɔ jakɔɔɔɔ aŋ ɔ daa ken yi Yisa yada.

⁹ Womi die Nɔmɔŋ Halɔkasɔ die dɔ suuli Sɔɔli vuodieke die dɔ bɔna a dɔ Pɔɔli, die ɔ daansɔ yuŋaŋvuoke die

¹⁰ ta balɔ wa dɔ, “Fɔɔɔŋ fɔ yiwo Sitaani bɔa ta bɔ yi tɔɔvɔna mana dataaŋ ta suuli aŋaŋ wɔbɔatɔ yiri yiri mana, ta mɔa saŋŋa mana dɔ fɔ tarɔŋ Nɔmɔŋ wusie wɔbalɔkaha a yi ŋmɔnɔhɔbɔsɔ.

¹¹ Lele Nɔmɔŋ baa ɔ datɔ fɔ tɔbɔŋ ta vaa fɔ yɔŋ ta kaŋ dɔ yese daraa ale.”

Lele womi die mɔlɔŋsɔbɔlɔŋ dɔ nan daa wa nine me ta ɔ dɔ dɔa a gaba a yaala vuodieke dɔ baŋ nan yigi ɔ nuuŋ me.

¹² Die jakɔɔɔɔ dɔ yene wudieke dɔ yine wo, die ɔ yi Yisa yada, dama die dɔ faasɔ yiwo mamachi aŋaŋ wudieke ba dagɔnana yaa gamma tɔ Yɔmɔtɔien ma wa.

Antiyoku dieke dɔ benne Pisidia tɔŋgbaŋ ma wɔa

¹³ Naa kɔaŋ chaŋ die Pɔɔli aŋaŋ ɔ chanchaalɔba die dɔ nagɔ haarɔŋ a nyɔŋ Pafosi me a ga Pega dɔ benne Pamifilia tɔŋgbaŋ ma, mi die Joɔn Maki dɔ vaa ba ta yinŋi ga Jerusalemi.

¹⁴ Die ba nyɔŋ Pega a tɔaŋ ga Antiyoku dɔ benne Pisidia tɔŋgbaŋ ma. Die davɔɔsɔkɔrɔ daari die ba ga juu Nɔmɔŋ jɔamɔŋ juoku me a sɔɔŋ kalɔ.

15 Die ba karinna Mosisi muraha sɔŋ aŋaŋ Nɔmɔŋ naazɔalɔba maagiku sɔŋ a kpatɔ wa, Nɔmɔŋ jɔamɔŋ juoku sɔŋ nyɔŋkuraha dɔ balɔ ba dɔ, “Tɔ nɔmballɔ, dɔ yi nɔ yaa wɔvɔtɔna a baan nan balɔ yi vuosisi gie nɔ balɔ.”

16 Womi Pɔɔli die dɔ hagu zie ta a kotɔ v nuun ta piili a bala dɔ:

“Nɔnɔŋ Izara vuosi aŋaŋ vuodiekemba mana dɔ jɔanna Nɔmɔŋ dieke Izara vuosi dɔ jɔanna, nɔ wɔmma mɔŋ.

17 Tɔnɔŋ Izara vuosi Nɔmɔŋ die vɔarɔna tɔ chɔɔŋkɔsɔlɔba a yi ba faastɔ dala saŋŋa dieke die ba benne Ijipiti me a yi chaamba wa. Wɔnɔŋ Nɔmɔŋ die vɔarɔna ba a nyɔŋ mi aŋaŋ v haguɔŋ.

18 Ta die daansɔ ba bɔna banɔsɔ-nɔsa saŋŋa dieke die ba benne haguɔ ma, aŋaŋ ba dene ka tuo v nɔarɔ mana.

19 Die ka kɔan chaan die v chɔsɔtɔ buuriŋ ayɔpɔyɔ die dɔ benne Keenani tɔŋgban ma ta die vaa v gban gban v vuosi Izara vuosi dɔ sɔ.

20 Wɔaha gie mana die yiye mɔŋ bɔna kɔbɔsɔ-nɔsa aŋaŋ banɔsɔ-nɔ sɔnsɔŋ.

“Saŋŋa dieke ba sɔna tɔŋgbanka, Nɔmɔŋ die dɔ yi ba nɔŋandɔsɔrɔŋ dɔ ba dii ba nɔŋŋa a ga tɔgɔ saŋŋa dieke Nɔmɔŋ naazɔa Samuli dɔ kenne.

21 Naa kɔan chaan die ba bɔ ken pɔasɔ Nɔmɔŋ naazɔa Samuli dɔ v yi ba naan, die wɔa, Nɔmɔŋ die dɔ vɔarɔ Sɔɔli, Kisi bɔa vuodieke dɔ nyɔna Benjamani buuriŋ ma dɔ v yi ba naan. Die v yiwo ba naan bɔna banɔsɔ-nɔsa.

22 Die Nɔmɔŋ dɔ ken wuuri v naarɔ ta vaa Davidi dɔ dii naarɔ. Naa die Nɔmɔŋ dɔ balɔ yaa gamma Davidi ma dɔ, ‘Davidi, Jese bɔa wa yine daa dieke

chanchaalɔŋ n yaalala, ɔ yie wudieke mana n yaalala dɔ ɔ yi.’

²³ Nɔmɔŋ die dɔ yɔ nɔaŋ dɔ Davidi haagɔsɔ ma vuonɔ wɔnyɔ bala ɔ keŋ a gbatɔ Izara vuosi a taan, wɔnɔŋ vuoke mi yine Yisa.

²⁴ Ama Joon die dɔ wolin keŋ a mɔsɔlɔ a yi Izara vuosi mana dɔ ba vaa ba tɔmbiatɔ aŋ ɔ sɔ ba Nɔmɔŋ nyaabu, ka kɔaŋ chaanɔ Yisa die dɔ wa keŋ.

²⁵ Die Joon tɔɔmaha die dɔ gbine kpatɔŋ die ɔ pɔasɔ vuosisi dɔ, ‘Mɔnta nɔ yile dɔ yi ye? N ka yi Nɔmɔŋ Vuonvɔarɔkɔŋ Masia wa. Nɔ wɔmma, wɔnɔŋ ɔ baa ɔ keŋ wo n kɔaŋ chaanɔ ta manɔ ka mɔ dɔ n vɔarɔ ɔ nɔra gbaŋ.’

²⁶ “Lele, nɔnɔŋ Abarahami haagɔsɔ aŋaŋ nɔnɔŋ vuodieke dɔ kana ka yi Juu vuosi ta bie giena a jɔama Nɔmɔŋ, nɔ wɔmma wudieke Nɔmɔŋ dɔ yɔna tɔ dɔ ka daga tɔ baanɔ nan yi die a ye gbatɔtaanɔŋ dama ka yiwo vuonɔ mana sɔtɔ.

²⁷ Die vuodiekemba die dɔ benne Jerusalemi ma aŋaŋ ba nyɔŋkɔraha die ka sɔba a baarɔ dɔ Yisa yine Gbɔgbatɔtaantɔ wa, ta ka bɔ sɔba Nɔmɔŋ naazɔalɔba wɔbalɔkaha ba ŋaana karɔma davɔɔsɔkɔŋ daanɔ mana wa chɔaŋ. Die wɔa die ba balɔ a chɔsɔ wa sɔba Nɔmɔŋ naazɔalɔba die dɔ bala die wo.

²⁸ Aŋaŋ die ba kana a ka ye wudieke ɔ yine a chɔsɔ wa ta mɔ dɔ ba kɔsɔ wa wa mana, ama die ba balɔ a yɔ Paliti dɔ ɔ yi ba kɔsɔ wa.

²⁹ Die ba yine wo wudiekemba mana Nɔmɔŋ gbaŋkɔ dɔ bala yaa gamma ɔ ma wa a kpatɔ wa, die ba nagɔ wa a keŋ sɔnɔŋ dagarɔkɔ ma a nagɔ wa a ga sɔnɔŋ dɔaŋ vɔrɔŋ ma.

³⁰ Ama ta Nɔmɔŋ die dɔ sɔgɔrɔ wa kumbu me.

31 Die ɔ nyɛɛ vuodiekemba die dɛ dɛna ɔ kɔaɛ a nyɛɛ Galili a keɛ tugi Jerusalemi wa jigiɛ daraa pam. Lele banɛɛ ba wana yi ɔ daansɛtieliɛɛ vuosisi jigiɛ.

32 Nɛmɛɛ die yi wa ti choɔɛkɔsɔlɔba nɔaɛ, ta ti bie gie dɛ ti bala ni wɔwɔnaha,

33 dɛ ɔ seɛ yi he mɛɛ a yi ti tɔnɛɛ vuodiekemba dɛ yine ba haagɛɛ aɛaɛ ɔ sɔgɛɛna Yisa a nyɛɛ kumbu me wo. Die Nɛmɛɛ gbanɛkɔ sɛɛ, yɛla die dɛ gɔtɛna bule wa ma dɛ wɔnɛɛ Nɛmɛɛ dɛ baari dɛ,

‘Fɔnɛɛ fɔ yine n Bɔadembɛɛɛ,

ta jinne n nan dagɛ vuosi dɛ n seɛ yiwo fɔ Chɔa.’

34 Ta Nɛmɛɛ die dɛ bɛ baari dɛ ɔ nan sɔgɛɛ Yisa kɛɛ me ta ɔ kaɛɛ bɛ kpi bɛbra. Sɛba Nɛmɛɛ die dɛ bala dɛ, ‘N nan yi ni nɔaɛ kasi dieke gban gban die n yɛna Davidi wo.’

35 Ta yɛlaha gbanɛkɔ sɛɛ bɛbra Davidi die balɛ Nɛmɛɛ dɛ, ‘Fɔ kaɛɛ vaa fɔ Vuokasi wa nyɛɛgbaniɛɛ hɔsɛɛ vɔrɛɛ ma.’

36 Die Davidi dɛ benne ɔ mɛɛɛ ma wa die ɔ dɛ wa Nɛmɛɛ. Die ɔ kpine wo ba guu wo ba buuriɛɛ vuota jigiguusikiɛɛ ta ɔ nyɛɛgbaniɛɛ dɛ hɔsɛɛ.

37 Ama Nɛmɛɛ die sɔgɛɛ wa Yisa a nyɛɛ kɛɛ me ta ɔ nyɛɛgbaniɛɛ die dɛ ka hɔsɛɛɛɛ.

38 Die wɛa n nɔmballɛ, n yaala ni sɛmma dɛ dɛ yi ni yi Yisa yada Nɛmɛɛ nan nagi ni wɔbɛati a chaa ni. Ama Mosisi miraha nɛɛ kaɛɛ biagi a gbatɛ ni a nyɛɛ ni wɔbɛati ma.

39 Ama vuodieke mana dɛ yine Yisa yada ye wo gbatɛtanɛɛ a nyɛɛ bɛaɛ ma.

⁴⁰ Nɪ sɪmma dɪ wudieke Nɪmɪŋ naazɔalɪba dɪ bala wa da keŋ yi nɪ. Die ba baarɪ dɪ,

⁴¹ ‘Wɔmma, nɪnɪŋ kalinbaantieliŋ, vaa a ka yi nɪ mamachi aŋ nɪ kpi!

Nɪnɪŋ vuodiekemba dɪ vɔarɪnana Nɪmɪŋ fala ha aŋaŋ ɔ bala wudieke wo

N nan yi wɪŋ nɪ yene bie nɪ mɪsɪ ma ta nɪ kaan tuo dii

dɪ yi vuon dɪ keŋ dagɪ nɪ a chɪasɪ gbaŋ.’ ”

⁴² Die Pɔɔli aŋaŋ Banabasi die dɪ nɪnɪnana lagɪŋkɔ jigiri, vuosisi die dɪ jɔɔsɪ ba dɪ ba viiri keŋ davnɔsɪkɪrɪ daa dieke dɪ kienene wo a faasɪ dagɪ ba wɪaha gie bɪbra.

⁴³ Die lagɪŋkɔ die dɪ haɪna wa, Juu vuosi pam aŋaŋ vuodiekemba die dɪ kana ka yi Juu vuosisi ama ta tarɪɪ ba jɪamɪŋ ta dɪ Juu vuosi jɪaŋkɔ, die ba mana die dɪdɪ Pɔɔli aŋaŋ Banabasi kɔaŋ. Die Pɔɔli aŋaŋ Banabasi die dɪ kpaan ba pam dɪ ba kraŋŋɪ ba gbaŋ a dɪa Nɪmɪŋ die aŋ ɔ chɪɪ ba zɔɔlɪŋ.

⁴⁴ Kɔaŋ chaan davnɔsɪkɪrɪ daari die dɪ tɔɪna die dɪ ko sɪ sɪba tɪka vuosi mana die gana dɪ ba wɪŋ Nɪmɪŋ wɪaha.

⁴⁵ Die Juu vuosi die dɪ yene kpɪkpaakɔ die dɪ yi be sɔɪɪɔɔŋ pam. Die ba zɪa Pɔɔli ta bala chɔɔsa wudieke mana ɔ balala.

⁴⁶ Ama Pɔɔli aŋaŋ Banabasi die dɪ wa a faasɪ bala aŋaŋ sikimiŋ dɪ, “Dɪ yiwo talasɪ dɪ tɪ wolɪŋ balɪ Nɪmɪŋ wɪaha a yi nɪnɪŋ Juu vuosi ta wa balɪ vuogaasɪ. Ama nɪnɪŋ nɪ zeti wɪaha mɪŋ ta bɪ yile dɪ nɪ ka mɔ aŋaŋ miivoli dieke dɪ wone kpatɪŋ wɪa, die yine tɪ vasa nɪ, ta gara vuodiekemba dɪ kana ka yi Juu vuosi jigɪŋ.

⁴⁷ Dama nɔari gie Nɔmɔn dɔ yi tɔ dɔ:
 ‘Manɔn n vɔara fɔ mɔn dɔ fɔ yi chaanɔn a yi
 vuodiekemba dɔ kana ka yi Juu vuosisi,
 amɔ dɔnɔa mana ye gbatɔtanɔn.’ ”

⁴⁸ Die vuodiekemba die dɔ kana ka yi Juu vuosi
 dɔ wɔnna naa wa, ba sɔgɔtɔ dɔ fɔalɔ, ba birɔ Nɔmɔn
 wɔbalɔkaha. Ta vuodiekemba mana Nɔmɔn dɔ
 vɔarɔna dɔ ba ye miivoli dieke dɔ wone kpatɔkɔ
 dɔ yi Yisa Masia yada.

⁴⁹ Ta tɔ Yɔmɔtɔn Yisa wɔa die dɔ dɔa mi tɔgɔsɔ
 mana mana.

⁵⁰ Naa kɔanɔn chaanɔn Juu vuosisi nɔnɔandɔsɔrɔba
 dɔ ga tɔka dembisi dieke dɔ yine vuokpɔma
 anan hɔgɔkpɔma die dɔ jɔanna Nɔmɔn ta ba yie
 ba jɔlɔma pam, a vaa ba sɔnyɔrɔn dɔ hagi yaa
 gamma Pɔɔli anan Banabasi ma, ta piili yaala
 wɔa a yɔa ba a yagi ba a nyɔn tɔngbanɔka mi lɔgɔn.

⁵¹ Die wɔa Pɔɔli anan Banabasi die dɔ kpaantɔ
 ba nataala tanɔkɔlɔn a taanɔ tɔka mi dɔ ka yi dagɔtɔ
 bɔanɔn a yi ba ta die ga Yikonumi tɔn ma.

⁵² Ta Yisa dɔdɔsɔrɔba dɔ benne Antiyoku ma wa
 die dɔ suuli anan Halɔkasɔka anan sɔgɔfɔalɔn.

14

Yikonumi tɔn wɔa

¹ Die Pɔɔli anan Banabasi dɔ kenne tɔgɔ Yikon-
 umi ma, die ba ga Juu vuosi Nɔmɔn jɔamɔn juon
 me a ga mɔsɔlɔ Yisa wɔvɔna mi sɔba die ba yine
 die Antiyoku ma wa, ta vuosi pam die yi Yisa
 yada, batanɔ die yiwo Juu vuosi batanɔ dɔanɔn dɔ yi
 vuodiekemba dɔ kana ka yi Juu vuosi.

² Ama ta Juu vuodiekemba dɔ kana ka yi Yisa
 yada wa dɔ balɔ vuodiekemba dɔ kana ka yi

Juu vuosisi dɪ ba da ken tuo dii, ta die balɪ ba dɪ wudieke ba bala yaa gamma Yisa ma ka yi wusie. Die wɪa vuodiekemba die dɪ kana ka yi Juu vuosisi dɪ ju sɪnyurɪŋ aŋaŋ Yisa didɪusɪrɪba die dɪ benne mi wo.

³ Pɔɔli aŋaŋ Banabasi die dɪ bie mi daraa pam ta die a faasɪ bala Yisa wɪa aŋaŋ dembisi. Die Nɪmɪŋ die dɪ yɪ ba hagurɪŋ die ba tɔŋ mamachi tɔuma, ta die dagɪ dɪ ba wɪaha yaa gamma ɔ zɔɔlnchɪgulaha seŋ yiwo wusie.

⁴ Die tɪka vuosi die dɪ puo bule, batan die dɪ dɪ Juu vuosisi kvaŋ ta batan diaŋ didɪ tɔntɔntɪba kvaŋ.

⁵ Die wɪa vuodiekemba dɪ kana ka yi Juu vuosi batan aŋaŋ Juu vuosisi aŋaŋ ba nɪŋandɪusɪrɪŋ batan die dɪ saŋ dɪ ba yi Pɔɔli aŋaŋ Banabasi biaŋ ta taa ba aŋaŋ tana a kɔs.

⁶ Ama tɔntɔntɪba bale wo dɪ mɪŋŋuna wudieke dɪ yinene wo die ba maansɪ a nyɪŋ chɪɪ a ga Likaonia tɪŋbaŋ ma. Die ba ga wa Lisitira aŋaŋ Debe tɪɪsɪ aŋaŋ tɪŋkpaŋŋɪsɪ diekemba dɪ gbigine mi.

⁷ Mi die ba mɔsɪ Nɪmɪŋ wɔwɪnaha.

Lisitira aŋaŋ Debe tɪɪsɪ wɪa

⁸ Lisitira ma daa wɔnyɪ die dɪ beri a yi gbarɪŋ a nyɪŋ ɔ ballɪbɪsɪ me ta ka biaɪ chɔŋ.

⁹ Ta die kalɪ mi a wɔmma Pɔɔli wɔbalɪkaha. Pɔɔli die dɪ daansɪ wa die a ye dɪ ɔ yaa yada Yisa ma ta nan biaɪ ye gbaamɪŋ.

¹⁰ Die wɪa Pɔɔli dɪ natɪ aŋaŋ lɔlɪkpɪŋ dɪ, “Hagɪ a zie fɔ nagɪsɪ ma!” Daa wa die dɪ hagɪ a yugi a zie ta piili a chɔŋ gilime.

11 Die kpɔkpaaku dɔ yene wudieke Pɔoli dɔ yine wo, ba piili a nata ba gban gban jabalikuŋ ma dɔ, “Tɔ nminaha birɔŋ wa vuota a ken sɔɔŋ tɔ jigɔŋ.”

12 Womi vuosisi die dɔ yi Banabasi saan dɔ Zusi ta Pɔoli dɔan dɔ Hemisi dama die ɔ yine vuodieke dɔ balla wobalɔkaha.

13 Die Zusi jɔamɔŋ juoku die zie gbɔgi wo sanɔa dieke dɔ kenne juu tɔka sɔŋ, die ka bukaabitɔ anan kpɔkpaaku dɔ yaa naarasɔ anan tɔwute a ken mi dɔ ba yi kaaba a yɔ Banabasi anan Pɔoli.

14 Ama Banabasi anan Pɔoli die dɔ wɔnna ba bala ba yi wudieke wo, die ba chɔrɔ ba nyinye-eeke anan sɔgɔchɔsɔsɔŋ ta chɔgɔ juu kpɔkpaaku sɔŋ a nata dɔ:

15 “Bɔa nɔ yie die? Tɔ yiwo vuota sɔba nɔnɔŋ! Tɔ ken wo gie dɔ tɔ mɔsɔli Yisa wɔwɔnaha an nɔ chɔgɔ nyɔŋ wɔtɔgɔtɔ gie me a ken Nabidie Nɔmɔŋ jigɔŋ, vuodieke dɔ naanna arɔzanna anan tɔngban anan nyaakpɔɔbɔ anan nyindiekemba mana dɔ benne a sɔŋ.

16 Saŋŋa dieke dɔ tɔanna wa Nɔmɔŋ die vaa buurɔŋ mana dɔ yie ba dɔŋŋɔ.

17 Ama saŋŋa gie ɔ daga dɔ ɔ sen beri mɔŋ anan wɔwɔnɔŋ diekemba ɔ yinene wo; ɔ yɔnana nɔ nɔnɔ a nyɔna nɔmɔnsikpen ta vasa nyinti dɔ birɔma, a yie nɔ nyindiike ta vasa nɔ sɔgɔtɔ dɔ fɔala.”

18 Banabasi anan Pɔoli die dɔ bala wudieke wo mana yɔrɔ, die dɔ hagɔrɔ mɔŋ dɔ ba kagɔ ba dɔ ba da yi kaaba a yɔ ba.

19 Ka kɔan chaan die Juu vuosi nɔŋŋandɔsɔrɔŋ batan die dɔ nyɔŋ Antiyoku dieke dɔ benne Pisidia tɔngban ma anan Yikonumi a ken balɔ a yɔŋŋi kpɔkpaaku sɔgɔtɔ ba ju sɔnyɔrɔŋ anan

Pɔoli. Ta die taa wa tana a datɔ wa nyɛn tɔka lɔgɛn ta yile dɔ ɔ kpiye mɛn.

²⁰ Ama Yisa dɔdɔsrɔba die dɔ ken taan a gilɛn wo die ɔ ken haɣɛ zie a yɛnɛ ga tɔka sɛn. Ka tɔnɔɔsa die wɔnɛn aɲan Banabasi dɔ nyɛn ga Debe ma.

Pɔoli aɲan Banabasi dɔ yɛnɛne ga Antiyoku dɔ benne Siria tɛnɛn ma dene

²¹ Die Pɔoli aɲan Banabasi dɔ mɔsɔlɔ Yisa wɔnɔnaha Debe ma ta die ye vuosi pam ba yi Yisa yada. Womi die ba yɛnɛ ga Lisitira a nyɛn mi ga Yikonumi ta bɛ nyɛn mi a ga Antiyoku dɔ benne Pisidia ma.

²² Die ba kpaan Yisa dɔdɔsrɔba ta jɔsɛ ba dɔ ba ko yi yada dene. Die ba balɔ ba dɔ, “Dɔ mɔ tɔ tuoli wahala ta ye juu Nɛmɛn naari ma.”

²³ Pɔoli aɲan Banabasi die dɔ vɔari nɛnɛnandɔsrɔn Yisa dɔdɔsrɔba lagumɛn lagumɛn mana ma. Womi die ba bɔbɔ nɔa a jɔsɛ Nɛmɛn dɔ Nɛmɛn sɛnɛn nɛnɛnandɔsrɔba mi.

²⁴ Pɔoli aɲan Banabasi die dɔ daagɛ Pisidia tɛnɛn ma a ga Pamifilia tɛnɛn ma,

²⁵ mi die ba mɔsɔlɔ Yisa wɔaha Pega tɛn ma. Womi die ba sɔsɛn ga Atalia ma,

²⁶ ta die a wa nyɛn mi a nagɛ haarɛn a yɛnɛ ga Antiyoku dɔ benne Siria ma. Mi die Yisa dɔdɔsrɔn die wɔnɛ nagɛ ba yi Nɛmɛn nuusi me dɔ ɔ sɛnɛn be ba tɔuma ma. Ta lele ba wa tɛn tɔumaha kpatɔ mɛn.

²⁷ Die ba kenne a tɔgɛ Antiyoku wa die ba lagɛsɔ Yisa dɔdɔsrɔba mana. A die a balɔ ba wudieke mana Nɛmɛn dɔ sɛnɛn be ba yi, aɲan ɔ yuorine

sienj a yi vuodiekemba dɔ kana ka yi Juu vuosi dɔ ba yi Yisa yada a yi v dɔdɔsɔrɔn dene.

²⁸ Ama die ba wɔrɔ mi anan Yisa dɔdɔsɔrɔba a yɔasi.

15

Tɔntɔntɔn anan Yisa dɔdɔsɔrɔn nyɔnkɔra lagɔmɔn wɔa

¹ Saɔna mi vuosi batan die dɔ nyɔn Judia ma a keɔ Antiyoku ma a die a piili a daga Yisa dɔdɔsɔrɔba dɔ ba kaan bɔagɔ ye gbatɔtaantɔn sie ba gobi ba kɔla sɔba Mosisi die dɔ dagina dene wo.

² Die Pɔɔli anan Banabasi anan ba die dɔ faasi a nɔgɔ nɔnhagɔrɔn pam yaa gamma wɔrɔ gie ba dagɔnana wa, die ba vɔarɔ Pɔɔli anan Banabasi anan Yisa dɔdɔsɔrɔba batan a tɔn ba Jerusalemi ma dɔ ba ga ye Yisa tɔntɔntɔba anan v dɔdɔsɔrɔn nyɔnkɔraha yaa gamma wɔrɔ gie wɔa.

³ Die vuodiekemba Yisa dɔdɔsɔrɔba dɔ tɔnna wa die dɔ daagɔ Fonisia anan Samaria a bala yɔa Yisa dɔdɔsɔrɔba dɔ benne mi dɔ vuodiekemba dɔ kana ka yi Juu vuosi batan tarɔgɔ wa ba berin a birɔn Yisa dɔdɔsɔrɔn. Wɔrɔ gie die dɔ yi Yisa dɔdɔsɔrɔba sɔgɔfɔalɔn pam.

⁴ Die ba gana a ga tɔgɔ Jerusalemi wa die Yisa dɔdɔsɔrɔba anan tɔntɔntɔba anan ba nyɔnkɔra die dɔ tuo be chaantɔ. Die wɔa Pɔɔli anan Banabasi die dɔ balɔ ba wudieke mana Nɔmɔn dɔ sunɔne be ba tɔn.

⁵ Ama Farasisi batan die dɔ yine Yisa dɔdɔsɔrɔn die dɔ hagɔ zie a baari dɔ, “Dɔ yiwo talasi dɔ buuri

gaasi dɔ yine Yisa yada wa gobi ba kola ta bi dɔa Mosisi muraka.”

⁶ Die wɔa, die tɔntɔntɔba aɲaɲ Yisa didɔsɔrɔba nɲɲandɔsɔrɔba dɔ lagɔsɔ taɲ dɔ ba daansi jabalkɔrɔ.

⁷ Die ba balɔ ka a yɔasi aɲaɲ taɲ, ta Piita die dɔ keɲ haɲ a baari dɔ, “N zɔalɲ, nɔ sɔba dɔ saɲɲa dieke dɔ tianna wa Nɲmɲ die vɔari mɲ mɲ a nyɲ nɔ ma dɔ n mɔsɔ Yisa wɔvɔvɔnaha a yɔ vuodiekemba dɔ kana ka yɔ Juu vuosisi, amɔ ba nan wɔɲ ta yɔ Yisa yada ta birɲ ɔ didɔsɔrɲ.

⁸ Ta Nɲmɲ, vuodieke dɔ sɔbɔna vuota sɔɲ die dɔ dagɔ dɔ ɔ tuo be mɲ ta yɔ ba Halɔkasɔka sɔba die ɔ yɔna tɔ die wo.

⁹ Die Nɲmɲ die ka luge tɔnɲ aɲaɲ ba, dama die ba yine Yisa yada wa wɔa, die wɔa Nɲmɲ dɔ nagɔ ba tɔmbɔatɔ a chaa ba.

¹⁰ Bia nɔ yaala nɔ magɔsɔ Nɲmɲ? Bia nɔ yaala nɔ yɔ buurigaasi diekemba dɔ birɔnna Yisa didɔsɔrɲ pɔgɔlɔ mɔrɔ dieke tɔnɲ aɲaɲ tɔ chɔɔɲkɔsɔlɲ dɔ kana ka biagi pɔgɔlɔ?

¹¹ Ama tɔ Yɔmɔtiɲ Yisa die chɔgɔ tɔ wa zɔɔlɲ tɔ ye gbatɔtanɲ tɔ yine wo yada wa wɔa sɔba buurigaasi die.”

¹² Die vuɔɲ mana die dɔ tarɔ ta wɔmma Banabasi aɲaɲ Pɔɔli die dɔ balala yaa gamma Nɲmɲ dɔ yɔna ba haɲɔrɲ ba tɔɲ mamachi tɔɔma a yɔ vuodiekemba dɔ kana ka yɔ Juu vuosi dene.

¹³ Die ba bala naa a kpatɔ, Jemisi die dɔ baari dɔ: “N nɔmballɔ, nɔ wɔmma mɲ!

¹⁴ Simoni Piita wɔɲ balɔ tɔ, Nɲmɲ dɔ wolinne a ga vuodiekemba dɔ kana ka yɔ Juu vuosi jigɲ a vɔari batɲ ba birɲ ɔ gbɲɲ gbɲɲ ɔ vuosi dene.

15 Naa, Nɔmɔŋ naazɔalɔba wɔbalɔka die dɔ dagɔ sɔba dɔ maagɔna Nɔmɔŋ gbanɔtɔ ma dɔ,

16 ‘Naa kɔaŋ chaan manɔŋ Nabidie Nɔmɔŋ nan yɔŋŋi a keŋ,

a keŋ mɔ Davidi tɔɔdieke dɔ nanna wa.

N nan mɔ ka a zie a nyɔŋ ka chɔɔsɔŋ ma ta vaa ka hagɔɔma bɔbra.

17 Ta vuota mana nan keŋ n jigin

aanɔŋ vuodiekemba mana dɔ kana ka yi Juu vuosi ta manɔŋ wa dɔ ba yi n vuosi wo.

18 Naa Nabidie Nɔmɔŋ die dɔ balɔ, wɔnɔŋ vuodieke dɔ vana ba sɔba wɔwɔ gie a nyɔŋ kɔrɔŋ ma wa.’ ”

19 Jemisi die dɔ bɔ balɔ a gɔtɔ dɔ, “Dɔ yiwo manɔŋ n sɔŋanyile dɔ tɔ da mugisi buurigaasɔtɔ dɔ yɔŋŋine a dɔ Nɔmɔŋ sienɔŋ aanɔŋ wudieke dɔ tɔana.

20 Ama dɔ mɔ dɔ tɔ maagɔ gbanɔŋ a balɔ ba dɔ ba da keŋ dii jadiiki dieke ba kaabɔna a yi bugile, ta balɔ ba dɔ ba yigi ba gbanɔŋ aanɔŋ daakpana yaa hɔgɔkpana tɔuma, ta bɔ daa ŋɔbɔma dɔŋ diekemba ba ŋmɔna kɔɔ ta daa bɔ ŋɔbɔma zɔŋ.

21 Mosisi miraha nɔŋ, ba karɔŋ ha mɔŋ Nɔmɔŋ juamɔŋ juone me davnɔɔsɔkɔrɔ daanɔŋ mana kɔrɔŋ ma wa, ta mɔɔlaha tɔŋ mana ma.”

Die ba maagɔna gbanɔŋ a yi vuodiekemba dɔ kana ka yi Juu vuosi dene

22 Die wɔa die tɔntɔntɔba aanɔŋ nɔŋŋandɔsɔrɔba aanɔŋ Yisa dɔdɔsɔrɔba mana die dɔ yigi zienɔŋ dɔ ba vɔarɔ dembisi batanɔŋ anɔŋ ba dɔa Pɔɔli aanɔŋ Banabasi a ga Antiyoku. Die ba vɔarɔ wa Silasi aanɔŋ Judasi vuodieke saanɔŋ dɔ

bɔna yi Basabasi, vuosi bale wa gie die yiwo Yisa dɔdɔsɔrɔba nɔnɔandɔsɔrɔn batan ba ya jɔlɔma.

²³ Die ba maagɔ wa gbanɔn dɔ:

Tɔnɔn Yisa tɔntɔntɔba aɔan Yisa dɔdɔsɔrɔn nɔnɔandɔsɔrɔn maagina gbanɔku gie a waasa nɔnɔn tɔ nɔmballɔ diekemba dɔ kana ka yi Juu vuosi ta bie Antiyoku aɔan Siria aɔan Silisia ma mana.

²⁴ Tɔ wɔnɔya dɔ tɔ vuosi batan ken nɔ jigin, a balɔ wɔa atan dɔ mugisi nɔ pam ta chɔɔsɔ nɔ sɔgɔtɔ, ama tɔnɔn tɔ ka tɔn ba nɔ jigin.

²⁵ Die wɔa tɔ mana dɔ lagɔsɔ a saagɔ dɔ tɔ vɔarɔ dembisi batan a tɔn ba aɔan tɔ nɔmballɔ choti Banabasi aɔan Pɔɔli nɔ jigin.

²⁶ Vuosi gie, Judasi aɔan Silasi, yiwo vuodiekemba die dɔ nagɔna ba mɔsɔ a dɔan talɔma tɔ Yɔmɔtien Yisa Masia wɔaha gie wɔa.

²⁷ Judasi aɔan Silasi nan bɔ balɔ nɔ ka chɔan, wudiekemba tɔ maaginana wa.

²⁸ Nɔmɔn Halikasɔka die dagɔ tɔ mɔn dɔ tɔ da ken nagɔ mɔrɔ gaasɔ a gɔtɔ nɔ bɔbra.

²⁹ Wudieke dɔ kana ka mɔ dɔ nɔ yi wɔnna: Nɔ da ken a dii jadiiki dieke mana ba nagɔna a yi kaaba a yɔ bugile, nɔ da ken nɔɔbɔ zɔn, nɔ da ken nɔɔbɔma dɔn dieke ba nɔmɔna kɔsɔ, ta bɔ yigi nɔ gban aɔan daakpana aɔan hɔgɔkpana tɔɔma ma. Du yi nɔ dɔ wɔaha gie, dɔ nan dɔ vɔna a yɔ nɔ.

A mana wonde.

³⁰ Die ba tɔn ba, ba sɔɔn ga Antiyoku, mi die ba lagɔsɔ Yisa dɔdɔsɔrɔba mana ta nagɔ gbanɔku a yɔ ba.

³¹ Die vuosisi dɔ karɔn gbanɔku gie, ba sɔgɔtɔ die

dɩ fɩalɩ aɳaɳ ka kpaɳɳɩsɩna ba dene wo.

³² Die Judasi aɳaɳ Silasi, vuodiekemba dɩ yine Nɳmɩɳ naazɔalɩɳ die bie ba jigin a yɔasɩ ta die a balɩ wɩa pam a kpaɳɳɩsɩ ba ta yi ba yada dɩ bɩ hagɩrɩ a gutɩ.

³³ Die ba bie mi a yɔasɩ, ka kvaɳ chaan Yisa dɩdɩsɩrɩba dɩ benne mi wo dɩ taan ba dɩ ba waasɩ tigin, ba yinɳi ga vuodiekemba dɩ tunna ba jigin. ((

³⁴ Ama ta Silasi die dɩ wɩarɩ mi.))

³⁵ Die Pɔɔli aɳaɳ Banabasi gban die dɩ yɔasɩ Antiyoku ma, mi banɩɳ aɳaɳ vuosi pam die dɩ daga ta mɔɔla tɩ Yɔmɔtien Yisa wɩa a yɩa vuosi.

Pɔɔli aɳaɳ Banabasi puole wɩa

³⁶ Die dɩ yɔasɩna bɩta Pɔɔli die dɩ balɩ yi Banabasi dɩ, “Vaa aɳ tɩ yinɳi ga a kaagu tɩ Yisa dɩdɩsɩrɩ diekemba dɩ benne tɩgɩ diekemba mana die tɩ mɔɔlɩna tɩ Yɔmɔtien Yisa wɩaha a ye ba sɩna dene.”

³⁷ Banabasi die dɩ yaala ɔ nagɩ Joɔn Maki a gutɩ ba ma aɳ ba ga.

³⁸ Ama Pɔɔli die ka yaala dene dama Maki die ka kpatɩ tɔɔmaha aɳaɳ ba ta die vaa ba Pamifilia ma ta yinɳi kuli.

³⁹ Die Pɔɔli aɳaɳ Banabasi dɩ nɩgɩ nɩnhagɩrɩɳ ta die puo taɳ. Banabasi die dɩ nagɩ Maki ba nagɩ haarɩɳ a ga Saapurusi.

⁴⁰ Ta Pɔɔli dɩaɳ dɩ nagɩ Silasi ta Yisa dɩdɩsɩrɩba die dɩ nagɩ ba yi Nɳmɩɳ nuusi me dɩ Nɳmɩɳ sunɳi be.

⁴¹ Die ba chɔɳ daagu Siria aɳaɳ Silisia chaan ma a kpaɳɳɩsa Yisa dɩdɩsɩrɩba.

16

Timoti die dɩ tɔnna aɲaɲ Pɔɔli aɲaɲ Silasi dene

¹ Ka kɔaɲ chaaɲ Pɔɔli aɲaɲ Silasi die dɩ yɪɲɲi ga Debe aɲaɲ Lisitira ma, mi die ba haari Yisa diduɣɣɩba wɔnyɩ ba wasɩnana Timoti. U nuɲ gbaɲ die yiwo Yisa diduɣɣɩba. Die ɔ nuɲ wo yiwo Juu vuonɲ ta ɔ chɔɔɲ dɩ yi Giriiki vuonɲ.

² Die Yisa diduɣɣɩba die dɩ benne Lisitira aɲaɲ Ikonumi ma wa die dɩ balɩ wɔvɩna yaa gamma Timoti ma.

³ Pɔɔli die dɩ yaala ɔ nagi Timoti a gɔti ɔ ma aɲ ba dia ɔ dɩasɩɩ, die wɩa die ɔ gobi ɔ kɔli. Die ɔ yi wo die dama Juu vuodiekemba die dɩ benne mi chaaku die sɩba a baari Timoti chɔɔɲ yiwo Giriiki vuonɲ.

⁴ Die ba dɩna didɩa tɩgɩsɩɩ, die ba bala a yɩa Yisa diduɣɣɩba mɩɩ diekemba Yisa tɔntɔntɩba aɲaɲ Yisa diduɣɣɩba nyɩɲkɔraha dɩ benne Jerusalemi ma wa dɩ ziene wo, ta die balɩ ba dɩ ba dia ha.

⁵ Die wɩa Yisa diduɣɣɩba yada die dɩ gɔti ta die daaɲ mana vuosi pam dɩ yie yada a gɔta Yisa diduɣɣɩba ma.

Pɔɔli dɩ kana ka gɔriya ta daansi dene

⁶ Die Pɔɔli aɲaɲ ɔ zɔalɩba die dɩ dia a daagu Firigia aɲaɲ Galasia chaaku, ama Nɲmɩɲ Halɩkasɩka die ka vaa ba balɩ Yisa wɩa Asia tɩɲgbaɲ ma.

⁷ Die ba gana ga tɔgɩ Misia, die ba mɩa dɩ ba juu Bitinia tɩɲ ma, ama Yisa Halɩkasɩka die ka yɩ ba sienɲ.

⁸ Die wɩa die ba daagu Misia ma a sɔɔɲ ga Tiroasi ma.

⁹ Dɔɔnɔɔ daari yuku mi, Pɔɔli die dɔ ye ɔ daansa ma vuonɔ wɔnyɔ dɔ nyɔna Masedonia a ken zie a juɔsa wa dɔ, “Ken Masedonia ma a ken sunɔi tɔ!”

¹⁰ Pɔɔli daansaha kɔaɔn chaan, die tɔ gɔmɔsɔ lagɔ lagɔ dɔ tɔ nyɔn ga Masedonia, dama die tɔ ye a baari Nɔmɔn balɔ tɔ dɔ tɔ ga Masedonia chaaku a ga mɔbɔlɔ Yisa wɔwɔɔnaha a yɔma vuosi mi.

Lidia die dɔ yine yada dene

¹¹ Die tɔ nagɔ haariɔn a nyɔn Tiroso a daagu ga Samotirasi, ka tɔnɔvɔsa die tɔ ga Niipolisi. Mi die tɔ vaa haariku,

¹² ta nyɔn mi a ga Filipi me, jigidieke die dɔ yine tɔgɔkɔɔnɔn Masedonia tɔngban ma. Die ka yiwo Romani vuosi sɔtɔ. Die tɔ yi daraa a nɔmɔna mi.

¹³ Ka davɔɔsɔkɔrɔ daari die tɔ nyɔn tɔka sɔn a ga jigidieke dɔ gbigine mɔgɔrɔ, die tɔ yile dɔ Juu vuosi Nɔmɔn juɔsɔnɔn jigɔn nan dɔ bie mi. Ta die sɔɔnɔn kalɔ a bala wa aɔnɔn hɔgɔ diekemba dɔ kenne mi wo.

¹⁴ Ba wɔnyɔ saan die yine Lidia, die ɔ nyɔn wa Tiatira tɔn ma ta yaa garɔnmɔnɔ diekemba dɔ yalla ligire pam a daa ta die bɔ yi vuodieke dɔ juanna Nɔmɔn. Nɔmɔn die yuori ɔ sɔn dɔ ɔ wɔn wudieke Pɔɔli dɔ balala wa.

¹⁵ Die tɔ sɔ wɔnɔn aɔnɔn ɔ tiginɔn vuosi Nɔmɔn nyaan. Ka kɔaɔn chaan ɔ juɔsɔ tɔ dɔ, “Dɔ yi nɔ sɔba dɔ n sɔn yi tɔ Yɔmɔtɔnɔn yada aɔnɔn wusie nɔ ken a bemme n tiginɔn.” Die tɔ saagu ɔ juɔsɔku.

Ba kparɔna Pɔɔli aɔnɔn Silasi dansarika ma dene

¹⁶ Daan kaanɔ die tɔ ken bɔ gara Nɔmɔn juɔsɔnɔn jigɔn, a tuoli havɔɔbɔn wɔnyɔ dɔ yine yɔmɔ. Die ɔ yaa wa juɔmbɔnɔn ɔ ma ka yɔa wa hagɔrɔn ɔ bɔagu

bala sorinɗ daanɗ wɔa. Die ɔ yie naa a yese ligire pam a yɔa ɔ tielinɗ.

17 Havɔɔbɔike gie die dɔdɔ Pɔɔli ananɗ tɔ kɔanɗ a nata nɗmɔnsikpenɗ a bala dɔ, “Dembisi gie yiwo Nabidie Nɗmɔnɗ dɔ benne nɗmɔnsikpenɗ wo tɔntɔntɔnɗ. Ba bala nɗ wudieke nɗ baanɗ yi a ye gbatɗtaanɗ.”

18 Die ɔ ko bala naa daraa pam. Ka kɔanɗ chaanɗ Pɔɔli die dɔ kenɗ juɗ sunyɔɔɔɔnɗ a yinɗi a balɗ yi jumbɔakɔ dɔ, “Yisa Masia saanɗ ma, n yɔ fɔ nɔanɗ, nyɔnɗ ɔ ma!” Lele womi jumbɔakɔ die dɔ nyɔnɗ ɔ ma.

19 Die ɔ tielibɔ dɔ yene dɔ sie dieke ba nagɔna yese ligirehe chɔɔsɔya wa die ba yigi Pɔɔli ananɗ Silasi a datɔ ba ga sarɔya diile jiginɗ.

20 Die ba balɗ a yɔ Romani nyɔnɗkɔraha dɔ, “Dembisi gie yiwo Juu vuosi ta yaala ba chɔɔsɔ tɔ tɔka.

21 Ba daga tɔ wudiekemba tɔnɗ Romani vuosi dɔ kana ka mɔ dɔ tɔ yi.”

22 Die kpɔkpaakɔ die dɔ benne me gbanɗ die gutɔ a yaala ba nɗgɔ Pɔɔli ananɗ Silasi.

Womi die Romani nyɔnɗkɔraha die dɔ wuuri Pɔɔli ananɗ Silasi nyinyeeke ta yɔ nɔanɗ dɔ ba vuuri ba ananɗ kpaasɗ.

23 Die ba faasɔna a vuuri ba a kpatɔ wa, ba nagɔ ba a yi dansarɔka ma, ta die balɗ dansarɔka gbɔgbarɔtɔ wa dɔ ɔ mɔnɗi gbara ba vuuriɗ.

24 Die gbɔgbarɔtɔ wa die dɔ yi sɔba ba bala wa dene. Die ɔ nagɔ ba a yi dansarɔka sɔn saasaa ta bɔbɔ ba nagɔtɔ ananɗ chɔɔɔma a yaa ga bɔbɔ dakɔɔlɔkpɔma juoku sɔn.

25 Sɔba yunɗ tanseese, Pɔɔli ananɗ Silasi die dɔ

juɔsa Nɔmɔŋ ta chɔa yɔla a bɔra Nɔmɔŋ, ta ba dansarɔka jujuri taŋ dɔ wɔmma ba.

²⁶ Lele wo mi tɔŋbaŋka die dɔ dɔŋ bɔnyɔ dansarɔka juoku chɔaŋ. Lagɔ lagɔ ka sanɔaha dɔ yuori ta chɔɔmaha die dɔ kpaa kpaa dansarɔka jujuribe mana nuusi aŋaŋ ba nagɔsɔ ma ta nan.

²⁷ Die dansarɔka gbɔgbarɔtɔ wa die dɔ haɔna a ye ta sanɔaha yuori ye wo, die ɔ yile dansarɔkaka jujuribe mana chɔɔ bɔa mɔŋ. Womi die ɔ datɔ a vɔarɔ takoobi dɔ ɔ kɔsɔ ɔ gbaŋ.

²⁸ Ama ta Pɔɔli die dɔ faasɔ a natɔ dɔ, “Da keŋ a yi fɔ gbaŋ danŋa ta tɔ mana bie giena.”

²⁹ Die gbɔgbarɔtɔ wa die dɔ pɔasɔ a yaalɔ popoli a chɔɔ juu dansarɔka sɔŋ ta sɔsɔŋ gbirigi Pɔɔli aŋaŋ Silasi nɔŋŋa ta ɔ nyɔŋgbaŋɔŋ mana dɔ cheeli.

³⁰ Womi die ɔ dii ba nɔŋŋa a yaa ba a keŋ nyɔŋ ta pɔasɔ ba dɔ, “Nyɔŋkɔra, bɔa maŋ nan yi a ye gbatɔaanɔŋ?”

³¹ Ba yɔŋŋi a balɔ wa dɔ, “Yi tɔ Yɔmɔtɔien Yisa yada, ta nan ye gbatɔaanɔŋ, funɔŋ aŋaŋ fɔ den mana.”

³² Womi Pɔɔli aŋaŋ Silasi dɔ balɔ wa aŋaŋ vuodiekemba mana dɔ benne ɔ tigiŋ me Nɔmɔŋ wa.

³³ Yuku mi gbaŋ gbaŋ die gbɔgbarɔtɔ wa die dɔ nagɔ ba a ga sugiri ba kujagaha, ka kɔaŋ chaŋ die ba sɔ wɔnɔŋ aŋaŋ ɔ tigiŋ vuosi mana Nɔmɔŋ nyaŋ.

³⁴ Ta die ɔ wa nagɔ Pɔɔli aŋaŋ Silasi a ga ɔ tigiŋ me a die yɔ ba nyindiike ba dii. Die wɔnɔŋ aŋaŋ ɔ den mana sɔgɔtɔ die dɔ fɔalɔ dama die ba wa yiwo Nɔmɔŋ yada.

35 Die ka tɔnɔɔsa Romani nyɛŋkɔraha die dɛ tɔŋ ba susɔŋŋirin dɛ ba ga balɛ gbɛgbarɛtɔ wa dɛ ɔ vaa Pɔɔli aŋaŋ Silasi ga.

36 Die gbɛgbarɛtɔ wa dɛ balɛ a yi Pɔɔli dɛ, “Nyɛŋkɔraha yɛ wa nɔaŋ dɛ n vaa fɔnɔŋ aŋaŋ Silasi ga yɔri. Die wɛa nɛ gamma aŋaŋ sɔgɛfɛalɛ.”

37 Ama ta Pɔɔli die dɛ yinŋi balɛ a yɛ susɔŋŋiribe dɛ, “Tɛ gbaŋ tɛ yiwo vuodiekemba Romani vuosi dɛ yɛna tɛ sien,* ta Romani nyɛŋkɔraha die dɛ ka dii tɛ sarɛya ama ta vaa ba vɔri tɛ aŋaŋ kpaasɔŋ yaalɛ ma, ta nagɛ tɛ a yi dansarɛka sɔŋ. Lele ba yile dɛ ba nan biagi a lɔbɔri vɔari tɛ a taŋ? Aayi, ba kaŋ biagi, sie ba keŋ gie ba gbaŋ gbaŋ a vɔari tɛ.”

38 Die susɔŋŋiribe dɛ gana a balɛ nyɛŋkɔraha wudieke Pɔɔli aŋaŋ Silasi dɛ bala wa, die ŋmaamɔŋ die dɛ yigi be.

39 Die wɛa die ba ga Pɔɔli aŋaŋ Silasi jigin a ga nɔgɛ nuupɔɔŋ. Die ba dɛ ba nɔŋŋa a yaa ba a keŋ nyɛŋ dansarɛka ka sɔŋ ta die balɛ ba dɛ ba jɔɔsa ba ba nyɛŋ tɛka sɔŋ.

40 Ta Pɔɔli aŋaŋ Silasi die dɛ nyɛŋ mi a ga Lidia tigin me. Mi die ba ye Yisa didɛɛɛɛɛɛɛ ta kpaan ba ta wa nyɛŋ tɛka ma.

17

Tesalonika tɛŋ wɛa

* **16:37** 16.37 Dɛ yi Romani vuosi dɛ yɛ vuɔŋ sien, ba mɛraha ka saagɛya dɛ vuɔŋ datɛ ɔ tɛbɔŋ, ta ye ka dii ɔ sarɛya.

¹ Die Pɔɔli aŋaŋ Silasi die dɪ dɪa a daagɪ Am-
ifipolisi aŋaŋ Apolonia ma a ga tɔgɪ Tesalonika.
Mɪ die Juu vuosi Nɪmɪŋ jɪamɪŋ juoŋ die dɪ beri.

² Pɔɔli die dɪ ga juu juoku me ta jɪama
Nɪmɪŋ sɪba v ɲaana yie dene wo. Ta die nagɪ
davɔvɔstɪkɪrɪ daraa ataa a balɪ Nɪmɪŋ wɪa a yɪ
vuosisi. Die v nagɪ wa Nɪmɪŋ gbɔŋkɔ,

³ a daga ba dɪ Masia wa mɔ ba kɔv wa mɪŋ,
ama v nan hagɪ kuŋ me. Pɔɔli dɪ balɪ ba dɪ Yisa
wa yine Masia ka v balala wa.

⁴ Die batɔŋ die dɪ tuo Pɔɔli dɪ bala wudieke
wo a dii ta die bɪrɪŋ Yisa dɪdɪsɪrɪŋ a gutɪ Pɔɔli
aŋaŋ Silasi ma. Die vuodiekemba dɪ kana ka yi
Juu vuosi ama ta jɪama Juu vuosi jɪaŋkɔ batɔŋ
aŋaŋ hɔgɔkpɪma pam die dɪ tuo wɪrɪ dii.

⁵ Juu vuosi die dɪ yene dɪ vuosi pam gɔta Pɔɔli
aŋaŋ Silasi ma wa, die ba jɪ sɪnyɪrɪŋ aŋaŋ ba,
die wɪa die ba lagɪsɪ vuotɔgɪtɪ nyɔkɔ jɪŋɪŋ a yi
kpɪkpaanɪ. Die ba yie watɪ ta piili yaala waagɪŋ
ta die ga a ligi daa wɔnyɪ ba wasɪnana Jasoni
tɪŋɪŋ a yaala Pɔɔli aŋaŋ Silasi dɪ ba vɔarɪ ba a yɪ
vuosisi.

⁶ Ama die ba kenne ta ka ye be wo die ba yigi
Jasoni aŋaŋ Yisa dɪdɪsɪrɪba batɔŋ a yaa ba ga
tɪka nyɪŋkɔra jɪŋɪŋ ta natɪ dɪ, “Pɔɔli aŋaŋ Silasi
dɪ dɪa a chɔvsa tɪgɪsɪ. Lele ta wa keŋ giena

⁷ ta Jasoni dɪ tuo be chaantɪ v tɪŋɪŋ me. Ba
mana chɔvsa naakpɪka mɪraha ta baarɪ dɪ
naakpɪŋ wɔnyɪ benne ba wasa wa Yisa.”

⁸ Ba nyɪŋkɔraha aŋaŋ vuotamba dɪ wɔnna
naa, die dɪ faastɪ mugisi be.

⁹ Die wɪa nyɪŋkɔraha dɪ vaa Jasoni aŋaŋ Yisa
dɪdɪsɪrɪba banɪŋ ba dɪ tunɪŋ ligire ta die ba vaa

ba ba ga.

Beria tɪŋ wɪa

¹⁰ Yuŋ die dɪ kenne a sibi, die Yisa dɪdɪsɪrɪba die dɪ vaa Pɔɔli aŋaŋ Silasi dɪ nyuŋ ga Beria ma. Die ba gana a ga tɔgɪ mi wo ba ga juu Juu vuosi Nɲmɪŋ jɪamɪŋ juoŋ me.

¹¹ Beria vuosi die dɪ faasi yaala ba wɔŋ Nɲmɪŋ wɪaha a tɪaŋ Tesalonika vuosisi. Die ba wɔmma wɪaha aŋaŋ ba sɔgɪtɪ mana ta die daaŋ mana ba karɪma Nɲmɪŋ gbaŋku dɪ ba ye dɪ wɪaha yiwo wusie.

¹² Ba vuosi pam die dɪ yi yada a bɪrɪŋ Yisa dɪdɪsɪrɪŋ. Giriiki hɔgɔkpɪma aŋaŋ dembisi pam gbaŋ die dɪ yi Yisa yada.

¹³ Die Juu vuosi die dɪ benne Tesalonika ma wa die dɪ wɔnna dɪ Pɔɔli bala Nɲmɪŋ wɪa Beria ma wa die ba bɪ ga mi a piili a bala chɔɔsa Pɔɔli a yɪa kpɪkpaako ta vaa ba ju sɪnyɪrɪŋ aŋaŋ wa.

¹⁴ Lele womi Yisa dɪdɪsɪrɪba die dɪ taŋ Pɔɔli aŋaŋ dembisi dɪ sɔɔŋ ga mɔgɪkpɪrɪ chaŋ ama Silasi aŋaŋ Timoti die dɪ wɪarɪ a bie Beria ma.

¹⁵ Dembisi batŋ die dɪ ga aŋaŋ Pɔɔli a ga tɔgɪ Atensi ta die yɪŋŋi aŋaŋ tɔntɔmɪŋ a keŋ balɪ Silasi aŋaŋ Timoti dɪ ba keŋ wɔnɪŋ Pɔɔli jɪgɪŋ lagɪ lagɪ.

Atensi tɪŋ wɪa

¹⁶ Die Pɔɔli dɪ chɪsɪnana Silasi aŋaŋ Timoti Atensi ma wa die ɔ sɔŋ dɪ faasi chɔɔsɪ ɔ yene dɪ tɪka suuli wo aŋaŋ bugile.

¹⁷ Die wɪa die ɔ ga Juu vuosi jɪamɪŋ jɪgɪŋ a bala yɪa banɪŋ aŋaŋ vuodiekemba mana dɪ

jianna aɲaɲ ba. Ta daaɲ mana ɔ bala a yɔa vuodiekemba ɔ haarɩna nyɔku jiginɲ.

¹⁸ Bataɲ die yiwo Epikuriani aɲaɲ Sitoyiki dɩdagurɩɲ ta die nɔga nɩnhagurɩɲ aɲaɲ Pɔɔli. Bataɲ die dɩ baarɩ dɩ, “Bɩa vuodieke dɩ bala dɩ ɔ yiwo sɩsɩburɔ wa gie dɩ yaala ɔ dagɩ?”

Ta bataɲ dɩaɲ die dɩ baarɩ dɩ, “U bala tɩngban gaasɩ bugile wɩa.” Die ba balɩ wa naa dama Pɔɔli die bala Yisa aɲaɲ kuɲ hagɩɲ wɩa.

¹⁹ Die wɩa die ba yaa wa a ga tɩka nyɩkura lagɩmɩɲ jiginɲ ba wasɩnana Aropagusi a baarɩ dɩ, “Balɩ tɩ fɔ dagɩhaalɩku chɩaɲ.

²⁰ Tɩ wɔɲya fɔ bala wɔhaala a taɲ ta wa yaala tɩ summa a chɩasɩ.”

²¹ (Dama Atensi vuosi aɲaɲ chaamba dieke mana die dɩ benne mi die yaala ba nagɩ ba saɲɲa mana a balɩma ta wɔmma wɔhaala wɩa.)

²² Die Pɔɔli dɩ hagɩ zie lagɩku nɩɲɲa a baarɩ dɩ: “Atensi vuosi, n yeye dɩ nɩ yiwo vuodiekemba dɩ jianna ɲmɩna pam aɲaɲ nɩɲɲmɩna.

²³ Dama n chɩnnana a gilime tɩka sɔɲ a daansa jigidiekemba nɩ jianna wa, maɲ ye kaabɩɲ korinɲ kaanɩ ba maagɩna ka ma dɩ,

‘N̄mɩɲ DIEKE Tɩ ZɩNA.’

Nɩ jiama N̄mɩnnɩ gie ta ka mɩɲɲɩ sɩba wa. N yaala n balɩ nɩ mɩɲ ɔ wɩa.

²⁴ N̄mɩnnɩ gie naanna dɔnɩa aɲaɲ nyindiekemba mana dɩ benne ka sɔɲ. Ta yi ɲmɩnsikpen aɲaɲ tɩngbanɲa gie tienɲ ta ka bie N̄mɩɲ jiamaɲ juone me vuota dɩ nagɩna ba nuusi a mɩ.

²⁵ U ka yaala sɔɲɲɩɲ a nyɩna vuonɲ mana jiginɲ, ɔ yɩnana vuota miivoli aɲaɲ voosinɲ aɲaɲ jaanɲ mana.

26 N̄m̄ɔ̄ die naaŋ wa vuota yiri yiri mana a nyɔ̄ chɔ̄ŋkɔbalɔm̄ɔ̄ ma ta vaa ba bie tɔ̄ŋgbaŋka gie mana ma. U gbaŋ gbaŋ die ɔ̄ ziene saŋŋa dieke aŋaŋ jigidiieke buuriŋ mana dɔ̄ baŋ nan dɔ̄ beri.

27 N̄m̄ɔ̄ die yiwo naa amɔ̄ tɔ̄ nan yaalɔ̄ ɔ̄ jigɔ̄ a ye wo, dama ɔ̄ ka yba aŋaŋ tɔ̄ wɔ̄nyɔ̄ mana,

28 ta yɔ̄ tɔ̄ haɣɔ̄rɔ̄ tɔ̄ baŋ dɔ̄ beri ta dɔ̄ dɔ̄a chɔ̄ŋ ta bɔ̄ yi vuodiekemba tɔ̄ yine. ‘Tɔ̄ yiwo ɔ̄ ballɔ̄’, sɔ̄ba vuɔ̄ŋ wɔ̄nyɔ̄ die dɔ̄ bala die wo.

29 Tɔ̄ wana yi ɔ̄ ballɔ̄ naa tɔ̄ ka mɔ̄ tɔ̄ yilime dɔ̄ ɔ̄ sɔ̄ sɔ̄ba buuŋ vuɔ̄ŋ dɔ̄ nagɔ̄na salɔ̄ma yaa taŋ mɔ̄. U ka sɔ̄ sɔ̄ba jadieke vuota dɔ̄ yiline ta mɔ̄.

30 Saŋŋa dieke dɔ̄ tɔ̄anna wa ta vuosi die dɔ̄ ka sɔ̄ba N̄m̄ɔ̄ wa, die ɔ̄ ka naga ba taalɔ̄. Ama lele wo ɔ̄ baarɔ̄ vuodieke mana dɔ̄ benne jigidiieke mana vaa ba tɔ̄mbɔ̄tɔ̄ ta yɔ̄ŋŋi keŋ ɔ̄ jigɔ̄.

31 Dama ɔ̄ vɔ̄arɔ̄ wa daaŋ a zien ɔ̄ baŋ nan dii dɔ̄nɔ̄ta vuosisi mana sarɔ̄ya aŋaŋ wusie. Ta vɔ̄arɔ̄ Yisa dɔ̄ ɔ̄ dii sarɔ̄ya ka a yɔ̄ wa. N̄m̄ɔ̄ daɣɔ̄ tɔ̄ m̄ɔ̄ dɔ̄ ka seŋ yiwo wusie aŋaŋ ɔ̄ sɔ̄gɔ̄rɔ̄na Yisa a nyɔ̄ kuŋ me wo.”

32 Die ba wɔ̄nna kumbu haɣɔ̄kɔ̄ wa wɔ̄a batan dɔ̄ vɔ̄ara Pɔ̄ɔli fala ta batan dɔ̄ baarɔ̄, “Tɔ̄ yaala fu bɔ̄ a balɔ̄ die tɔ̄ wɔ̄ŋ.”

33 Die wɔ̄a Pɔ̄ɔli die nyɔ̄ lagɔ̄ŋkɔ̄ jigɔ̄.

34 Dembisisi batan die dɔ̄ ɔ̄ kɔ̄aŋ ta yi Yisa yada. Ba sɔ̄ŋ die wone Diyonisusi die ɔ̄ yiwo Aropagusisi vuosi wɔ̄nyɔ̄ aŋaŋ hɔ̄gɔ̄ dieke saan dɔ̄ dɔ̄ne Damerisi aŋaŋ vuosi batan.

18

Korinti tɔ̄ŋ wɔ̄a

¹ Naa kwan̄ chaan̄ Pɔoli die dɪ nyɪn̄ Atensi ma a ga Korinti ma,

² mi die ɔ haarī Juu daa wɔnyɪ ba wasɪnana Akuyila ama die ba mɪrɪ wa wa Pontusi ma, ta die nyɪn̄ Itali an̄an̄ ɔ hɔgɔ Pirisila, dama naakpɪn̄ Kolodiawosi die yɪ wa nwan̄ dɪ Juu vuosi mana nyɪn̄ Roma tɪngban̄ ma. Ta Pɔoli die dɪ ga dɪ ɔ ye be,

³ ta die ye dɪ ba yiwo gban̄wɔnsɪrɪn̄ sɪba ɔ gban̄ gban̄. Die wɪa die ɔ wɪarī ba jigin̄ ba lagɪsa tɔma.

⁴ Ta davn̄ɔsɪkɪrɪ daan̄ mana Pɔoli n̄aan̄ ga wa Juu vuosisi N̄mɪn̄ jɪamɪn̄ juone me a bala yɪa Juu vuosisi an̄an̄ buurigaasɪrɪ a yaala ɔ tarɪgɪ ba.

⁵ Ama Silasi an̄an̄ Timoti die dɪ nyɪna Masedonia a ken̄ kwan̄ chaan̄ die ɔ nagɪ ɔ san̄ja mana a mɔbla a yɪa Juu vuosisi dɪ Yisa yine N̄mɪn̄ Vuov̄arɪkɪn̄ Masia wa.

⁶ Ka kwan̄ chaan̄ die ba yin̄ji a waga wa ta zɪa wa. Die wɪa die ɔ kpaantɪ ɔ nyinyeeke tan̄kɔlɪn̄ a taan̄ ta balɪ ba dɪ, “Dɪ yɪ nɪ ken̄ waarī nɪ miivoli, ka wa chii wo nɪ sikpen̄ me. N nuun̄ bɪ wo mi. A nyɪn̄ jinne yaa gamma sie n vaa nɪ ta ga mɔblɪ Yisa wɪaha a yɪ buurigaasɪrɪ.”

⁷ Die wɪa die ɔ nyɪn̄ mi a ga daa wɔnyɪ ba wasɪnana Titusi Jusitusi tigin̄. Die ɔ ka yɪ Juu vuon̄ ama ta jɪama N̄mɪn̄ ta ɔ tigin̄ die dɪ gbɪgi Juu vuosi N̄mɪn̄ jɪamɪn̄ juoku.

⁸ Kirisipusi vuodieke die yine N̄mɪn̄ jɪamɪn̄ juoku nɪn̄jandɪsɪrɪ die dɪ yɪ Yisa yada, wɔn̄n̄ an̄an̄ ɔ den̄ mana; ta vuodiekemba dɪ benne Korinti ma die dɪ wɔn̄ wɪaha ta yɪ yada ta die ba sɪ ba N̄mɪn̄ nyaabu.

⁹ Yurɔ kaanɔ Pɔɔli die dɔ daansi, ta Nɔmɔ dɔ baari dɔ, “Da kenɔ vaa nɔmaamɔ yalla fu, funɔ ko a mɔblɔma n wɔaha ta da kenɔ vaa,

¹⁰ dama n bie wo fu jiginɔ, vuonɔ wori a baan nan buagɔ a yi fu danɔa, dama n yaa vuosi pam tɔka gie me.”

¹¹ Die wɔa Pɔɔli die dɔ bie mi binɔ ananɔ chɔtu ayɔaba a daga vuosisi Nɔmɔ wɔa.

¹² Die sanɔa dieke Galiwo die dɔ yine Akaya tɔngbanɔ jakɔɔri, die Juu vuosi nɔnɔandɔsɔrɔba batanɔ die dɔ lagɔsɔ a yigi Pɔɔli ta die a yaa wa ga sarɔya diile jiginɔ,

¹³ a ga baari dɔ, “Daa wa gie mɔa dɔ ɔ vaa tɔ vuosisi jɔama Nɔmɔ sie dieke tɔ mɔrɔka dɔ kana ka yɔ sienɔ.”

¹⁴ Pɔɔli die baa ɔ balɔ wɔurɔ ta Galiwo dɔ balɔ a yɔ Juu vuosisi dɔ, “Nɔ wɔmma, nɔnɔ Juu vuosi dɔ tɔnɔ yi daa wa dɔ yiwo wɔɔbanɔ n tɔnɔ nan wɔnɔ a yɔ nɔ,

¹⁵ ama ka yine nɔnhagɔrɔnɔ yaa gamma wɔbalɔka ananɔ saara ananɔ nɔ gbanɔ gbanɔ nɔ mɔraha wɔa nɔnɔ, n kaanɔ dii a die sarɔya nɔ gbanɔ gbanɔ nɔ wɔnsɔ wɔurɔ.”

¹⁶ Ta die yagɔ ba a nyɔnɔ sarɔya diilehe juoku me.

¹⁷ Die wɔa kpɔkpaaku die dɔ yigi Sosetenesi vuodieke dɔ yine Nɔmɔ jɔamɔnɔ juoku nɔnɔandɔsɔrɔ wa a nɔgɔ wa sarɔya diile juoku nɔnɔa, ama Galiwo baga die wo ba ma.

Pɔɔli dɔ yinɔnɔ kenɔ Antiyoku dene

¹⁸ Pɔɔli die dɔ bie Korinti tɔnɔ ma ananɔ Yisa dɔdɔsɔrɔba daraa pam, ta die vaa ba ta nagɔ Pirisila ananɔ Akuyila a gutɔ ɔ ma ba nagɔ haarɔnɔ

a dɔŋ gara Siria. Die ba yaalala dɔ ba ga wa Pɔɔli die dɔ wɔŋ ɔ sikpen Senkiria ma dama die ɔ yi wa nɔaŋ Nɔmɔŋ nɔŋŋa.

¹⁹ Die ba ga a tɔgtɔ Efesusi, Pɔɔli die dɔ vaa Pirisila aŋaŋ Akuyila mi. Ta die ga Juu vuosi Nɔmɔŋ jɔamɔŋ juoku ma ta die dɔ balɔ Yisa wɔa aŋaŋ vuosisi.

²⁰ Die ba balɔ dɔ ɔ bemme ba jigɔŋ a yɔasɔ ama die ɔ zeti.

²¹ Ama die ɔ taan ba ta baarɔ dɔ, “Dɔ yi Nɔmɔŋ dɔŋŋɔ n nan yɔŋŋi ken nɔ jigɔŋ.” Ta die yɔŋŋi ken juu haarɔkɔ a ga.

²² Die ɔ kenne tɔgtɔ Siisiria ma die ɔ tɔaŋ ga Jerusalemi a ga waasɔ Yisa dɔdɔsɔrɔba mi ta sɔŋ ga Antiyoku,

²³ die ɔ yi daraa ale mi, ta die nyɔŋ mi a ga Galasia aŋaŋ Firigia chaatɔ a sunŋe Yisa dɔdɔsɔrɔba mana mi dɔ ba yada gɔtɔ.

Apolosi wɔa

²⁴ Die Juu daa wɔnyɔ die ba wasɔnana Apolosi die dɔ ken Efesusi, die ba mɔrɔ wa wa Alekizandira tɔŋ ma. Die ɔ yiwo vuodieke dɔ sɔbɔna balɔŋ ta bɔ sɔba Nɔmɔŋ gbaŋkɔ wɔa pam.

²⁵ Die ɔ mɔŋŋɔ bɔgɔrɔ tɔ Yɔmɔtɔien Yisa wɔaha, ta balɔ ha aŋaŋ sɔgɔfɔalɔŋ pam. Ta wudieke ɔ dagɔnana yaa gamma Yisa ma wa die dɔ yi wusie, ama wudieke die ɔ sɔbɔna die yine Jɔɔn wɔbalɔka yaa gamma Nɔmɔŋ nyaabɔ sɔla wɔa nyɔna.

²⁶ Apolosi die dɔ piili a bala Nɔmɔŋ wɔaha Juu vuosi Nɔmɔŋ jɔamɔŋ juon me ta ka chɔga ŋmaamɔŋ. Ama Pirisila aŋaŋ Akuyila die dɔ wɔnna ɔ balɔkɔ die ba nagɔ wa ga ba tɔŋŋ a

mɔŋŋi a dagi wa sie dieke Nɔmɔŋ dɔ dagina dɔ ti dɔaha.

²⁷ Naa kwanɔŋ chaanɔŋ die Apolosi die dɔ sanɔŋ dɔ ɔ ga Akaya ma, die wɔa Yisa dɔdɔsɔrɔba die dɔ benne Efesusi ma dɔ maagi gbanɔŋ a yi Yisa dɔdɔsɔrɔba die dɔ benne mi wo dɔ ba tuo wo chaanti. Die ɔ gana a ga tɔgi mi wo die ɔ sunɔŋi vuodiekemba mana dɔ yine yada Nɔmɔŋ zɔɔlɔŋ chɔgɔla wɔa.

²⁸ Die wɔnɔŋ ananɔŋ Juu vuosisi die dɔ faasi nɔgi nɔnhagɔrɔŋ pam yaalɔŋ ma ta die ɔ nagi Nɔmɔŋ gbanɔku wɔa a dagi ba dɔ Yisa yine Nɔmɔŋ Vuovɔarɔkɔrɔ Masia wa ta die nyanɔŋi ba.

19

Pɔɔli die dɔ gana Efesusi ma dene

¹ Die Apolosi die dɔ yine bie Korinti ma wa, Pɔɔli nɔŋ die dɔ ga Galasia ananɔŋ Firigia chaati a ga Efesusi. Mi die ɔ haari Yisa dɔdɔsɔrɔŋ batanɔŋ.

² Ta die pɔasi ba dɔ, “Die nɔ yine Yisa yada wa die Halikasɔka kenɔ nɔ ma mɔŋ?”

Die ba yinɔŋi a baari dɔ, “Aayi, ti ye ka wɔnɔŋ wɔŋ Nɔmɔŋ Halikasɔka wɔa.”

³ Pɔɔli die dɔ pɔasi dɔ, “Die nɔŋ ba sina nɔ Nɔmɔŋ nyaabu wa chɔanɔŋ?”

Ba yinɔŋi a baari dɔ, “Ba sɔ ti sɔba Jɔɔn die dɔ ŋaana sɔa vuosi die wo.”

⁴ Pɔɔli die dɔ yinɔŋi baari dɔ, “Jɔɔn die sɔa vuosi Nɔmɔŋ nyaanɔŋ ka dagi dɔ ba chɔgi nyɔŋ ba wɔbɔati ma ta yinɔŋi kenɔ Nɔmɔŋ jigɔŋ. Ama ta die a bɔ balɔ ba dɔ vuonɔŋ wɔnyɔ kienɔ ɔ kwanɔŋ chaanɔŋ dɔ ba yiwo yada. Yisa die yine vuodieke Jɔɔn dɔ balala yaa gamma wa.”

⁵ Die ba wɔnna naa wa, die ba sɔ ba Nɔmɔn nyaabu ti Yɔmɔtien Yisa saan ma.

⁶ Ta Pɔɔli die dɔ nagɔ ɔ nuusi a diisi ba ma ta Nɔmɔn Halikasika die dɔ ken a sɔɔn ba ma, die ba bala nyɔnbalkɔ haala, ta bala wudiekemba dɔ nyɔnna Nɔmɔn jigin.

⁷ Die ba yiwo sɔba dembisi ban anan ale.

⁸ Pɔɔli die dɔ chɔn gara Nɔmɔn jɔamɔn juoku me die chɔtɔ ataa ta daga vuosisi yaa gamma Nɔmɔn naari wɔa ta ka chɔga nmaamɔn ta die mɔa dɔ ɔ tariɔ ba yan.

⁹ Ama vuosisi batan die yiwo sikpen hagiritielin ta zeti dɔ ba kaan tuo a dii ta die balɔ wɔbiati pam yaa gamma sie dieke ti Yɔmɔtien dɔ dagɔna wa kpɔkpaaku nine me. Naa chɔan ma Pɔɔli die dɔ vaa ba ta nagɔ Yisa dɔdɔsrɔba ba ga Tiranusi dagɔn juon me ta daga mi daan mana.

¹⁰ Die ɔ dagɔ wa die bɔna ale ta vuodiekemba mana die dɔ benne Asia tungbanka ma wa ta yi Juu vuosi yaa buurigaasi die dɔ wɔn ti Yɔmɔtien waha.

Sikeva Balli wɔa

¹¹ Sanka mi Nɔmɔn die dɔ yɔ Pɔɔli hagɔrɔn ɔ tɔma mamachi tɔnkɔuma.

¹² Die vuosi batan die dɔ nagɔ garɔ diekemba dɔ gbɔna Pɔɔli nyɔngbanɔn a chihe gara vuodiekemba dɔ yɔagɔna jigin ta garɔti gie dɔ vasa be yese alaafia, ta jumbiati dɔ nyɔna ba ma.

¹³ Die Juu dembisi batan die dɔ piili a dɔdɔa a mɔa dɔ ba vɔari jumbiati vuosi ma anan ti Yɔmɔtien saan ma. Die ba nan balɔ yɔ jumbiati

dɩ “N yɩa nɩ nɔaŋ, Yisa dieke Pɔoli dɩ balala ɔ wɩaha saan ma dɩ nɩ ken nyɩ.”

14 Die Nɩmɩŋ kɩkaabitɩba jakɔɔŋ ba wasɩnana Sikeva ballɩ bayɔpɔyɩ dɩ yie naa.

15 Ama jumbɩakɔ die dɩ balɩ a yɩ ba dɩ, “N sɩba vuodieke Yisa dɩ yine ta wɔŋ Pɔoli wɩa, ta nɩnɩŋ nɩŋ mɩnɩa yine nɩ?”

16 Womi daa dieke jumbɩatɩ dɩ yalla wa die dɩ yugi a jɔalɩ ba a nɩŋ ba pam ta yi ba danŋa a chɩrɩ ba garɩtɩ, ba chɩŋ nyɩŋ tigiri me yɔrɩ.

17 Die Juu vuosisi aŋaŋ buurigaasɩtɩ dɩ benne Efesusi ma wa dɩ wɔŋ naa wa, die dɩ yi be ŋmaamɩŋ pam ta burɩ tɩ Yɔmɔtien Yisa saan pam.

18 Die Yisa dɩdɩsɩrɩba pam die dɩ piili a bala wɔbɩatɩ diekamba ba yine a yɩa vuosisi yaalɩŋ ma.

19 Ta vuodieke die dɩ yalla yuŋ die chii ba gbantɩ a ken nyɩŋ a jɔɔ ha daadamba nine me. Die gbantɩ gie ligire die yi sɩba ligire bie* tuse banɩsɩ-nɔ.

20 Naa chɩaŋ ma tɩ Yɔmɔtien wɩaha die dɩ mɔɔlɩ ga jigin mana ta bɩ gɩta aŋaŋ hagɩrɩŋ.

Efesusi tɩŋ mugisɩŋ wɩa

21 Genhe mana kɔaŋ chaan die Nɩmɩŋ Halɩkasɩka die dɩ vaa Pɔoli dɩ saŋ dɩ ɔ ga kaagu Masedonia aŋaŋ Akaya ta tɩaŋ ga Jerusalemi. Ta die baarɩ “Maŋ ken nyɩŋ mi n nan ga Romi.”

22 Die wɩa die ɔ tɔŋ ɔ susunŋɩru bale, Timoti aŋaŋ Erasitusi dɩ ba ga Masedonia ma, ama die ɔ wɩarɩ Asia tɩŋbaŋ ma daraa ale.

* **19:19** 19.19 Ligoribin die yiwo damɔɔmɩŋ tune.

23 Saŋka mi die wumugisike pam die dɪ nan yaa gamma sie dieke tɪ Yɔmɔtienj dɪ dagɪna wɪa.

24 Die macheeri wɔnyɪ ba wasɪnana Demetirusi, die ɔ naga siliva a wɔnsa juobisi sɪba ba ηmɪj Diana jɪamɪj juoku, ta die tɔɔmaha dɪ yɪa ɔ tɔntɔntɪba nyɔarɪ pam.

25 Die wɪa die ɔ wa ɔ tɔntɔntɪba mana aŋaŋ vuodieke dɪ tɔnnana ɔ tɔɔmaha chanchaŋ a lagɪsɪ a balɪ yɪ ba dɪ, “N zɔamba, nɪ sɪba a baarɪ tɪ yese tɪ nyɔarɪ a nyɪna tɪ tɔɔmaha gie mi.

26 Nɪ gbaŋ gbaŋ nɪ yeye ta wɔŋ wudieke Pɔɔli dɪ yinene. Ʋ baarɪ dɪ ηmɪna diekemba vuota dɪ wɔnsɪna ka yɪ ηmɪna, ta bɪagɪ a tarɪgɪ vuosi pam yɪaŋ Efesusi ma giena aŋaŋ Asia lɔga mana.

27 Vuosi nan piili a bala wɔɔɪatɪ yaa gamma tɪ tɔɔmaha, ba kaan bɪ yɪ Diana jɪamɪj juoku juluma, ηmɪj dieke Asia aŋaŋ dɔnɪa mana dɪ jɪanna. Ba nan daan tɪ ηmɪj kpɪkɔ Diana wɪa.”

28 Die kpɪkpaakɔ dɪ wɔnna naa wa ba jɪ sɪnyurɪj ta piili a nata dɪ, “Tɪnɪj Efesusi vuosi ηmɪj Diana yɪwo ηmɪj kpɪj.”

29 Ta tɪka mana die dɪ dɔŋ. Ta ba yigi Gayusi aŋaŋ Arisitakusi vuodiekemba die dɪ dɪna Pɔɔli a nyɪj Masedonia a keŋ wo a nagɪ ba ga tɪka lagɪmɪj jigɪj.

30 Pɔɔli die dɪ yaala ɔ nyɪj ga a balɪ wɪa a yɪ vuosisi ama Yisa dɪdɪsɪrɪba die ka yɪ wa sienj.

31 Die tɪka nyɪjkoraha batan die dɪ yine Pɔɔli zɔalɪj die dɪ tɔŋ vuonj dɪ ɔ keŋ a balɪ wa dɪ ɔ da keŋ keŋ lagɪjku jigɪj.

32 Saŋka mi die vuodiekemba die dɪ benne lagɪjku jigiri die dɪ nata tɔra tɔra ta vuonj mana

ka sɪba wudieke ɔ yinene, ta pam dɪaŋ dɪ ka sɪba lagɪŋkɔ chɪaŋ.

³³ Ta Juu vuosisi nɪŋŋandɪsɪrɪba pam die kpaŋŋɪ daa wɔnɪ ba wasɪnana Alekizanda a nyɪŋ zien kpɪkpaaku nɪŋŋa a piili a bala wa wudieke ɔ baŋ nan balɪ. Ta Alekizanda die dɪ kɔtɪ ɔ nuuŋ ŋmɪŋsikpɛŋ ta mɪa dɪ ɔ dagɪ wudieke dɪ yinene wo chɪaŋ.

³⁴ Ama kpɪkpaaku die dɪ mɪŋŋɪna dɪ ɔ yiwo Juu vuoke ba mana die dɪ natɪ die hawasɪ ale dɪ “Tɪnɪŋ Efesusi ŋmɪnɪ Diana yiwo ŋmɪŋ kpɪŋ.”

³⁵ Ka kpatɪŋ ta tɪka jakɔɔŋ dɪ yi kpɪkpaaku dɪ tari watɪ, ta baarɪ dɪ, “Nɪnɪŋ Efesusi vuosi, mɪnɪa benne dɔnɪa ka gie me ta ka sɪba dɪ Efesusi vuosi gbarɪna ta daansa Diana ŋmɪŋ kpɪŋ juoku. Mɪnɪa kana ka sɪba dɪ ɔ buubu die dɪ nyɪnna ŋmɪŋsikpɛŋ a keŋ sɔɔŋ wa bie wo giena?”

³⁶ Vuon worɪ a baŋ bɪagɪ a chiisi wɪrɪ gie, die wɪa nɪ fɪalɪ nɪ gbaŋ ta nɪ da keŋ yi wudieke dɪ kana ka mɔ.

³⁷ Nɪ chii wo vuosi gie keŋ juu gie, vuodiekemba dɪ kana ka gaarɪ tɪ jɪaŋkɔ juoku jaŋ yaa a balɪ wobɪatɪ a yɪ tɪ ŋmɪŋ Diana.

³⁸ Dɪ yi Demetirusi aŋaŋ ɔ tɔntɔntɪba dɪ yaa wɪŋ aŋaŋ vuosi gie, tɪ yaa sarɪya diile juone aŋaŋ sarɪya diirin, nɪ vaa ba yaa ba wɪa ga mi.

³⁹ Ama dɪ yi nɪ yaala nɪ yi wɪŋ a tɪaŋ die, die nɪŋ dɪ mɔ nɪ yaa wɪrɪ keŋ wo tɪka nyɪŋkɔra nɪŋŋa.

⁴⁰ Romani vuosi nan bɪagɪ galɪŋ tɪ yaa gamma wudieke tɪ yine jinne wo. Dama tɪ gbaŋ gbaŋ tɪ kaŋ bɪagɪ a balɪ watɪ gie chɪaŋ.”

41 Die ɔ bala naa a kpatɩ kvaŋ chaŋ ɔ taan vuosisi.

20

Pɔɔli die dɩ gana Masedonia aŋaŋ Giriisi wɩa

¹ Die watɩtɩ dɩ tɩanna kvaŋ chaŋ Pɔɔli die dɩ wa Yisa dɩdɩsɩrɩba a kpaŋŋɩsɩ ba ta die taan ba ta nyɩŋ ga Masedonia.

² Die ɔ dɩa ga mi chaaku tɩgɩsɩ mana a kpaŋŋɩsa Yisa dɩdɩsɩrɩba aŋaŋ wɩa pam. Ka kpatɩŋ die ɔ wa ga Giriisi,

³ ta die bie mi a ga tugɩ chɩtɩ ataa. Ka kvaŋ chaŋ die ɔ gɔmɩsɩ dɩ ɔ ga Siiria ta die mɩŋŋɩ dɩ Juu vuosisi saŋya mɩŋ a gbarɩ wa; naa chɩaŋ mana die ɔ saŋ dɩ ɔ yɩŋŋɩ a daagu Masedonia a ga.

⁴ Die vuodiekemba die dɩ gɔtɩna ɔ ma wa die yiwo Sopata, Pirusi bɩa ta nyɩŋ Beria aŋaŋ Arisitakusi aŋaŋ Sekondusi vuodiekemba die dɩ nyɩnna Tesalonika. A nagɩ Gayusi vuodieke dɩ nyɩnna Debe, aŋaŋ Tichikusi aŋaŋ Tirofimusɩ vuodiekemba die dɩ nyɩnna Asia tɩŋgbaŋ ma aŋaŋ Timoti.

⁵ Die ba wolɩŋ dii tɩ nɩŋŋa ga a chɩsa tɩ Tiroasi ma.

⁶ Die dɩɔga dieke ba dinene paanɔ ta ka nagɩ dabɔtɩ a yi dɩ kenne a tɩaŋ wa kvaŋ chaŋ, die tɩ nagɩ haarɩŋ a nyɩŋ Filipi, a gara Tiroasi. Daraa anɔ kvaŋ chaŋ die tɩ ga haarɩ ba Tiroasi ma, ta die bie mi daraa ayɔpɔyɩ.

Tiroasi tɩŋ wɩa

7 Die ka davɔɔsɩkɩɩ daraan jɩmɩŋ, die tɩ lagɩsɩ tan dɩ tɩ dii tɩ Yɔmɔtɩen nyɩndiike. Pɔɔli die dɩ bala Nɩmɩŋ wɩa a yɩa vuosisi die a ga tɔgɩ tanseese dama die ɔ baa ɔ nyɩŋ wa tɩka ma ka tɔnɔɔsa.

8 Die popolisi pam die benne juodieke ma tɩ lagɩsɩna jarɩnbɩsaka sikpeku.

9 Die dalɔakɩŋ wɔnyɩ die ba wasɩnana Yutikusi die dɩ kalɩ a takɔɔ ma, ta Pɔɔli die dɩ balala wɩaha gbien die dɩ faasɩ yigi Yutikusi. Ta die ken gɔɔrɩ ta yɩŋŋi nan kɔan a nyɩŋ jarɩnbɩsaka butaa wa ma a ken nan tɩŋgbaŋ. Die ba sɔɔŋ nagɩ wa ta ɔ kpiye mɩŋ.

10 Die Pɔɔli die dɩ sɔɔŋ ga a sɔɔŋ zɔɔrɩ Yutikusi ma a nagɩ wa anan ɔ nuusi ta baarɩ dɩ, “Nɩ da vaa nɩ sɔgɩtɩ chɔɔsɩ ta ɔ ka kpiye.”

11 Pɔɔli die dɩ wa jɔalɩ ga jarɩnbɩsaka sikpen a gbieri paanɔ tɩ anan wa dɩ ŋɔbɩ. Ka kɔan chaan ɔ bɩ mɔɔbɩ Nɩmɩŋ wɩaha die tɩŋ die dɩ ga vɔɔŋ ta ɔ wa ga.

12 Die Yisa dɩdɩsɩrɩŋ die dɩ ga nagɩ dalɔagɩkɩɩ ta ɔ bie ɔ mɩsɩ ma, ba yaa wa a kuli tigin anan sɔgɩfalɩŋ.

Pɔɔli die dɩ nyɩna Tiroasi a ga Militusi wɩa

13 Pɔɔli die dɩ san dɩ ɔ chɔŋ nagɩsɩ a ga Asosi ama tɩ vuotɩalɩkaha die dɩ nagɩ haarɩŋ a wolɩŋ ga mi, mi die tɩ baa tɩ nagɩ wa.

14 Die ɔ haarɩna tɩ Asosi ma die ɔ ken juu haarɩkɩ die tɩ dɔŋ ga Mitilene.

15 Ka tɔnɔɔsa die tɩ ken jigin kaanɩ dɩ gbine Kiyosi ta ka tɔnɔɔsa dɩan die tɩ ga tɔgɩ Samosi. Ka tɩŋ die dɩ bɩ vɔŋ tɩ ga tɔgɩ Militusi.

16 Pɔɔli die wɔŋ saŋ muŋ dɪ ɔ dɔŋ tuŋ Efesusi dama die ɔ ka yaala ɔ yɔbasi Asia tuŋgbaŋ ma. Die ɔ yaala lagi lagi dɪ ɔ ga tuŋ Jerusalemi ɔ tuŋ nan biagi a tuŋ dɔɔga dieke ba wasɩnana Pentikosi daraaŋ.

Pɔɔli die dɪ bala wudieke a taŋ Efesusi Yisa didusuriŋ nyiŋkɔraha

17 Die Pɔɔli die dɪ tuŋ tontɔmuŋ a nyiŋ Militusi dɪ Yisa didusuriŋ nyiŋkɔraha mana die dɪ benne Efesusi keŋ haari wa mi.

18 Die ba kenne tuŋ mi wo ɔ balɪ ba dɪ, “Nɪ sɪba wudieke mana n yine saŋŋa dieke n wolinne a keŋ Asia ma ta bie nɪ jigiŋ.

19 Die Juu vuosi batan die dɪ saŋ yaa gamma n ma ta die vaa maŋ dii wahala aŋaŋ zɔɔluŋ pam. Ama die maŋ tumba Nɪmuŋ tumba ta sɔbna n gban tuŋgbaŋ.

20 Die n muɔlɩnana Nɪmuŋ wɪaha yaaluŋ ma wa aŋaŋ nɪ tige me wo, die n ka lɔbɪri wudieke dɪ baan suŋŋi nɪ.

21 Die n balɪ Juu vuosisi aŋaŋ buurigaasɪ dɪ ba vaa tontɔmbiatɪ yiile ta dɪa Nɪmuŋ sien ta yi tɪ Yɔmɔtien Yisa yada.

22 “Ama lele n tuone Nɪmuŋ Halɩkasɪ nɔbarɪ wɪa maŋ gara Jerusalemi ama ta ka sɪba wudieke dɪ baan nan yi muŋ mi.

23 Ama n dɪna dɪ dɪa tɪgɪsɪ mana Nɪmuŋ Halɩkasɩka ŋaŋ balɪ yɪ muŋ dɪ dansarɩka juule aŋaŋ wahala gbara muŋ Jerusalemi ma.

24 Ama n ka daansiya ta n muɪ yiwo jaan, dama manɪŋ n yaala n tuŋ tuŋ dieke tɪ Yɔmɔtien Yisa dɪ yɪna muŋ wa a kpatɪ, ta tɔmaha yiwo

di n muɓɓima wɓɓuɗ dieke di dagɓnana Nɓuɗ
zoɗɓinɗigula wa.

²⁵ “Die n di dia muɗ jige a muɓɓa Nɓuɗ naaru
wɓa a yɓa nɗ. Ta lele, n sɓba a baaru nɗ wɓnyɗ
kaanɗ bi ye muɗ bɓbra.

²⁶ Die wɓa jinne n bala nɗ aɗaɗ nɗɗɓina di
di yi nɗ wɓnyɗ di bɓa n nuuɗ bi wo ɓ ma.

²⁷ Dama manɗ n bala nɗ wudieke mana Nɓuɗ
di yaalala di nɗ sɓmma.

²⁸ Die wɓa nɗ muɗɗi pɔguli nɗ gbanɗ aɗaɗ
Yisa diɗuɗuɗɓa Nɓuɗ Halikasika di nagɓna yi
nɗ nuusi me di nɗ yi ba nɗɗandɗuɗɓa ta
daansɓma ba wa. Nɗ yi sɓba yiyagɗuɗ a yɗ
Yisa diɗuɗuɗɓa. Di yiwo banɗ vuodiekemba ɓ
gbatɓna a taanɗ aɗaɗ ɓ gbanɗ gbanɗ ɓ Bɗadembɓ
Yisa zuɗ.

²⁹ N sɓba a baaru n garɗ kwanɗ chaanɗ vuobiati
batanɗ nan kenɗ a chɓɓɓi Yisa diɗuɗuɗɓa batanɗ
sɓba gbaanchɗra di ɗaana yige yiise dene wo.

³⁰ Ta sanɗa bi kienɗ ta vuosi batanɗ nan daansɗ
nyuɗ nɗ gbanɗ gbanɗ nɗ jiginɗ a chɗba ɗmuɗchɗɓuɗ
di ba tarigi Yisa diɗuɗuɗɓa yɗaɗ aɗ ba dia ba.

³¹ Die wɓa nɗ gbara nɗ gbanɗ ta tuɗnsɓma
die n kpaanana nɗ aɗaɗ nɗntaanti yuɗ aɗaɗ
ɗmuɗtuɗasi die bɓna ataa wa.

³² “Lele manɗ n nagɗ nɗ yie Nɓuɗ nuusi me
aɗaɗ ɓ zoɗɓinɗigula wɓaha, wɗuɗ gie nan biagi
sunɗi nɗ ta yɗ nɗ jadieke di yine nɗ sɓti sɓba Nɓuɗ
vuosi.

³³ Nɗ gbanɗ nɗ sɓba a baaru n ka wɔɗ yaala vuonɗ
ligire yaa ɓ nyinyeeke.

³⁴ Nɗ gbanɗ gbanɗ nɗ sɓba a baaru di die n nagɗ wa
n nuusi gie a tɓma tɓma a yaala jadieke manɗ

aŋaŋ n chanchaalɔba dɔ yaalala.

³⁵ Die n yine wudieke mana, dagɔya dɔ nɔ yallɔma nɔŋmɔna aŋaŋ tɔuma ta biagɔ a sunŋime wabɔtɔ, ta tɔnsɔma tɔ Yɔmɔtien Yisa die dɔ bala dɔ, ‘Sɔgɔfialɔŋ pam nan yi vuodieke dɔ yɔnana piini a tɔaŋ vuodieke dɔ tuosinene.’ ”

³⁶ Pɔɔli die dɔ balɔna naa a kpatɔ wa kɔaŋ chaan, die ɔ sɔsɔŋ gbirigi aŋaŋ ba ta jɔsɔ Nɔmɔŋ.

³⁷ Die ba yaala ba taan wa saŋŋa dieke wo, zɔɔlɔŋ die dɔ yigi ba mana ba mana die dɔ kɔma ta nagɔ ba nuusi a goori wo.

³⁸ Die ba sɔgɔtɔ die faasɔ chɔsɔ mɔŋ aŋaŋ ɔ bala ba dɔ “Nɔ kaan bi ye mɔŋ bɔbra.” Die ba beeli wo a ga haarɔkɔ jigin.

21

Pɔɔli die dɔ gana Jerusalemi dene

¹ Die tɔ balɔ a taan ba ta nagɔ haarɔŋ a ga Kosi. Ka tɔnɔnɔsa die tɔ ga tɔgɔ Rodesi, ta bi nyɔŋ mi a nagɔ haarɔkɔ a ga Patara.

² Mi die tɔ ye haarɔŋ dɔ ganana Fonisia tɔŋgban ma, die tɔ juuke a ga.

³ Saŋŋa dieke tɔ kenne yese Saapurusi tɔ daagɔ tɔ nuugalɔ chaan a ga Taya, Siiria tɔŋgban ma. Mi die ba baa ba vɔarɔ chiititi a nyɔŋ haarɔkɔ ma.

⁴ Mi die tɔ ye Yisa dɔdɔsɔrɔba batan ta die bie ba jigin a ga tɔgɔ daraa ayɔpɔyɔ. Nɔmɔŋ Halɔkasɔka die dɔ vaa ba balɔ Pɔɔli dɔ ɔ da ken ga Jerusalemi.

⁵ Ama daraa ayɔpɔyɔ wa kɔaŋ chaan die tɔ bi piili chɔnɔŋ bɔbra. Die dembisisi mana aŋaŋ ba hɔgɔba aŋaŋ ba ballɔ die dɔ beeli tɔ a nyɔŋ tɔka

ma a ga tugɪ mʊgʊrɪ nʊaŋ, mi die tɪ mana die dɪ sʊʊŋ a gbirigi a jʊʊsɪ Nɪmɪŋ.

⁶ Die tɪ wana a balɪ taŋ tamba wa die tɪ juu haarɪkʊ ta ba yɪŋŋi kuli tigiŋ.

⁷ Die tɪ nagɪ haarɪkʊ a nyɪŋ Taya a ga Tolemaysi. Mi die tɪ ga waasɪ Yisa dɪdɪsɪrɪba ta wɪarɪ ba jigɪŋ dabalɪmɪŋ.

⁸ Ka tʊnʊʊʊsa die tɪ ga tugɪ Siisiria ta die ga juu Filipi vuodieke die dɪ mʊʊlɪnana Yisa wʊʊvɪnaha tigiŋ ta die bie mi. Die ʊ yiwo dembisi bayɔpɔyɪ diekemba die ba vʊarɪna Jerusalemi ma dɪ ba yi susuŋŋiribe wʊnyɪ.

⁹ Die ʊ yaa wa hɔgʊlɪaŋ banɪsa vuodiekemba dɪ yene ka yallɪya, ta ba gbaŋ die dɪ bala Nɪmɪŋ wɪa.

¹⁰ Die tɪ bie mi daraa pam ta Nɪmɪŋ naazʊa wʊnyɪ ba wasɪnana Agabusi die dɪ nyɪŋ Judia ma a keŋ mi.

¹¹ Die ʊ keŋ tɪ jigɪŋ a nagɪ Pʊoli gbanɪŋ a bɔbɔ ʊ gbaŋ gbaŋ ʊ nuusi aŋaŋ ʊ nagɪsɪ ta baarɪ dɪ, “Naa Nɪmɪŋ Halɪkasɪka dɪ balɪ dɪ Juu vuosi nan bɔbɔ gbaŋkʊ gie tien sɪba naa Jerusalemi ma, ta nagɪ wa yi buuri gaasɪsɪ nuusi me.”

¹² Die tɪ wʊnna naa, tɪnɪŋ aŋaŋ vuonɪ banɪŋ ba mana die dɪ jʊʊsɪ Pʊoli dɪ ʊ da keŋ a ga Jerusalemi ma.

¹³ Ama die ʊ yɪŋŋi a balɪ tɪ dɪ, “Bɪa nɪ kuma ta chʊʊsa n sʊŋ? N ka yiwo siri dɪ ba bɔbɔ mɪŋ Jerusalemi ma nyɪna ma, ama n yiwo siri dɪ n kpi mi tɪ Yɔmʊtien Yisa wɪa.”

¹⁴ Die tɪ kana ka bɪagɪ a balɪ a tarɪgɪ ʊ sʊŋ wɪa, die tɪ baarɪ dɪ, “Tɪ Yɔmʊtien vaa fʊ dʊŋŋɔ yi.”

15 Die tɔ yine daraa aɲmuna mi kvaɲ chaan die tɔ gɔmɔsɩ tɔ nyinti a nyɲ ga Jerusalemi.

16 Ta Yisa dɔdɔsɩrɩɲ batan die nyɲna Siisari wa gban die dɩ tɩ a ga mi, ta yaa tɩ ga Minasoni tigin me, mi die tɩ baa tɩ bemme. Manasoni die nyɲ wa Saapurusi ta die yi Yisa dɔdɔsɩrɩkɔraha wɔnyɩ.

Pɔɔli die dɩ kaagina Jemisi dene

17 Die tɩ gana a ga tɔgɩ Jerusalemi wa, Yisa dɔdɔsɩrɩba die dɩ mɩɲɲɩ a tuo tɩ chaanti aɲan sɔgɩfalanɲ.

18 Ka tun vɔusa Pɔɔli die dɩ naga tɩ dɩ tɩ ga waasɩ Jemisi. Die Yisa dɔdɔsɩrɩba nyɲɲkɔraha mana die bie mi.

19 Pɔɔli die dɩ waasɩ ba mana ta balɩ ba wudiekemba mana Nɲmɲ dɩ yine a yɩ vuodiekemba dɩ kana ka yi Juu vuosisi, wɔnɲ Pɔɔli tɔuma wɩa.

20 Die ba wɔnna naa kvaɲ chaan die ba mana dɩ birɩ Nɲmɲ ta die balɩ Pɔɔli dɩ, “Tɩ nɔmbɔa Pɔɔli, sɩba a baarɩ Juu vuosi tuse tuse birɩna Yisa dɔdɔsɩrɩɲ ta ba mana dɩ bɩ dɩ Mosisi mɩraha keɲ keɲ.

21 Ama ba balɩ ba mɲ fɔ wɩa dɩ daga Juu vuodiekemba mana dɩ benne buurigaasɩ tɲɲɲan ma wa dɩ ba vaa Mosisi mɩraha taan, ta bɩ balɩ dɩ ba da gobi ba dembibisi kɔla ta da bɩ dia Juu vuosi chɔraha.

22 Bɩa tɩ baan yi lele ba wɔnna dɩ keɲye naa?

23 Die wɩa yi wudieke tɩ bala fɔ. Dembisi banɩsa benne giena ta kaa kaati aɲan Nɲmɲ.

24 Die wɩa gamma aɲan ba a ga wɔnsɩ nɩ gban ta tun ba wɔnsɩkɔ ligirehe ta nɩ wa wɔn nɩ

sikpigile. Fɔ yi naa vuonɔ mana nan dɛ sɪba dɛ wudieke ba bala yaa gamma fɔ ma wa ka yi wusie, ba nan dɛ sɪba a baarɪ fɔ gbanɔ dɛ Mosisi mɪraha mɪɲ.

25 Ama buurigaasɪ die dɛ bɪrɪna Yisa dɪdɪsɪrɪba nɪɲ tɪ wɔɲ maagɪ wa gbanɪɲ a yɪ ba dɛ ba da keɲ a dii nyindiike dieke ba kaabɪna a yɪ bugile, yaa a ɲɔbɪma zɪɲ yaa dɔɲ dieke ba ɲmɔna a kɔv, ta bɪ vɔarɪ ba gbanɔ a nyɪɲ daakpana aɲaɲ hɔgɔkpana tɔɔma ma.”

26 Naa chɪaɲ ma ka tɔnɔvɔsa Pɔɔli die dɛ nagɪ dembisi wɔnɪɲ aɲaɲ banɪɲ mana die dɛ wɔnsɪ ba gbanɔ ta juu ɲmɪɲ jɪamɪɲ juokpenkɔkɔ ma a dagɪ daa dieke ba bala ba wɔnsɪ ba gbanɔ a kpatɪ wa aɲaɲ sanɲa dieke ba bala ba kaabi a yɪ ba wɔnyɪ mana.

Die ba yigine Pɔɔli dene

27 Die daraa ayɔpɔyɪ daraaɲ dɛ gbinene die Juu vuosi batanɔ die dɛ nyɪna Asia tɪɲgbanɔ ma die dɛ ye Pɔɔli ɲmɪɲ jɪamɪɲ juokpenkɔkɔ sɔɲ ta die wa kɔkɔpaanɔ a keɲ lagɪɲ ta piili a tuole wo.

28 Ta die nata dɛ, “Juu vuosi! Nɪ sunɲi tɪ. Daa wa gie dɪna dɛ dɪa a bala wɔbɪatɪ yaa gamma tɪ tɪɲgbanɔka gie aɲaɲ Mosisi mɪraha aɲaɲ ɲmɪɲ jɪamɪɲ juokpenkɔkɔ gie. Ta lele a bɪ nagɪ vuodiekemba dɛ kana ka yi Juu vuosi a keɲ juu ɲmɪɲ jɪamɪɲ juokpenkɔkɔ gie a yi ke dɪgɪntɪ.”

29 Die ba balɪ wa naa dama, die ba ye wo Tirofimusi vuodieke dɛ nyɪna Efesusi aɲaɲ Pɔɔli tɪka sɔɲ ta yile dɛ Pɔɔli nagɪ wa mɪɲ a ga juu ɲmɪɲ jɪamɪɲ juokpenkɔkɔ sɔɲ.

³⁰ Die tɔka mana die dɪ dɔŋ ta vuosi mana dɪ chɪgɪ a keŋ lagɪsɪ taŋ a yigi Pɔɔli a datɪ wa a nyɪŋ Nɪmɪŋ jɪamɪŋ juokpenkpɪkɪ sɔŋ. Die lele wo mi die ba ligi Nɪmɪŋ jɪamɪŋ juokpenkpɪkɪ sanvaha mana.

³¹ Die ba wa mɪa dɪ ba kɔv Pɔɔli. Womi Romani sojasisi jakɔvɪŋ die dɪ wɔŋ dɪ waagɪŋ bala ka nan Jerusalemi ma.

³² Die v yi lagɪ lagɪ a nagɪ sojasi aŋaŋ nyɪŋkɔra batan ba chɪgɪ ga jigidieke kpɪkpaakɔ dɪ lagɪsɪna wa. Die kpɪkpaakɔ dɪ dene a ye jakɔvɪ aŋaŋ sojasisi die ba vaa Pɔɔli nɪgɪŋ.

³³ Die sojasisi jakɔvɪ die dɪ ga a ga yigi Pɔɔli ta vaa ba bɔbɪ wa chɔrɪsɪ ale ta pɪasɪ ba dɪ, “Mɪnɪa yine daa wa gie? Ta bɪa v yi?”

³⁴ Die kpɪkpaakɔ dɪ nata tɔra tɔra. Die ba watɪ wɪa die sojasi jakɔvɪ dɪ ka bɪagɪ sɪba wudieke dɪ yine, die wɪa die v yɪ v sojasi nvaŋ dɪ ba yaa Pɔɔli a jɔalɪ ga ba sojasisi jigiberisikiri.

³⁵ Die ba kenne tɔgɪ ka sanvɪrɪ kpɪkpaakɔ die dɪ wa faasɪ tɔagɪ die wɪa sojasisi die dɪ nagɪ Pɔɔli a chii.

³⁶ Die kpɪkpaakɔ die dɪ dɪ ba kɔvaŋ a nata dɪ, “Nɪ kɔv wa! Nɪ kɔv wa!”

Pɔɔli die dɪ bala wɪa a yɪ kpɪkpaakɔ dene

³⁷ Die sojasisi die dɪ bala ba yaa wa juu wo, v pɪasɪ jakɔvɪ dɪ, “N nan bɪagɪ a balɪ wɪŋ a yɪ fɔ?”

Jakɔvɪ die dɪ pɪasɪ wa dɪ, “Lalɪa fɔ yi a bɪagɪ bala Giriiki jabalɪkɪŋ?”

³⁸ Daa fɔ yine Ijipiti vuoke die dɪ vana waagɪŋ dɪ nan tɪŋgbanɪka mi sanɪa dieke dɪ tɪanna wa

ta die di vuokubla tuse anusa nuḡḡa a yaa ba juu haḡyey?”

³⁹ Pɔɔli die di yinḡi balɪ di, “Manuḡ n yiwo juu vuon, ta ba muuri muḡ Taasusi ma, tiḡkpuḡ dieke di benne Silisia tuḡḡaḡ ma. N juusa fu, yi muḡ sien aḡ n balɪ wa a yi kpɪkpaaku.”

⁴⁰ Die sojasisi jakuuri die di yi wa sien, die Pɔɔli di haḡi zie a naḡi u nuuḡ a diiḡ kpɪkpaaku ta balɪ ba di ba tari watɪ. Die ba tariḡa watɪti Pɔɔli die di naḡi juu vuosi jabalikuḡ a bala wa a ya ba:

22

¹ “N chuamba aḡaḡ n zualuḡ nu wumma wudieke n bala n balɪ a yi nu wa.”

² Die ba wonna u bala juu vuosi jabalikuḡ a ya ba wa, die ba tari somm. Womi Pɔɔli di baari di,

³ “N yiwo juu vuon, ta ba muuri muḡ Tasusi tuḡ dieke di benne Silisia tuḡḡaḡ ma, ama ta ba wubi muḡ Jerusalemi ka gie mi. N didaḡuru die yiwo Gamaliali ta die u muḡḡi a daḡi muḡ ti choḡḡkubula muraḡa. Ta die maḡ paali dia ḡmuḡ aḡaḡ nuḡḡmuḡa sɪba nu mana di dina die wo jinne.

⁴ Ta die mugise vuodieke mana die di dina ti Yomutien sieku ta kub batan ḡḡaḡ. Ta die yigi ba dembisi batan aḡaḡ hoḡuba batan a ligi be dansarika suḡ.

⁵ ḡmuḡ kɪkaabɪta jakuuri aḡaḡ tɪka nyuḡkuraḡa nan dii siara di di yiwo wusie. Die ba ḡaḡaḡ yi muḡ ḡḡaḡḡi ḡḡaḡ di n yaa ga juu vuosi nuḡḡanduuruḡa die di benne Damasikusi ma wa jigini, amu n nan biḡi yigi vuodiekemba

dɪ dɪna tɪ Yɔmɔtien sieku mi a yaa ba a yinɔi keɔ Jerusalemi aɔ ba datɪ ba tɪbɪ.

Pɔɔli die dɪ bala v tarɔɔɔ wɪa dene

⁶ “Die daaɔ kaanɪ yaa gamma agbaa saɔɔa die maɔ ga gbige Damasikusi, womi die chaankpenkpuɔ die dɪ nyɔɔɔ bɔnyɪ a chaan gilin maɔ.

⁷ Die maɔ nan tɔɔbaɔ ta die wɔɔ lɔlɔ dɪ balala a yɪa maɔ dɪ, ‘Sɔɔli, Sɔɔli bɪa wɪa fɔ mugise maɔ?’

⁸ Die maɔ yinɔi a balɪ dɪ, ‘Mɪna yine fɔ n Yɔmɔtien?’ Ta die v yinɔi a balɪ maɔ dɪ, ‘Maɔ n yiwo Yisa, Nazeriti vuoƙe, maɔ n yine vuodieƙe fɔ mugisinene wo.’

⁹ Die vuodieƙemba die dɪ beelinene maɔ die ye chaanƙv ama die ba ka wɔɔ lɔlɔ.

¹⁰ Die maɔ pɪasɪ dɪ, ‘N Yɔmɔtien, bɪa fɔ yaala n yi?’ Womi die v balɪ a yɪ maɔ dɪ, ‘Hagɪ a ga Damasikusi, dɪ yi fɔ keɔ tɔɔ mi ba nan dagɪ fɔ fɔ bala fɔ yi wudieƙe.’

¹¹ Die chaanƙv die faasɪ nyɔɔɔ maɔ die maɔ yɪ. Die wɪa maɔ aɔaɔ vuodieƙemba dɪ chɔnnana wa die dɪ datɪ n nuuɔ a yaa maɔ a ga Damasikusi ma.

¹² “Daa wɔnyɪ die benne mi ba wasa wa Ananiasi. Die v yiwo vuodieƙe dɪ jɪanna Nɔma aɔaɔ wusie ta dɪ Mosisi mɪraha ta Juu vuosisi mana die dɪ benne Damasikusi ma die faasɪ yɪa wa jɪma.

¹³ Die v keɔ a zie n jigin ta baarɪ dɪ, ‘N zɔa Sɔɔli, yesime bɪbra.’ Lele womi die maɔ bɪagɪ yese.

14 Womi Ananiasi die dɔ balɔ a yɔ mɔŋ dɔ, ‘Nɔmɔŋ dieke tɔ chɔɔŋkɔɔlɔba dɔ jɔanna wa vɔarɔna fɔ dɔ fɔ sɔmma wudieke ɔ yaalala dɔ fɔ yi. Ʋ vɔarɔ fɔ mɔŋ dɔ fɔ ye Masia wa ta bɔ wɔŋ ɔ gban gban ɔ lɔlɔŋ.

15 Dɔ mɔ fɔ balɔ vuɔŋ mana wudieke fɔ yene ta wɔŋ wa.

16 Ta lele bia fɔ bɔ chɔsa? Hagɔ aŋ n sɔ fɔ Nɔmɔŋ nyaabu, aŋ Nɔmɔŋ vaa fɔ wɔbɔatɔ a chaa fɔ fɔ jɔɔsɔna wa wɔa.’

17 “Ta die maŋ yɔŋŋi ga Jerusalemi a ga juu Nɔmɔŋ jɔamɔŋ juokpenkɔkɔ sɔŋ dɔ n jɔɔsɔ Nɔmɔŋ. Mi die maŋ daansɔ

18 a ye tɔ Yɔmɔtɔien dɔ bala a yɔa mɔŋ dɔ, ‘Yɔ lagɔ lagɔ a nyɔŋ Jerusalemi ma, dama dɔ yi fɔ bala ba n wɔaha ba kaan tuo dii.’

19 Die maŋ yɔŋŋi a balɔ dɔ, ‘N Yɔmɔtɔien ba wɔŋ sɔba dɔ die n ŋaan gara Nɔmɔŋ jɔamɔŋ juone me a yige ta nɔga vuodiekemba dɔ tuone fɔ a dii wo.

20 Ta saŋŋa dieke die ba kɔna fɔ daansɔatɔien Sitiiveni wa die n gban bie mi ta saagɔ dɔ ba kɔɔ wa, ta die zie a gbarɔ kɔkɔɔrɔba nyinyeeki.’

21 Ama die tɔ Yɔmɔtɔien die dɔ balɔ a yɔ mɔŋ dɔ n gamma, ta yɔ mɔŋ nuɔŋ dɔ ɔ nan yaa mɔŋ a ga saasaa vuodiekemba dɔ kana ka yi Juu vuosisi jɔŋŋi.”

22 Die kɔkɔkpaaku die dɔ wɔmma Pɔɔli a ga tɔgɔ saŋŋa dieke ɔ bala naa a kpatɔ wa. Womi die ba piili a nata dɔ, “Nɔ kɔɔ daa wa gie ɔ ka mɔ dɔ ɔ bemme ɔ mɔsɔ ma.”

23 Die ba keese ta naga ba garɔtɔ viise ŋmɔnsikpen ta yɔɔra tantɔ a taana ŋmɔnsikpen.

Pɔɔli aɲaŋ Romanisi sojasisi jakuɔri wa

²⁴ Die Romani sojasisi jakuɔri die dɪ yi nɔaŋ dɪ ba naŋ Pɔɔli a juu juoku me ta tɪbɪ wa aɲaŋ kpaasiŋ. Amɔ ɔ nan balɪ wudieke ɔ yine wo ta Juu vuosi gie dɪ nata aɲaŋ wa.

²⁵ Die ba bɔbɪ wa a duɔŋ dɪ ba tɪbɪ wa wa die ɔ pɪasi sojasisi nyɛkɔraha wɔnyɪ dɪ zene mi dɪ, “Mɪra yi sien mɪŋ dɪ nɪ tɪbɪ vuodieke Romani naaŋ wa dɪ yɪna wa sien ta ye ka dii ɔ sariya?”

²⁶ Die sojasisi jakuɔri dɪ wɔnna naa wa die ɔ ga ba nɛŋandɔsɔrɔ jigɪŋ a baari dɪ, “Bɪa fɔ yie? Daa wa gie yiwo vuodieke ta Romani naaŋ wa dɪ yɪna wa sien.”

²⁷ Sojasisi nyɛkɔra nɛŋandɔsɔrɔ wa die dɪ ga Pɔɔli jigɪŋ a pɪasi wa dɪ, “Balɪ mɪŋ, yiwo vuodieke ta Romani naaŋ wa dɪ yɪna sien?” Pɔɔli die dɪ yɪŋŋi a baari dɪ, “Wa.”

²⁸ Sojasisi nyɛkɔra nɛŋandɔsɔrɔ wa dɪ baari dɪ, “Manɪŋ n tɔŋ wo ligire pam ta wa bɪrɪŋ vuodieke Romani naaŋ dɪ yɪna sien.” Ama Pɔɔli die dɪ yɪŋŋi a balɪ wa dɪ, “Manɪŋ nɔnɔŋ ba wɔŋ mɪrɪ mɪŋ mɪŋ aɲaŋ kanɪŋ sieku.”

²⁹ Die dembiŋ diekemba dɪ mɪnana dɪ ba tɪbɪ wa ta pɪasi wa wɔpɪasɪka ha die dɪ yɪŋŋi kɔaŋ lagɪ lagɪ. Ta die ŋmaamɪŋ die yigi sojasisi nyɛkɔraha nɛŋandɔsɔrɔ wa gbaŋ die ɔ mɪŋŋɪna dɪ ɔ vaa ba bɔbɪ wa vuodieke Romani naaŋ wa dɪ yɪna wa sien aɲaŋ chɔrɪmaha wa.

Die ba dine Pɔɔli sariya dene

³⁰ Die ka tɔnɔɔsa die sojasisi nyɛkɔraha nɛŋandɔsɔrɔ wa dɪ yaala ɔ mɪŋŋɪ wudieke wa Juu vuosisi nɛŋandɔsɔrɔba die dɪ bala dɪ Pɔɔli

yi chɔɔsɔ mɔŋ. Die wɔa die ɔ vaa ba vuari chɔɔmahaha Pɔɔli ma ta die yi nɔaŋ dɔ Nɔmɔŋ kɔkaabitɔba nyɔŋkɔraha aŋaŋ tɔka nyɔŋkɔraha lagɔŋ. Womi die ɔ yaa Pɔɔli a keŋ juu ta vaa ɔ zie ba nɔŋŋa.

23

¹ Pɔɔli die dɔ daansi nyɔŋkɔraha die dɔ lagɔsɔna wa nine mi die ta die keŋ a baari dɔ, “N nɔmballi, n ka chɔɔɔya n sɔŋ ma yaa gamma n berinɔ Nɔmɔŋ nɔŋŋa a yaa keŋ tɔgɔ jinne.”

² Die Nɔmɔŋ kɔkaabitɔba jakɔɔŋ Ananiasi die dɔ yi vuodiekemba dɔ zene Pɔɔli lɔgɔri nɔaŋ dɔ ba nɔgɔ ɔ nɔaŋ ma.

³ Pɔɔli die dɔ balɔ a yi wa dɔ, “Fɔnɔŋ gaamɔŋ dieke ba pentine jayɔalɔŋ a zien, Nɔmɔŋ nan nɔgɔ fɔnɔŋ. Kalɔ wa giena a die mɔŋ sarɔya aŋaŋ Mosisi mɔraha ta bɔ balɔ dɔ ba nɔgɔ mɔŋ ta chɔɔsɔ mɔraha dama tɔ mɔraha ka yi sienɔ dɔ ba nɔgɔ vuɔŋ.”

⁴ Dembinɔ diekemba dɔ zene gbigi Pɔɔli wa die dɔ balɔ wa dɔ, “Fɔ ka sɔba a baari dɔ zɔa wa Nɔmɔŋ kɔkaabitɔba jakɔɔŋ?”

⁵ Pɔɔli die dɔ yinɔŋi a balɔ ba dɔ, “N nɔmballi, n ka sɔba a baari dɔ ɔ yiwo Nɔmɔŋ kɔkaabitɔba jakɔɔŋ. Nɔmɔŋ gbaŋkɔ balɔ tɔ dɔ tɔ da keŋ a balɔ wobɔati a yi tɔ nɔŋŋandɔsɔrɔba.”

⁶ Die Pɔɔli dɔ mɔŋŋuna dɔ lagɔŋkɔ nyɔŋkɔraha batanɔ die yiwo Sadusisi ta batanɔ dɔaŋ dɔ yi Farasisi die ɔ baari dɔ, “N nɔmballi n yiwo Farasi vuɔŋ ta bɔ yi Farasisi vuɔŋ bɔa. Ba die mɔŋ sarɔya giena dama n tuo dii mɔŋ dɔ kunti nan daansi hagɔ kuŋ me.”

7 Die ɔ bala naa kpatɩ wa, nɩnhagurɩŋ die dɩ nan Farasisi anan Sadusisi sunsun ta die ba puo bule.

8 (Dama die Sadusisi vuosisi die tuo dii dɩ kunti kaan daansi hagi kun mi ta bi baari dɩ malakasi yaa haalɩti wori: Ama Farasisi vuosisi nɩŋ die tuo wo wɩa ataa wa gie mana a dii.)

9 Die wɩa die ba wa faasi nata ta mɩraha dɩdagurɩba batan die dɩ yine Farasisi vuosisi die dɩ hagi zie ta baari dɩ, “Tɩnɩŋ tɩ ka ye wudieke daa wa gie dɩ yine chɔɔsɩ, dɩ nan biagi yi haalɩŋ yaa malaka bala wɩaha a yɩa wa.”

10 Die nɩnhagurɩbɔ die dɩ wa faasi ga tua ta nmaamɩŋ die dɩ yigi sojasisi nyɩŋkɔraha nɩŋandɩsɩrɔ wa dɩ ba nan ken yi Pɔɔli danɩa. Die wɩa die ɔ yi nwan dɩ ɔ sojasisi juu kpɩkpaaku sun a gbatɩ Pɔɔli a taan a nagi wa a yɩŋŋi ga ba jigiberisikiri.

11 Ka yun tɩ Yomɔtien die dɩ ken zie Pɔɔli jigɩŋ a baari dɩ, “Da vaa nmaamɩŋ yalla fɔ, sɩba die fɔ bala n wɩa die Jerusalemi ma wa die gban gban fɔ nan balɩ n wɩa Romi ma.”

Die ba sanna dɩ ba kɔɔ Pɔɔli dene

12 Ka tunvɔɔsa sukɔɔŋ Juu vuosi batan die lagɩsɩ a san. Die ba hɔɔ dɩ ba kaan dii jadiikin yaa a nyu nyaan a ga tugɩ sanɩa dieke ba baan nan kɔɔ Pɔɔli.

13 Die vuodiekemba die dɩ sanna wa die tɩan vuosi banɩsɩ-nɩsa.

14 Die wɩa die ba ga Nɩmɩŋ kɩkaabitɩba nyɩŋkɔraha anan tɩka nyɩŋkɔraha jigɩŋ a baari dɩ, “Tɩ lagɩŋ hɔɔ mɩŋ dɩ tɩ kaan dii jaan mana a ga tugɩ sanɩa dieke tɩ baan nan kɔɔ Pɔɔli.

15 Die wɔa nɔnɔ aɲaɲ laɲɲku nyɲɲkɔraha ga Romani sojasisi jakɔɔri jigɲɲ a paali balɪ sɪba nɪ yaala nɪ paali ye wudieke ɔ yine a chɔɔsɪ. Ta balɪ ba dɪ ba yaa wa keɲ nɪ sariya diile jigɲɲ. Ama tɪ nan yi siri dɪ tɪ kɔɔ wa ta ɔ wa keɲ juu giena.”

16 Ama die Pɔɔli taa bɔa die dɪ wɔnɲ ba saɲku, die wɔa die ɔ ga sojasisi jigiberisikiri a balɪ Pɔɔli.

17 Pɔɔli die dɪ wɔnna naa wa die ɔ wa sojasisi nyɲɲkɔraha wɔnyɪ a balɪ yɪ wa dɪ, “Yaa dalɔakɪri gie a ga jakɔɔri jigɲɲ, ta ɔ yaa wa wɔnɲ a baa ɔ balɪ wa.”

18 Ta nyɲɲkɔraha wɔnyɪ wa die dɪ ɔ nɲɲa a yaa wa a ga jakɔɔri jigɲɲ a balɪ wa dɪ, “Pɔɔli vuodieke dɪ benne dansarɪka ma wa wana mɲɲ, a balɪ mɲɲ dɪ n yaa dalɔakɪri gie a keɲ fɔ jigɲɲ dama ɔ yaa wɔnɲ a baa ɔ balɪ fɔ.”

19 Jakɔɔri die dɪ yigi ɔ nuunɲ me a yaa wa nyɲɲ lɔɲɲ a pɪasi wa dɪ, “Bɪa wɔnɲ fɔ yaala fɔ balɪ mɲɲ?”

20 U yɲɲɲɲɲ a balɪ wa dɪ, “Dembisi batanɲ sannana dɪ ba keɲ balɪ fɔ dɪ sorɲɲ fɔ yaa Pɔɔli a keɲ sɔnɲ juu vuosisi nyɲɲkɔra laɲɲku jigɲɲ. Ba nan paali yi sɪba ba yaala ba sɪmma wudieke ɔ paali a yi chɔɔsɪ.

21 Ama da keɲ a tɔɲɲɲ ba dama dembisi tɲɲɲ banɪsɪ-nɪsa lɔbɪrɪna a gbarɪ wa. Dama ba hɔɔya mɲɲ dɪ ba kaanɲ dii jaanɲ yaa a nyuu nyaanɲ a ga tɔɲɲ saɲɲa dieke ba baanɲ nan kɔɔ wa. Ta lele ba wa yiwo siri dɪ ba yi wudiekemba ba sanna wa ta chɪsa wudieke fɔ baanɲ nan balɪ.”

22 Jakɔɔri die dɪ baari dɪ, “Da keɲ balɪ vuonɲ mana dɪ balɪ mɲɲ wɔrɪ gie.” Ta die taanɲ wa ɔ

ga.

Die ba yalla Pɔɔli a ga vuokpɔɔn Felikisi jigijn dene

²³ Womi die jakɔɔri die dɪ wa ɔ nyɪnkɔra bale a balɪ ba dɪ, “Nɪ vɔari sojasi kɔbɪsɪ-le aɲaɲ duunɟalɪtɪɲ banɪsɪ-yɔpɔyɪ aɲaɲ tɪɲtaariɲ kɔbɪsɪ-le aɲ ba ga Siisiria yuku gie yaa gamma bimbilimiɲ awayɪ saɲɲa.

²⁴ Ta nɪ yaalɪ duune a yɪ Pɔɔli aɲ ɔ ɟɔalɪ ta nɪ mɪɲɲɪ a daansɪma wa a yaa ga tɔgɪ vuokpɔɔn Felikisi jigijn.”

²⁵ Jakɔɔri die dɪ maagɪ gbanɪɲ dɪ:

²⁶ Manɪɲ Kolodiasi Lisiasi waasa fɔnɪɲ vuokpɔɔn Felikisi.

²⁷ Juu vuosi batanɲ die yigine daa wa gie a mɪa dɪ ba kɔɔ wa. Ama die n mɪɲɲɪna dɪ ɔ yiwo vuodieke Romani naanɲ wa dɪ yɪna sienɲ, die wɪa manɲ aɲaɲ n sojasi batanɲ dɪ ga gbatɪ wa taanɲ.

²⁸ Die n tɪɲ yaala n sɪmma wudieke ba bala dɪ ɔ yi chɔɔsɪ wa, die wɪa die manɲ yaa wa a ga ba nyɪnkɔra lagɪɲko jigijn.

²⁹ Die manɲ mɪɲɲɪ dɪ ɔ ka yi wudieke dɪ mɔna dɪ ba kɔɔ wa yaa ba nagɪ wa yi dansarɪka sɔɲ; die ba balala wudieke a galɪma wa die yiwo ba gbanɲ gbanɲ ba mɪraha wɪa.

³⁰ Die manɲ wɔɲ dɪ Juu vuosi batanɲ sama mɪɲ dɪ ba kɔɔ wa, manɲ tɔɲ dɪ ba yaa wa kenɲ fɔ jigijn. Ta balɪ vuodiekemba dɪ galɪnnana wa dɪ ba yaa wɪurɪ a kenɲ fɔ jigijn.

³¹ Sojasisi die dɛ yi wudieke jakuɔri die dɛ bala wa, ta die nagɛ Pɔɔli yuku mi a yaa ga Antipatirisi tɛɲ ma.

³² Ka tunvɔsa die sojasisi die dɛ chunna nagɛsɛ die dɛ yinɲi a keɲ ba jigiberisikiri ta vaa duunɲalɛtɛba dɛ ba gamma aɲaɲ Pɔɔli.

³³ Die ba nagɛ wa a ga Siisiria ta die nagɛ gbanɲu a yɛ vuokpuɲu Felikisi ta nagɛ Pɔɔli yi v nuusi me.

³⁴ Vuokpuɲu die dɛ karɛɲ gbanɲu ta die pɛasɛ Pɔɔli tɛɲdieke v nyɛna. Die v muɲɲuna dɛ Pɔɔli nyɛɲ wa Silisia tɛɲgbanɲ ma wa,

³⁵ v baari dɛ, “N nan wɔɲ fɛ wɛaha dɛ yi vuodiekemba dɛ galɛnnana fɛ wa dɛ keɲ.” Die v balɛna kɔaɲ chaɲ die v yɛ nɔaɲ dɛ ba yaa Pɔɔli a ga yi naaɲ Herodi tiginɲ me a gbarɛ wa sɛba dansarɛka vuɔɲ.

24

Juu vuosisi die dɛ galɛnnana Pɔɔli vuokpuɲ Felikisi nɛɲa dene

¹ Ka daraa anɔ kɔaɲ chaɲ Nmuɲ kɛkaabɛtɛba jakuɔɲ Aniasi aɲaɲ ba nyɛɲkɔraha batɲaɲ aɲaɲ lɔya wɔnyɛ ba wasɛnana Tetulusi die dɛ ga Siisiria ta ga vuokpuɲ Felikisi jiginɲ dɛ ba balɛ wudieke Pɔɔli dɛ yine a chɔvɛ.

² Die wɛa die ba wa Pɔɔli a keɲ juu ta Tetulusi die dɛ wa bala Pɔɔli dɛ yine wudieke wo dɛ:

“Jakɔɲ Felikisi, fɛ wɛa yine tɛ tɛɲgbanɲa gie dɛ fɛalɛ ta fɛ бага dɛ benne tɛ ma wɛa fɛ wɔnsa tɛɲgbanɲa.

³ Tɛ mana nine suuliye aɲaɲ wudieke fɛ yinene wo ta tɛ waasa fɛ.

sinyuruj di haga Nmuj jiamuj juone me yaa tika sunj.

13 Ba kaan biagi a dagi di nmunchibisi dieke ba chibina a yi muj wa yiwo wusie.

14 Manuj n bala ni di sie dieke n dina ta Juu vuosisi di bala di die sieku ka vuna wa ama manuj n ye ko jama ti chowkubulin Nmuni. Wudieke mana di maagina Mosisi muraha gbanji sunj anan Nmuj naazbaliba gbanji sunj wa, n yi a mana yada muj.

15 N yaa tama siba vuosi gie, di Nmuj nan daansi vaa vuovuna yaa vuobati hagi kunj me.

16 Die wia n mia muj di n yi wudieke di muna Nmuj anan vuota nija ta ka chulya n sunj ma.

17 “Die n nyina Jerusalemi a yvasi wa wia, manj yinji ga anan piini di n yi zoolntielin mi ta bi yi kaaba a yi Nmuj.

18 Die n wonsina n gbanj a kpati wa ta die bie Nmuj jiamuj juokpenkpuku suku ta die yie kaabaha die ba juu ye muj. Sanja mi ta vuosi ye ka dala mi ta wati die di wori.

19 Ama Juu vuosi batan die di nyina Asia tunghan ma gbanj die bie mi sanja mi: ta di yi die ba ye n chubun ka tunj mu ba kenj gie a kenj bal chubun muj.

20 Yaa vaa vuodiekemba di benne gie dagi wudieke a yine a chubun sanja dieke n zene ba nyinkoraha nija wa.

21 Die ba ka ye wudieke n chubun ntaala wabalumuj nyuna ma manj bal ba sunj di, ‘Ni die muj saruya jinne dama n tuone a dii di kunti nan daansi hagi kunj me wo.’ ”

²² Felikisi die sɔba tɔ Yɔmɔtien sieti wɔa ta die vaa wɔurɔ ta baarɔ dɔ, “N nan balɔ wudieke n yalla dɔ yi sojasisi jakɔɔɔn Lisiasi dɔ kenɔ tɔgɔ.”

²³ Ta die yi soja dieke dɔ gbarɔna Pɔɔli nɔan dɔ ɔ gbarɔ wa, ama ta vaa Pɔɔli bemme ɔ dɔnɔɔ ta vaa ɔ zɔalɔn yɔma wa jadieke ɔ yaalala.

Pɔɔli die dɔ bala wɔa a yi jakɔɔn Felikisi anan ɔ hɔgɔ dene

²⁴ Daraa a nɔmɔna kɔanɔ chaanɔ, jakɔɔn Felikisi dɔ kenɔ ananɔ ɔ hɔgɔ Dirusila, vuodieke dɔ yine Juu vuonɔ ta die vaa ba wa Pɔɔli ɔ kenɔ, ta Pɔɔli die dɔ bala yaa gamma vuonɔ dɔ baanɔ nan yi Yisa Masia yada dene. Ta wɔnɔnɔ Felikisi die dɔ wɔmma.

²⁵ Ama Pɔɔli die dɔ bɔ bala yaa gamma vɔnɔnɔ yiile ananɔ yigi n gbanɔ ananɔ dɔnɔa kpatɔ sarɔya diile wɔaha, nɔmaamɔnɔ die dɔ yigi jakɔɔn Felikisi ɔ baarɔ dɔ, “Lele nan bɔagɔ ga. N nan bɔ wa fu manɔ kenɔ ye sienɔ.”

²⁶ Ama Felikisi sanɔka mi die yile dɔ Pɔɔli nan kpatɔ wa ananɔ ligire, die wɔa ɔ nɔanɔ wa wa mɔnɔ, ɔ ananɔ wa dɔ bala wɔa.

²⁷ Ka bɔna ale kɔanɔ chaanɔ Posiwosi Fesitusi die dɔ tuo vuokpɔnɔ Filikisi nanɔ ma a zie. Ama vuokpɔnɔ Filikisi die dɔ balla ɔ vaa tɔɔmaha, die ɔ yaala Juu vuosi yallɔma sɔgɔfɔalɔnɔ ananɔ wa, die wɔa die ɔ vaa Pɔɔli dansarɔka sɔnɔ.

25

Pɔɔli die dɔ nagɔna ɔ wɔa a poli ga naanɔ Siiza jigɔnɔ dene

¹ Jakɔɔn Fesitusi die dɔ kenne Siisiria, ka daraa ataa kɔanɔ chaanɔ ɔ nyɔnɔ mi ta jɔbalɔ ga Jerusalemi.

2 Mi die Nɔmɔn kɔkaabɔtɔba nyɔnkɔraha aɔaɔn Juu vuosi nyɔnkɔraha die dɔ ken Fesitusi jigɔn a chɔbɔ nɔmɔnchɔbɔsɔ a yɔ Pɔɔli ta die jɔɔsɔ Fesitusi dɔ

3 ɔ vaa Pɔɔli ken Jerusalemi ma. Die ba jɔɔsɔ wa dɔ ɔ yi naa dama die ba wɔn saɔn mɔn dɔ ba lɔbɔrɔ a kɔsɔ Pɔɔli sien me mɔn.

4 Fesitusi die dɔ yɔnɔnɔ a balɔ dɔ, “Pɔɔli bemme dansarɔka sɔn Siisiria, ta n gbaɔn n nan yɔnɔnɔ a ga mi daraa ale ka gie nɔaɔn.

5 Die wɔa, nɔ vaa nɔ nɔnɔnɔndɔsɔrɔba batɔn ga aɔaɔn mɔn Siisiria a ga balɔ wudieke ɔ yine, dɔ yi ɔ yi wɔn a chɔɔsɔ.”

6 Fesitusi die dɔ bɔ dii daraa anɔ yaa daraa baɔn ba jigɔn ta die nyɔn ga Siisiria. Ka tɔnɔvɔɔsa die ɔ juu kalɔ ɔ sarɔya diile gbaɔnɔ ma ta yɔ nɔaɔn dɔ ba yaa Pɔɔli ken juu.

7 Die Pɔɔli dɔ kenne juu wo die Juu vuodiekemba dɔ nyɔna Jerusalemi a ken wo dɔ zie a gilɔn wo, a piili bala wɔbɔtɔ a chɔɔsa wa, ama die ba ka biagɔ dagɔ dɔ ba wɔrɔ yiwo wusie.

8 Die wɔa Pɔɔli die dɔ bala dɔ ɔ gbatɔ ɔ gbaɔn dɔ, “Manɔn n ka yi wɔn a chɔɔsɔ Juu vuosi mɔraha yaa Nɔmɔn jɔamɔn juokpenkɔrɔkɔ jaɔn yaa Romani vuosi naakɔrɔka.”

9 Ama Fesitusi die dɔ yaala ɔ yi aɔn Juu vuosisi sɔn fiakɔ, die wɔa die ɔ pɔasɔ Pɔɔli dɔ, “Nan dɔ yaala fɔ ga Jerusalemi aɔn n ga dii fɔ sarɔya aɔaɔn wɔaha gie mi?”

10 Pɔɔli die dɔ baarɔ dɔ, “Aayɔ, n yaala Romani naakɔrɔn gbaɔn dii n sarɔya. N ka yi wɔn a chɔɔsɔ Juu vuosisi sɔba fɔ gbaɔn gbaɔn fɔ sɔbɔna dene.

11 Du yi man chusɔ wa ba muraha ta yi wudieke di muna kun n tuŋ kaan baari ni da kus mun. Ama du yi wudieke ba bala di n yiye wo di ka yi wusie, vuon wori a baan nan biagi a nagun a yi ba nuusi me. Ama lele n jussa di ni vaa Romani naakruŋ Siiza gban gban dii n sariya.”

12 Womi Fesitusi anan lagunku nyunkura ha di ye tan ta u yinŋi bal di, “Fonon jussiya mun di nan nagun fu wuru a poli ga naakruŋ Siiza jigin, die wia ba yaa fu ga u jigin.”

Pooli die di balla wia a yi naan Agiripa anan u hogu dene

13 Die daraa ale kuan chaan, naan Agiripa anan u hogu Beniisi di ken Siisiria di ba kaagi jakuŋ Fesitusi.

14 Die ba yine daraa nmuna mi, ta Fesitusi die di ken bal Pooli di benne wudieke ma a yi naan Agiripa di, “Felikisi vaa wa daa wonyi giena dansarika sun,

15 ta die man ga Jerusalemi Nmun kikaabitaba nyunkura anan juu vuosi nyunkura di ken n jigin a baari di n dii u sariya a baari di u chusuya.

16 Ama die man yinŋi bal ba di tunon Romanisi mura wo sien di ba nagun wudieke vuosi di balala di u yiwo wobian a yi ba nuusi me, ta ba ye ka yaa wa ga sariya diile jigin ta wonon anan ba tuoli tan di u bal a vuar u gban.

17 “Die wia die ba kenne giena wa die n ka chusun sanja, ka tunvusa die man juu kal n sariya gbanu ma ta yi non di ba yaa Pooli a ken.

18 “Ama vuodiekemba die dɔ balala a chɔɔsa wa wa dɔ hagɔna zie dɔ ba balɔ wudieke ɔ yine wo, die ba ka balɔ wɔɔɔɔɔɔ diekemba n yilinene dɔ ba nan balɔ wa.

19 Ama die ka yiwo nɔnhagɔɔɔɔɔɔ ba nɔɔɔna aɔaɔ wa yaa gamma ba gbaɔ gbaɔ ba jɔamɔɔ aɔaɔ daa wɔɔɔɔ die dɔ kpine ta ɔ saɔɔ dɔ dɔ Yisa wɔa, vuodieke Pɔɔli dɔ bala dɔ ɔ bie ɔ mɔsɔ ma.

20 “Die n zɔ n baɔɔ nan dii sarɔyaka dene wɔa, die maɔ pɔasɔ Pɔɔli dɔ ɔ nan dɔ yaala ɔ ga Jerusalemi aɔ n dii wo sarɔya mi.

21 Ama die ɔ baarɔ dɔ ba vaa ɔ bemme dansarɔka ma a ga tɔgɔ saɔɔa dieke Romani naakpɔka dɔ baɔɔ nan dii ɔ sarɔya ka. Die wɔa die maɔ yɔ nɔaɔ dɔ ba nagɔ wa yi dansarɔka sɔɔ giena a ga tɔgɔ saɔɔa dieke n baɔɔ nan yaa wa a ga Romani naakpɔka jigin.”

22 Womi naaɔ Agiripa dɔ balɔ yɔ Fesitusi dɔ, “N gbaɔ n yaala n wɔɔ daa wa wɔaha a nyɔɔ ɔ gbaɔ gbaɔ ɔ nɔaɔ ma.”

Fesitusi die dɔ yinɔi balɔ dɔ, “Nan wɔɔ wa sorin.”

23 Ka tɔnɔɔɔsa naaɔ aɔaɔ ɔ hogɔ Beniisi die dɔ bɔbɔ aɔaɔ nyinyeeki dɔnsa a ken juu lagɔkɔ juoku me. Die sojasisi nyɔɔkɔra aɔaɔ tɔka nyɔɔkɔra die dɔ dɔ ba kɔaɔ a ken juu mi. Fesitusi die dɔ yɔ nɔaɔ ba yaa Pɔɔli ken juu.

24 Fesitusi die dɔ baarɔ dɔ, “Naaɔ Agiripa aɔaɔ vuodiekemba mana dɔ benne gie nɔ daansɔ daa wa gie. Juu vuodiekemba mana dɔ benne Jerusalemi aɔaɔ Siisiria ken wo n jigin ta nata dɔ ɔ mɔ kɔɔ.

²⁵ Ama manɩŋ n ka ye wudieke ɔ yine a chɔɔsi ta mu kun. Ta ɔ gban di bala di ti yaa wa ga Romani naakputa jigin an ɔ dii wo ɔ sariya ka. Die wɩa n sanja muŋ di n yaa wa ga Romi.

²⁶ Ama n paali wo wudieke n baan nan maagi yaa gamma daa wa gie wɩa a yaa ga yi Romanisi naakputa. Die wɩa man yaa wa ken ni mana nuŋa anan funuŋ naan Agiripa. Ti ken bal wuri gie kpati n nan wa yaa wuŋ an n maagi.

²⁷ Dama di wo chian an n vaa dansarika vuon ga naakputa jigin ta kaan biagi dagi wudieke ɔ yine chɔɔsi.”

26

Pɔɔli die di bala a gbatɩ ɔ gban Agiripa nuŋa dene

¹ Womi Agiripa die di bal yi Pɔɔli di, “N yi fu sien di fu bal a vɔari fu gban.” Pɔɔli die di nagi ɔ nuuŋ a diin ta baari di:

² “Naan Agiripa! N sɔŋ fɩalya muŋ fu yina muŋ sieku gie di n bal a vɔari n gban fu nuŋa jinne, yaa gamma wudiekemba mana n gban gban n vuosi di bala di n yi chɔɔsi wa.

³ Fɔnuŋ fu sibuna tɩnuŋ Juu vuosi miraha anan wudiekemba di yine ti nuhaguruŋ mana. Die wɩa n juɔsa fu, dii suguru ta fu womma wudieke n bala n bal naa.

⁴ “Die n yine buabin a yaa ga muɔna Juu vuosi mana wɔŋ sɩba die n benne die n tɩngban ma anan Jerusalemi ma.

⁵ Ba wɔŋ sɩba a yɔasi. Du yi ba yaala ba nan biagi dagi fu di die n guti wa Farasisi diekemba die di muŋuŋa a dia Nmɩŋ miraha.

⁶ Ama lele ba die muɲ sariya dama n yaa tama aɲaɲ nɔa dieke Nɲmuɲ dɪ yɪna tɪ chɔɔŋkɔsɔlɪba kɔruɲ ma wa.

⁷ Nɔari gie wɪa ta tɪnuɲ Juu vuosi buuriɲ baɲ aɲaɲ ale die dɪ yaa tama ta yile dɪ tɪ nan daansi yeke. Die wɪa tɪ jɪama Nɲmuɲ aɲaɲ nuɲɲmuɲa ɲmuɲtuasi aɲaɲ yuɲ mana. Jakɔɔɲ Agiripa, tamaka gie wɪa Juu vuosisi dɪ bala dɪ n chɔsɔsɪya muɲ.

⁸ Bia wɪa dɪ haguɪɪ a yɪ nɪ dɪ nɪ tuo a dii dɪ Nɲmuɲ vasa kunti dɪ haga kuɲ me?

⁹ “Piiliku me die n gbaɲ n muɪa muɲ dɪ n yɪ wɪuɲ mana a chɔsɔ Yisa vuodieke dɪ nyɪna Nazeriti wa saɲ.

¹⁰ Naa die maɲ yɪ Jerusalemi ma ma. Die maɲ tuose yiko gbaɲuɲ a nyɪna Nɲmuɲ kɪkaabitɪba nyɲkɔraha jigɪɲ ta die yige Nɲmuɲ vuosi pam a yie dansarɪka sɔɲ. Ba keɲ dii ba sariya ta baari dɪ ba kɔsɔ ba n gbaɲ gbaɲ ɲaɲ guta wa vuodiekeɲba dɪ bala dɪ ba kɔsɔ ba wa ma.

¹¹ “Saɲɲa mana n ɲaɲ mugisi be muɲ Nɲmuɲ juamɲ juone me dɪ ba chiisi dɪ ba ka dɪ Yisa. Die ba wɪa dɪ paala yaa muɲ sɪnyɪruɲ wɪa maɲ gara tɲɲgbaɲ gaasi a yaala ba jigɪɲ.

Pɔɔli die dɪ balɪ ba v tarɪɲuɲ wɪa

¹² “Naa wɪa, daaɲ kaanu die maɲ gara Damasikusi dɪ n mugisi Yisa didɪsɪruɲ aɲaɲ yiko dieke Nɲmuɲ kɪkaabitɪba nyɲkɔraha die yɪna muɲ ta bɪ yɪ muɲ nɔaɲ dɪ n yɪ wo.

¹³ Jakɔɔɲ Agiripa, die ka yiwo ɲmuɲsikpeɲ ta maɲ bie sien me a gara, ta die keɲ ye chaanuɲ nyɲuɲ ɲmuɲsikpeɲ a chaana a tɪaɲ ɲmuɲ,

ta nyɔɔɔsa ta taan gilin mun anan n siechontu chanchaalɔ.

14 Die ti mana die di nan tungban, ta die man won lɔlɔ di balɔ tunɔ Juu vuosi jabalɔkun ma di, 'Sɔɔli Sɔɔli, bia wɔa fu mugise mun? Di yiwo gaantɔ fu waguɔana anan manɔ.'

15 "Die man yinɔi piastɔ di, 'N Yɔmɔtien, mɔnta yine fu?' Ta ti Yɔmɔtien die di yinɔi a baari di, 'Manɔ Yisa fu mugise die.'

16 Ama hagu a zie fu nagɔɔ ma. N nyɔɔ fu jigin dama funɔ man vɔari di fu yi n tontontɔ. Yime siara a balɔ vuosi wudieke fu yene yaa gamma n wɔa jinne anan wudieke n baan nan dagɔ fu sorin daan.

17 N nan daansɔ gbatɔ fu a nyɔɔ Juu vuosi nuusi me anan buurigaasɔ dieke jigin n bala n tun fu nuusi me.

18 Funɔ yiwo vuodieke di bala vɔ yuori ba nine a vɔari ba nyɔɔ limɔ ma a ga chaanɔ ma, a bi vɔari ba a nyɔɔ Sitaani nuusi me an ba juu Nmɔ nuusi me, an vɔ vaa ba wɔbiatɔ a chaa ba an ba gɔɔ vuodiekemba Nmɔ di vɔarinna wa ma, dama ba yine mun yada wa wɔa.'

Pɔɔli die di bala vɔ tɔuma wɔa dene

19 "Die wɔa, naan Agiripa, die n ka zetiye die n yene daansɔ dieke a nyɔɔ arizanna ma wa.

20 Die n wolɔn a mɔɔli Nmɔ wɔvɔnaha a yi Damasikusi vuosi, ta die nyɔɔ ga Jerusalemi anan Judia tɔɔɔ mana. Naa kɔan chaan man ga mɔɔli a yi vuodiekemba di kana ka yi Juu vuosisi. Wudieke n balla a yɔa vuosisi gie mana yiwo, ba vaa ba tumbiatɔ ta dia Nmɔ sien, ta

tɔmma tɔnvuna aŋ ka dagɪ sɪba ba sen vaa ba tɔmbiati aŋaŋ wusie.

21 “Naa wɪa die Juu vuosisi die dɪ yigi mɪŋ, die n ŋaana bie Ŋmɪŋ jɪamɪŋ juokpenkpɔkɔ sɔŋ, ta die yaala ba kɔv mɪŋ wa.

22 Ama Ŋmɪŋ sunŋine mɪŋ dene a ken tɔgɪ jinne daari gie maŋ zie dɪ n balɪ wusie a yɪ vuon mana, wabɪti aŋaŋ haɣɪrtielɪŋ. Wudieke n bala aŋaŋ wudieke Ŋmɪŋ naazɔalɪŋ aŋaŋ Mosisi die dɪ balla a nan yiwo, yiwo jabalɪmɪŋ.

23 N balɪ ba Ŋmɪŋ Vuovɔarɪkɪŋ Masia wa die dɪ bala v gbalɪɣɪ gbalɪɣɪ dieke ta kpi, ta wɔnɪŋ v balla v yi bɔmbɔŋaŋ vuodieke dɪ bala v wolɪŋ a haɣɪ kuŋ me, die wɪa v nan balɪ yɪ Juu vuosisi aŋaŋ vuodiekemba dɪ kana ka yɪ Juu vuosisi dɪ ba nan biagɪ ye gbatitaanɪŋ. Naa nan yɪ sɪba chaanɪŋ a yɪ ba.”

24 Pɔɔli die dɪ balala dɪ v gbati v gbaŋ a taan wa, Fesitusi die dɪ natɪ wa a baari dɪ: “Pɔɔli, yiwo yɪŋyaan! Fɔ bɔgɪrɪna nyinti pam wa yine fɔ juu yɪŋyaati die!”

25 Ta Pɔɔli die yɪŋŋi a balɪ wa dɪ, “Jakɔvɪŋ Fesitusi, n ka juu yɪŋyaati! Wudieke n balɪnana yiwo wusie ta bɪ yaa chɪaŋ.

26 Jakɔvɪŋ Agiripa, n yaa sikimɪŋ ta nan biagɪ balɪ a yɪ fɔ dama fɔ gbaŋ fɔ sɪbɪna ha wɪa, ta bɪ yɪ yada dɪ wɪaha gie yaa gamma Yisa wa ka lɔbɪrɪ fɔ jigɪŋ, dama wudieke die yine wo die ka yɪ lɪmɪŋ ma.”

27 Die Pɔɔli dɪ bɪ balɪ a yɪ naan Agiripa dɪ, “Fɔnɪŋ, yɪ Ŋmɪŋ naazɔalɪŋ wɔbalɪkaha yada mɪŋ? N wɔŋ sɪba a baari fɔ yɪ yada mɪŋ.”

28 Ta naan Agiripa die dɛ yinɲi balɛ Pɔɔli dɛ, “Aɲan fu wɔbalika bɛta ka gie fu yile dɛ nan biagu tarigi miɲ a yi Yisa diduɛɛɛ?”

29 Pɔɔli die dɛ yinɲi a balɛ wa dɛ, “Wɔbaliki wan yaa wɔbaliki gobin, manɲ n Nɲmɲ jɔɔɛɛɛ yiwo dɛ funɲ anan vuosi gie mana die dɛ wɔnna n wɔbalikaha jinne wo birɲ Yisa diduɛɛɛɛ sɛba manɲ ntaala dansarika gie nyɛna ma n ka yaala nɛ juu.”

30 Womi naan Agiripa anan jakɔɔɛɛ Fesitɛsi anan Beniisi anan vuodieke mana die dɛ benne ba jigin die dɛ haɲ nyɲ.

31 Ama die ba bala ba nyɲ wa die ba baari dɛ, “Daa wa gie ka yi wɔbiɲ kaanɛ gban. U ka mɔ ba kɔɔ wa yaa ba nagɛ wa a yi dansarika sɔɲ.”

32 Ta naan Agiripa die dɛ balɛ yɛ jakɔɔɛɛ Fesitɛsi dɛ, “Tɛ tɲ nan biagu a vɔari daa wa gie a taan dɛ yi die v tɲ ka poli v wɛɛ gie a ga naakpenkpɛɲ Siiza jigin.”

27

Sojasisi die dɛ nagɛ Pɔɔli a ga Romi tɲ dene

1 Die ba kenne san dɛ ba nagɛ Pɔɔli a ga Romi, Itali tɲ ma, die ba nagɛ wa anan dansarika vuosi batan a yɛ Romani sojasisi jakɔɔɛɛ wɔnyɛ nuun me ba wasɛnana wa Julusi, die v benne sojasisi chaaku die ba wasɛnana Naalɛba jakɔɔɛɛ Chaaku.

2 Tɛ mana die dɛ ga juu haari dieke die dɛ nyɛna Adiramitiwomi, dama die haariku die wɔɲ yi siri dɛ ka nyɲ Siisiria a ga Asia tɲgban ma tɲ diekemba die dɛ gbɛna mɔgɛkɛɛɛ. Ta

Masedonia vuon, Arisitakusi, vuodieke dɔ nyɩna Tesalonika die gutɩ wa tɩ ma.

³ Ka tɔnɔvɔsa die tɩ tɔgɩ Sidoni. Sojasisi jakɔvɔn, Julusi die mɩnɩnɩ a pɔgɩli Pɔɔli ta die yɩ wo sien dɩ v ga v zvalɩn jigin an ba yi wa v nyɩnyaalɩka.

⁴ Die tɩ nyɩna Sidoni ta bɔlɔgɩsɩn die dɩ nɩga a tuole tɩ, die wɩa die tɩ dɔn daagi Saapurusi tɩngban chaaku, ta tɩngbanka die dɩ kagi tɩ a nyɩn bɔlɔgɩsɩku ma.

⁵ Die tɩ dɔn tɩan ga Silisia anan Pamifilia tɩngban chaaku ta ga tɔgɩ Mira tɩn, Lisia tɩngban mama, ta sɔvɩ mi.

⁶ Mi die sojasisi jakɔvɩ die dɩ ye haarɩ dieke dɩ nyɩna Alekizandira a tɩan a gara Itali tɩngban, v vaa tɩ juu kanɩn.

⁷ Die tɩ dɔn sɔmm sɔmm daraa pam a ken paalɩ gbalɩgɩ ta ye ken tɔgɩ Kinidusi tɩn ma. Bɔlɔgɩsɩvɩ die dɩ faasi tuoli tɩ mi chaaku wɩa die tɩ ka biagi dɔn gara mi. Die wɩa die tɩ daagi ga Kireeti tɩngban lɔgɩn. Dama mi die bɔlɔgɩsɩvɩ die dɩ ka faasi hagiɩ, die tɩ ken gbigi Salimoni, Kireeti tɩngban ma, a ga.

⁸ Die tɩ dɔma sɔmm sɔmm mɔgɩkpɩɩɩ kɔanɔvan ta die wa ken tɔgɩ jigidieke ba wasɩnana “Haarɩɩ zɩelɩvɩɩɩnɩn jigin” mi die ka yɔa anan Lisia tɩn.

⁹ Die tɩ yɔasɩna mi wɩa die sanɩa dieke mɔgɩkpɩɩɩ haarɩn dɔmɩn dɩ faasɩna yaa daanpɔyɩ dɩ wone ken tɔgɩ. Sanɩka dɩan ta Juu vuosi dɔvɔga daakpenkpɩɩn dieke die ba kaabɩna ba wɔbiatɩ naa chaala die tɩanya mɩn. Die wɩa Pɔɔli die dɩ kpaan ba dɩ,

10 “N zɔalɛ, n sɔba a baari ti sieku gie nan yi daanpɔyi, ti chiititi anan ti haariku nan chɔɔsi ta vuosi batan nan waari ba misi gban.”

11 Ama die sojasi jakɔɔri бага die wo wudieke Pɔɔli die di bala wa ma dama die ɔ wɔmma yie haariku jakɔɔri anan ka tien wo.

12 Die haarisi jigizielikiri die ka vɔna anan ba zie mi tafaan sanɔa, die wɔa ba jusu die baari di ba hagi mi a gamma Fonisi. Mi die yiwo Kireeti tunɔban tun ta haarisi jigizielikiri die di bie mi a tuoli nmɔn jɔɔkɔn chaan, ta die ba yaala ba bemme mi tafaan sanɔa.

Bɔɔɔisɔkpenkɔn die di kenne mɔɔkɔri ma wɔa

13 Sanɔa mi die ba ye bɔɔɔisɔn di nɔɔnana nyɔna ba nuugalɔ chaan a kien sɔmm sɔmm, ta die ba yile di ka yi wo bɔɔɔisɔvɔvɔn wudieke di baan nan sunɔine be sɔba ba sanna die wo. Die wɔa die ba datɔ kɔɔɔɔnsɔ dieke di yigine haariku di zie wo a yi haariku sɔn a dɔma gbige Kireeti mɔɔkɔri kɔanɔan.

14 Ama die di ka yɔasiya ta bɔɔɔisɔkpenkɔn die di nɔga nyɔna nmɔn pɔɔsɔn chaan a ken sɔna mɔɔkɔri sɔn.

15 Die bɔɔɔisɔɔ die di ken hɔɔɔɔ haariku ma, ta die di hagi pam anan vuon di baan nan biagi dɔn haariku a tuolibu, die wɔa die ti vaa misi ta vaa bɔɔɔisɔɔ di yaa haariku chɔn gara.

16 Die bɔɔɔisɔɔ die di yaa ti ga tan tɔɔɔn dieke ba wasɔnana Kɔda wa jigin. Die ti tɔannana die tɔɔɔka die di kagi bɔɔɔisɔɔ die

“Daraa baŋ anusa wonna ŋmaamuŋ dɪ yallɪ nɪ ta nɪ ka dii jaan mana.

³⁴ Die wɪa n wa juusa nɪ ko dii nyindiike, dama ka yiwo jadieke dɪ baan nan yi nɪ haguŋ. Nɪ wɔnyɪ kaan wɔŋ ye danŋa.”

³⁵ Pɔɔli dɪ bala naa kpatɪ kvaŋ chaan die ɔ nagɪ paanɔ a bɪrɪ Ŋmɪŋ ba mana nuŋŋa a yi ke gbieri a piili ŋɔba.

³⁶ Die ba dii sikimiŋ ta wa dii nyindiike.

³⁷ Die tɪ mana die yiwo vuosi kɔbɪsɪ-le anan banɪsɪ-yɔpɔyɪ anan ba yɔaba a bie haarɪkɔ sɔŋ.

³⁸ Die vuon mana dɪ dine a chagɪ kvaŋ chaan die ba vuari paanɔ zaa tɪalɪkaha a taan nyaabu sɔŋ amɔ haarɪkɔ da dɔnsɪma.

Haarɪkɔ ŋmabɪŋ wɪa

³⁹ Die tɔŋ dɪ vuɔŋ, haari dɔntɪba die dɪ ye tɪŋgbankɪ ama ta ka mɪŋŋɪ mi, ama ta ye gbagɪŋ kaanɪ mɔgɪkpɪrɪ lɔgɪŋ ta ka yallɪ gaan ba yile dɪ ba tɪŋ nan biagi ba yi haarɪkɔ ga mi a ga firɪ tambɔsɪkɔ me.

⁴⁰ Die wɪa die ba chɪa gobi kuɔdɔnsaha guune a vaa ha a sɔŋ ga nyaabu chɪan, ta bɪ forisi guun diekemba dɪ bɔbɪna daa diekemba ba yalla a dɔma wa ta die kɔtɪ garɪ dieke dɪ benne haarɪkɔ nuŋka amɔ buɔgɪsɪbɔ nan dɪ nɪga a kpanŋa haarɪkɔ a gara nuŋŋa. Die ba keŋ gbɪgi mɔgɪrɪ kvaɔbaŋ.

⁴¹ Ama haarɪkɔ nuŋŋa die dɪ ga gben tambɔsɪbɔ ta faasɪ firɪ ta nyaponjiku dɪ keŋ a nɪgɪ ka kɔaka a ŋmɔsɪrɪ ŋmɔsɪrɪ.

42 Tɔ, sojasisi die dɩ saŋ dɩ ba kɔɔ dansarika jujuribe amɔ ba wɔnyɩ gban kaŋ suo jɔalɩ gaŋ a chɪgɩ bɩa.

43 Ama sojasisi jakɔɔrɩ die yaala ɔ gbatɩ Pɔɔli a taan. Die wɩa die ɔ kagɩ ba dɩ ba daa yi die. Ama die ɔ yɩ nɔan dɩ vuodiekemba mana dɩ sɩbɩna suolehe nan nyaabɔ ma a suo jɔalɩ gaŋ;

44 Ta voo tɩalɩkaha dɩ kana ka sɩba suolehe yigi haarɩkɔ daatɩ a jɔalɩ. Naa die tɩ yi tɩ mana dɩ jɔalɩ gaŋ ta wɩŋ dɩ ka yi tɩ.

28

Malita vuosi die mɩŋŋɩna tuo tɩ dene

1 Die tɩ kenne a jɔalɩ gaarɩ ta wɩŋ dɩ ka yi tɩ wo, die tɩ mɩŋŋɩ dɩ tɩŋgbanka mi saan yiwo Malita.

2 Die tɩka vuosi die mɩŋŋɩ tuo tɩ, dama saŋŋa mi nuŋ die nɩnana ta watɩ die faasɩ beri die wɩa die ba chɔgɩsɩ bolɩŋ dɩ tɩ weeli ta yi tɩ anɩsa.

3 Die Pɔɔli die dɩ lagɩsɩ daatɩ a nagɩha taana bolibu me, womi die javɔɔkɩŋ die dɩ kenɩ nyɩŋ daatɩ ma bolibu dɩ tɩbɩna wɩa a dɔŋ Pɔɔli ta nagɩ ka gban vili ɔ nuuŋ.

4 Die tɩŋgbanka vuosi die dɩ ye javɔɔkɩrɩ die dɩ leenɩnene Pɔɔli nuuŋ me ta die bala yɩa tamba dɩ, “Daa wa gie nan yi vuokɔɔrɩ, anan ɔ gbatɩna ɔ gban a nyɩŋ mɔgɩkɩrɩ wa ma, ama bugile kaŋ vaa ɔ bemme ɔ mɩsɩ ma.”

5 Ama Pɔɔli die dɩ kpaantɩ javɔɔkɩrɩ a taan bolibu me ta wɩŋ mana dɩ ka yi wo.

6 Die vuosisi die dɩ yile dɩ ɔ nan fɔsɩ yaa ɔ nan nan bunyɩ a kpi. Die ba yilinene die wo a

keŋ gbaŋɔ ta wuŋ mana ka yi wo wo, die ba tarɔɔ ba sɔŋanyile ta baaru dɔ, “Daa wa gie yiwo buuŋ.”

⁷ Mi die ka yɔa aŋaŋ tɔŋgbaŋka naaŋ Pubiluwosi kvatɔ. Die ɔ mɔŋŋɔ tuo tɔ chaantɔ ta die tɔ yi ɔ chaanɔŋ daraa ataa.

⁸ Pubiluwosi chooŋ die dɔ dɔa a yɔagɔ, nyɔŋgbaŋ tɔsɔla aŋaŋ choɔruŋ die yalla wa. Ta Pɔɔli die dɔ ga juu ɔ juoku me a nagɔ ɔ nuuŋ a diisi ɔ ma a juɔsɔ Nɔmɔŋ yɔ wa die ɔ ye alaafia.

⁹ Naa kvaŋ chaŋ yɔagɔtieliŋ die dɔ benne tɔŋgbaŋka ma die dɔ keŋ Pɔɔli jigɔŋ die ɔ gbaaŋ ba mana.

¹⁰ Die ba yɔ tɔ piinisi pam ta die tɔ balla tɔ ga wa ba nagɔ jadieke mana tɔ yaalala a yi haarɔku sɔŋ.

Tɔ nyɔna Malita a ga Romi dene

¹¹ Die tɔ benne mi choɔtɔ ataa kvaŋ chaŋ die tɔ nagɔ haarɔ dieke ba wasɔnana Nɔmɔŋyɔba wa ta die dɔ nyɔna Alekizandira ta bie Malita tafaŋ saŋka mi wo.

¹² Die tɔ ga tɔgɔ tɔŋ dieke ba wasɔnana Sarakusi ta die yi daraa ataa mi,

¹³ ta die bɔ nagɔ haarɔku a ga tɔgɔ tɔŋ dieke ba wasɔnana Regumi wa. Ka tɔnɔvɔsa die bulogɔsɔŋ dɔ piili a nɔga nyɔna nuugalɔ chaŋ, ta ka daraa ale daraaŋ die tɔ keŋ tɔgɔ Putiwoli tɔŋ ma.

¹⁴ Mi die tɔ ye Yisa didɔsɔrɔba batan, die ba balɔ tɔ dɔ tɔ wɔarɔ ba jigɔŋ daraa ayɔpɔyɔ. Die tɔ keŋ nyɔŋ mi a ga Romi.

¹⁵ Die Yisa didɔsɔrɔba die dɔ benne Romi wa die dɔ wɔŋ tɔ wɔa ta die keŋ tuoli tɔ sien Apiyusi nyɔŋ ma, ta batan dɔaŋ dɔ keŋ tuoli tɔ chaanɔŋ

juone ataa dieke die dɪ gbine Romi wa. Pɔɔli die dɪ yene be wo die dɪ kpaŋŋɪsɪ wa ta ɔ bɪrɪ Nɪmɪŋ.

Pɔɔli die dɪ benne Romi tɪŋ ma wɪa

¹⁶ Die tɪ gana a ga tɔgɪ Romi die ba yɪ Pɔɔli sien dɪ ɔ bemme ɔ dɔŋŋɔ ta vaa soja balɪmɪŋ gbara wa.

¹⁷ Daraa ataa kɔaŋ chaŋ Pɔɔli die dɪ wa Juu vuosi nɪŋŋandɪsɪrɪba a lagɪsɪ. Die ba lagɪsɪna wa ɔ balɪ a yɪ ba dɪ, “N nɪmballɪ, aŋaŋ die n kana ka yɪ wɪŋ mana a chɔsɪ tɪ vuosisi yaa ta chɔsɪ tɪ chɔŋkɔsɪba chɔaraha, die ba nagɪ mɪŋ yɪ wo dansarɪka sɔŋ Jerusalemi ma, ta nagɪ mɪŋ yɪ Romani vuosi nuusi me.

¹⁸ Die ba pɪasɪ mɪŋ wudieke n yine a chɔsɪ ta die yaala ba vɔarɪ mɪŋ, dama die ba mɪŋŋɪya dɪ n ka yɪ wudieke dɪ mɔna dɪ ba kɔs mɪŋ.

¹⁹ Ama Juu vuosisi nɪŋŋandɪsɪrɪba die dɪ ka saagɪya, die wɪa die maŋ baarɪ dɪ n nan nagɪ n wɪrɪ a poli a keŋ naaŋ jakɔsɪ Siiza jigɪŋ, ama n wo wɪŋ a baŋ balɪ chɔsɪ n gbaŋ gbaŋ n vuosi.

²⁰ Die wɪa maŋ baŋ n ye nɪ a balɪ nɪ wɪrɪ. N mɔsɪnana Nɪmɪŋ Vuɔvɔarɪkɪrɪ wɪaha, vuodieke tɪŋŋ Juu vuosi dɪ yalla tama wa, die wɪa ba bɔbɔ mɪŋ aŋaŋ chɔrɪmaha gie.”

²¹ Ta ba balɪ a yɪ wa dɪ, “Tɪŋŋ tɪ ka tuo gbaŋŋ a nyɪŋ Judia yaa gamma fɔ ma, ta vuɔŋ ka nyɪŋ a keŋ gie aŋaŋ wɪrɪ yaa a balɪ wɔbɪaŋ yaa gamma fɔ ma.

²² Ama tɪ nan dɪ yaala tɪ sɪmma fɔ sɔŋanyile. Tɪ wɔŋ sɪba a baarɪ dɪ jigɪŋ mana vuosi bala a chɔusa jɪamɪŋ dieke fɔ dɪna wa.”

²³ Die wɪa die ba nagɪ daaŋ zien aŋaŋ Pɔɔli. Dɪŋŋ daarɪ mi daadaŋ pam dɪ keŋ a lagɪsɪ Pɔɔli

die dɪ benne jigin dieke wo. Die ɔ dagɪ ba Nɪmɪn naaru wɪa a nyɪn sɔkɔɔn a ga tɔgɪ yun, ta die mia dɪ ɔ tarɪgɪ ba sɔgɪtɪ dɪ ba tuo Yisa, ta die vɔara wɪa a nyɪna Mosisi mɪraha ma aɲaɲ Nɪmɪn naazɔalɪba die dɪ maagina wudiekemba ba.

²⁴ Die batan sɔgɪtɪ die dɪ tarɪgɪ aɲaɲ ɔ wɔbalɪkaha ma ama batan die dɪ ka tuo dɪi.

²⁵ Die wɪa die ba hagɪ mi aɲaɲ nɪnhagɪrɪn aɲaɲ tan yaa gamma wɔbalɪkaha gie. Pɔɔli die dɪ balɪ dɪ, “Sanɲa dieke Nɪmɪn Halɪkasɪka die dɪ vana Nɪmɪn naazɔa Azaya die balɪ yɪ tɪ chɔɔɲkɔɔlɪba wa, die ɔ balɪ wusie mɪn.

²⁶ Die ɔ baaru dɪ,
 ‘Ga a balɪ naa yɪ vuosi gie dɪ:
 Nɪ nan keɲ wɔn a bɪ wɔn ama dɪ kaan dɪ sɪba a
 chɪaɲ;
 ta nɪ nan keɲ daansɪ a bɪ daansɪ ama nɪ kaan
 ye,

²⁷ dama vuosi gie yiwo yɪaɲkpɪititielin,
 ta bɪ ligi ba tɪba dɪ ba kaan wɔn,
 ta bɪ muo ba nine dɪ ba da yesime.

Dɪ yɪ die ba ka muo ba nine ba tɪn nan ye,
 ba tɪn ka bɪ ligi ba tɪba, ba tɪn nan wɔn,
 ta ba tɪn ka bɪ yɪ yɪaɲkpɪititielin ba tɪn nan
 dɪ sɪba wɪaha gie chɪasɪ.

Ta ba tɪn nan yɪɲɲi keɲ n jigin
 aɲ n gbaan ba.’ ”

²⁸ Pɔɔli die dɪ bɪ balɪ dɪ, “Nɪ sɪmma a baaru dɪ Nɪmɪn wɪaha yaa gamma ɔ gbatɪtaanɲkɔ tɔgɪ vuodiekemba dɪ kana ka yɪ Juu vuosisi jigin mɪn, ta ba nan wɔn.” ((

²⁹ Pɔɔli die dɪ bala naa a kpatɪ Juu vuosisi die dɪ hagɪ a nɪga nɪnhagɪrɪn pam aɲaɲ tan.))

³⁰ Pɔɔli die dɪ tun ligire a yɪ jigidieke ɔ benne wo a bie mi bɪna ale ta mɪnɪ tuose chaan diekemba mana dɪ kienene ɔ jigɪn dɪ ba ye wo.

³¹ Ta die mɔsɪ wɪa yaa gamma Nɪmɪn naaru ma, ta daga vuosi tɪ Yɔmɔtɪn Yisa Masia wɪa, ta bala ɔ dɔnɪn aɪan sikimɪn.

**Ɗminɔ Nuahaaluɔ Gbanuɔ Kɔmuɔ
Konni NT (Ghana)**

copyright © 2004-2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Konni)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

5d16fd5e-902d-51bf-967c-3e7c4efb8e57